ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon is

I. év. Budapest, 1897, kedd, deczember 21-én. 32. szám.

A nemzetiségek.

Az ausztriai szláv ujságok nagy örömmel regisztrálják azt a tökéletes felsülést, amelyet a német birodalmi gyülésben az ahlwardtiánusok, Förster és Zimmerman, továbbá Haszsze professzor és az ó-német szövetség többi tagjai szenvedtek. A birodalmi gyülés ugyanis nem reagált az osztrák németség védelmére való felszólitásra és örömmel czitálják az ausztriai szláv ujságok a *Hamburger Nachrichten* véleményét is: „mi politikai helytelenségnek és vigyázatlanságnak tartjuk, ha a német parlamentben fölmerül az a követelés, hogy a birodalmi kormány az ausztriai németek javára közbelépjen.“ Ime, az osztrák németeknek negyvenöt millió „fajrokonuk“ van; nem mondhatni, hogy a birodalom e nagy nemzetét elvi eltérések tartanák vissza attól, hogy az ausztriai németség nagy küzdelmében részt vegyen; nem. A birodalomban sommásan intéznek el minden kérdést, ha arról van szó, hogy a német nemzeti elem nyerjen erőben vagy helyben valahol. Elzásznak, a hivatalos statisztika szerint, ujabban már nyolczvanöt százalékot tesz a német lakossága és ez vagy hazugság, vagy igazság. Ha igazság, akkor bámulatos eredményekről szól; ha hazugság, akkor azt mondja, hogy nincsenek ugyan még meg az eredmények, de megvan a szándék, megvan a politikai irányzat, mely a német fajnak óriási terjeszkedési és hatalmi vágyából született. A negyvenöt millió fajrokon tehát erős és egyforma szabásu az ausztriai némettel — de azért még sem segiti az ausztriai fajrokont. Ennyit ér a fajrokonság. Az ausztriai németség egészen egyedül áll és ebből már most levonhatjuk azt a következtetést, hogy a nemzeti hegemóniáért való küzdelemben mennyivel magányosabban állunk mi magyarok, akiknek nincsenek európai fajrokonaink.

Alkalmat nyujt erre az elmélkedésre két dolog. Az egyik az, hogy a pillanatnyi politikai helyzet meghasonlást okozott és sajnos, csak az ellenséges külföldi sajtó képzeletében van meg az, hogy „Magyarország most kikaparja a maga gesztenyéjét.“ Nem, itt egyelőre nem kaparja ki senkise a gesztenyét; a gesztenye legfőlebb csak pártsiker alakjában mutatkozhatnék és akkor nagy baj lenne, ha az egész nemzet megégetné rajta a körmét. — A másik dolog az, hogy ezt a meghasonlást látván a mi nemzetiségeink, akik tudják, hogy nekünk nincsenek negyvenöt milliónyi hü fajrokonaink, egyszerre megelevenednek, mint a zivatarban a homoki béka. Már próbálják is rágicsálni a nagy fát. Turócz-Szt.-Mártonban mozognak a „dóm“-ban, a budapesti egyetem nemzetiségi ifjai a bécsi egyetem szláv ifjuságát próbálták utánozni és két oláh ujságnak, a *Tribuná*-nak és a *Gazetta Transsilvaniei*-nek hasábjairól egy még nevezetesebb próbálkozásról veszünk tudomást. Ez a két ujság tudniillik arra szólitja fel a magyarországi oláhok összeveszett és ismét megbékélt vezéreit, hogy *testületileg képviseljék az oláh nemzetiséget azon a népgyülésen, melyet a magyar függetlenségi párt tart majd a napokban Budapesten, a „Sasok“ házában.* Jöjjenek hát oda a hollók is, mert van már itt széttépni való hulla: — a magyar állam.

Már most az első meggondolni való dolgot, azt tudniillik, hogy mekkora hibánk nekünk a meghasonlás és hogy kicsoda ebben a hibában a főhibás, azt hagyjuk holnapra. Holnap vagy holnapután talán még kapaczitálhatjuk egymást és addig tán nem ég el a nemzet tiz körme. Ellenben beszéljünk erről a második meggondolni való dologról.

Tehát mindenekelőtt lehetetlennek tartjuk azt, hogy az oláh ujságokban megjelent aláirás nélküli budapesti felszólitások a *budapesti* népgyülésnek függetlenségi párti rendezőitől származnának. Ilyen repülő felhivásokat, ilyen csunya madárkákat nem nemzenek a „Sasok.“ A függetlenségi párt szükségből és taktikából megfeledkezhetik sok mindenről, megfeledkezhetik a választók hangulatáról, megfeledkezhetik régi fegyverbarátságokról, megfeledkezhetik az osztrák példáról, hogy tudniillik egy miniszterbukás után nem csupán egy másik miniszterelnök következhetik, hanem egy másik állapot is; a függetlenségi párt mindenről megfeledkezhetik, de a magyar hazafiságnak arról a kötelméről, amelyben mindig együtt voltak a parlamenti pártok,

Bibicz János és a nagy katona.

Szerettem mindig a misztikus dolgokat és ezért vonzódtam azokhoz az emberekhez, akik hisznek a csodálatos jelenségekben. Volt több barátom, akik a spiritisztahiten vannak, ezek közül Frigyes igen bizalmas viszonyban van kilencz ősének a lelkeivel, akik több év óta állandóan elárulják neki az égi titkokat, a mikbe engem szeretetteljes bizalommal beavat, mint hivőt, akire szép jövő vár. Ezenkivül szorgalmasan olvasom Flammariont, kikutatom a könyvtárakban a telepathiáról irott könyveket, a mikből szintén igen csodás dolgokat tanul a tudatlan halandó, aki lelki szomjuságot érez a tulvilági dolgok iránt.

Nekem, fájdalom, nem volt még szerencsém egy ősöm lelkéhez sem, mert ezek, ugy látszik, nem tartanak méltó utódnak, ennélfogva hasztalan hivogattam őket mindazon széanszokon, melyeken eddig részt vettem; konokul hallgatnak és én leverten néztem a szivarfüstös ürbe, ahol a társaim által fölidézett jóravaló lelkek suhogtak. Miután mindenki hallotta őket suhogni, nekem is ugy rémlett, mintha tényleg suhogtak volna. Szóval konstatálhattam mindeddig, hogy a lelkek engem semmibe se vesznek. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy fanatikus hévvel ne érdeklődjem iránttuk és minden olyan dolog iránt, ami titokzatos, ami izgat rejtelmességével. Valami gyönyörüség az, amit én ebben a lelki ködben bandnkolva érzek és boldog volnék, ha egyszer annyira vihetném, hogy velem is szóba állna valamely jobiszemü lélek.

Egészen másként vagyok azonban a sejtéssel és a telepathikusérzékemmel. Ez, a rejtelmességek sürüjében járva, meglehetősen kifejlődött ugy, hogy erős tehetséget érzek magamban a legcsudálatosabb es a legizgatóbb látományok fölidézésére. Én, akit a legjóhiszemübb lélek sem kivánt meghallgatni: föltámasztom a halottakat és látom őket a megszokott és ismert ruhájukban, ugyanazokkal a vonásokkal az ajkukon, amelyekkel az életben vagy a halálukban láttam őket. Gondolkoztam a dolgon és nem jutok a nyitjára. Mindenféle jótulajdonságom meg van arra, hogy a lelkek társuknak fogadjanak, hogy jöjjenek hozzám a hitem szerint hangzó hivásomra, ők nem jönnek, hanem a porhüvelyük száll elém . . . a test. Különös. Hát nekem ezen a másik világon van reputácziom és itt van iránt bizodalom és ők, a halottak, jönnek lélek nélkül ugyanabban a ruhában, a miben szerencsém volt az életben hozzájuk, ugyanazzal a mosolylyal, vagy a szenvedés ugyanazzal a vonásával az ajkukon, amely a halál pillanatában rögzött meg ottan. De szó nélkül vannak. Megfoghatatlanabb és különösebb azonban az az erő, mely néha olyan halottat szállit elém, akit az életben csak hirből volt szerencsém ismerni. Ah! csodás ez a késői bemutatkozás. Mert ők nem beszélnek. Csak a lelkek tudnak beszélni. Hát akkor mi vonaglik az ajkukon? . . .

*

Jártam a folyóparton, két halász egy hosszu, keskeny ladikot hajtott a parthoz és az egyik, egy vörös ember átkiabált a szomszédos lusztrás hajóra, annak a fedélen álló asszonynak:

— Bibicz János a vizbe veszött!

Az meg, az asszony, csapkodta a kezit. Jaj, de nagyon szomoru ujság. Szögény embör hogy a vizbe veszött.

Ugyan milyen ember volt Bibicz János? Az szegény ember volt bizonyosan és nem vizen járó ember, mert az nem vesz oda olyan könnyen.

De mondja tovább az élőember a ladikból:

— Nem esött volna baja a szögénynek, de a malom alá szorult.

Hát igy volt, a malom alá szorultt

Az asszony meg a hajón sikoagott:

— Jaj, ha az ángyi möghalli, mingyá szörnyet hall bánattyába!

Tovább mentem és néztem a csendesen lefelé haladó vizre. Alig léptem azonban egyetkettőt, valaki leszól a partról:

— Nagyobb ur is möghött Bibicz Jánosnál.

— No! kéri le a szót a hajósember.

— Ott a nagy fogadóban épen most ütött mög a guta egy igön nagy katonát.

Na hiszen, ebben a parádés városban szépen megy. A halálhirek csak ugy röpdösnek az ember füle mellett, mint a szunyogok. Itt Bibicz János, ott egy igen nagy katona.

Gondoltam aztán: Bibicz Jánost nem láthatom, mert az a vizben van, elmék hát, megnézem azt a nagy katonát. Kiféle az?

arról a függetlenségi párt nem feledkezhetik meg. Igaz, Ugron Gábor elment egyszer a szerbek közé, de az oláhok közé bizony ő sem ment el. A nagykikindai, meg a nagybecskereki programm az egészen más, mint az erdélyi memorandum; Ugron Gábor nem paktált hazaárulókkal, csak békétlenekkel, ha nincs meg neki a mandátuma, meg van neki ez a dicsérete. A Budapestről lecsempészett mostani oláh kiáltványokat sem vagyunk hajlandók betudni sem a függetlenségi pártnak, sem e párt akármely töredékének. Kétségtelen, hogy éretlen oláh ifjaktól származik a pucscs.

De a hangja az erösen megüti a fület. Az oláhok is akként vannak ugyan, mint az ausztriai németek, hogy tudniillik az ő „birodalombeli" testvéreik se hajlandók az érdembe belemenni és — mint ujabban kiderült — adott alkalmakkor csak belsö taktikai eszköznek használják az ugynevezett magyarországi oláh kérdést, azonban elég nekünk a magyarországi oláh testvér nélkül is. A harcz, amely talán nem is harcz, mert a felek nem egyenrangu tényezők a hadi jogban, velük is eléggé küzdelmes és messze van a végtől, amely csak egy lehet: az, hogy a győztes a csatatéren marad. Erről a végczélról mindig megfeledkezik a magyar politika, ha közjogi harczok vannak napirenden. Erről a végczélról megfeledkezett a magyar politika harmincz év előtt is, midőn Sagunáék nagy fallácziáját elfogadták rendezési alapul, minden hiteles és félremagyarázhatatlan kánonok ellenére a hierarchikus szervezetü román egyházakat kiszolgáltatván egy szivós akaratu és sötét gyülölködéssel telt nemzetiség számára harczi porondul. Az 1868. évi IX. törvényczikk elött nem volt erdélyi oláh kérdés a mai értelemben. 1865-ig senki sem választott, senkisem gyülésezett a szent konzisztóriumokon, mint a klérikus elem, tehát nem is gyalázkodhatott egy oláh fiskális sem, ha valamely hü magyar érzelmü képviselö tévedt be a konzisztóriumba. Még Benjámin moldvai érsek „Román Pedalion"-ja uralkodott az egyházi kormányzat szellemén, midön a „nagy" Saguna érsek ki tudta simitani az autonom, tehát politikára, faji izgatásra nagyon alkalmas szervezetet. Egy rövid példa ez arra, hogy közjogi hevületeiben milyen adakozó szokott lenni a magyar nemzet. Kivánatos, hogy a mostani közjogi harcz másnemü intézkedésre tanitsa a kormányt, másnemü viselkedésre az összes pártokat. Nincs már odaadni valóuk a nemzetiségeknek, csak elvenni valónk van tölük, az, amit az államerőből eddig elharácsoltak.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor ülése van.

A helyzet. A helyzet egyelőre nem változott. A kompromisszum létrejövetelében nem biznak a politikai körökben, bár a vezérférfiak folyvást keresik a kiegyenlitési pontokat. Bánffy felszólalása elé nagy érdeklődéssel tekintenek, de a felszólalás sem fogja előreláthatólag leszerelni az obstruálókat. Ha az ország szembetünő érdeke nem elég motivum, hogyan lehetne remélni ilyesmit egy beszédtől? Mindamellett reménylik, ha kompromisszum nem lesz is, az utolsó napokban győzni fog a függetlenségi párt egészséges politikai érzéke a felületen levő szenvedélyeskedés fölött.

A lapokban különböző kalandos tervek merülnek fel azon esetre, ha a provizóriumjavaslat a haldokló év végéig keresztül nem megy. A N. P. Journal azt pengeti, hogy ez esetben nem fog rendelet kibocsáttatni, hanem magától megy — a vám, a bankügy szabályozásától függő államélet az eddigi medrében, más lapok ismét azt kombinálják, hogy csak az alantas hatóságok fognának intézkedni. Mindez egyszerü fantázia dolga. A kormány nem kereshet kibuvó utakat.

Pátens kibocsátásáról ugyan szó sincs — mert a pátens természete egészen más — de intézkedéseket tesz, mert ez elkerülhetetlen kötelességévé válik.

A háboru-párt. Lapunk egyik munkatársának alkalma volt ma este a függetlenségi párt több elökelö tagjával beszélgetni a politikai helyzetről. E beszélgetések folymán arról győződött meg, hogy Kossuthék hangulata jóformán változatlan. A háborus párt, nem törödve a következményekkel, folytatja a harczot tovább, ámbár vannak közöttük olyanok is, akik szerint *nincs kizárva a békesség és nem lehetetlen, hogy a függetlenségi párt* még e héten, vagy esetleg *az utolsó órában*, a karácsony ünnepét követö hétfön *leszerel.*

— Igen sok függ *Bánffy* miniszterelnök holnapi beszédétöl — mondotta egyik vezérszerepet vivö föggetlenségi képviselö. — Ugy tudjuk, hogy a kormányelnök konciliáns lesz és elmegy az engedékenység szélsö határáig. Kérdés azonban, hogy melyik az a határ? Alkalmas lesz-e arra, azt a meggyöződést ébreszteni bennünk, hogy tényleg meg lesznek vetve önálló gazdasági berendezésünk alapjai, vagy pedig csupán kibuvó lesz arra, hogy a kormány a helyzet nehézségeitöl könnyü szerrel szabadulhasson? A békesség tehát nincs ugyan teljesen kizárva, mégis amennyiben a kormány nem fogadja el a függetlenségi párt által elöterjesztett követelményeket és csupán általános kijelentéseket tesz, ezeknek a hatása egyaránt függ pártunk egyes tagjainak felfogásától, sőt a temperamentumától is. Az bizonyos, hogy a pénzügyminiszternek a pénzügyi bizottságban tett kijelentése elmérgesitette a párt hangulatát és ezt Bánffy általános kijelentésekkel jóvá nem teheti. Helyesen mondotta ma *Komjáthy* Béla a képviselőházban, hogy a pénzügyminiszter beszédét csak maga a pénzügyminiszter kommentálhatja és hozhatja helyre. A *pénzügyminiszternek* tehát, ha szankczionálni akarja *Hegedüs* helyreigazitását, *feltétlenül fel kell szólalnia.* Még ekkor sem bizonyos azonban a függetlenségi párt további magatartása, mert habár *Bánffyval* mindenikünk le akar számolni s a jelen pillanatot erre a legalkalmasabbnak látjuk, *mégis nem zárkózhatik el senki közülünk a reánk háramló sulyos felelősség alól.*

•

Érdekes inczidensről értesülünk egy másik forrásunk alapján, a mely inczidens a függetlenségi párt körében játszódott le, s amely élénk világot vet a háborupárt hangulatára.

A pártnak egyik köztiszteletben álló tekintélyes tagja, akinek függetlenségi érzületéhez a gyanu árnyéka sem fér, mindenképen meg akarta menteni a pártot a nagy felelősség sulyától s oda kivánt hatni, hogy a párt jelezve álláspontját és fenntartván elveit, — elégedjék most meg annak erős és határozott hangoztatásával, de a politikai

---

A portás akkor hozta meg épen a doktort. A doktor, egy kis fürge öreg ur, fölszaladt a lépcsőn és a folyóson kérdöleg nézett vissza a szolgára. Az a 14-re mutatott.

— Ott! . . .

Én mentem utánuk. Csakugyan igaz hát: aitt van nagy katona, aki meghalt olyan disztelenül. Beléptem a nagyocska fogadó-szobába.

Az ám, ott volt a szomoruság. A nagy katona ott feküdt az ágyon oldalt vágódva. Rajta volt az aranyos ruhája. A kardja a földön, amint a kezéből kicsuszott, mikor felkötni akarta. Igy történhetett bizonyosan, aztán oldalt vágódott az ágyra. Erős, vérdus nyaka beledagadt a feszes aranygallérba. Szederjes,kék, püffedt arczán kitüskésedett az öszbevegyült tarka szakáll, több benne a fehérség, mint a feketeség . . A szeme nyitva volt és rettenetesen nézett. Az vélte volna az ember, hogy a sárgásbarna szemgolyók lázasan forognak. A szája makacsulössze volt szoritva, mintha valami donerwetterre készülne. Azonban véghetetlenül csendes volt a nagy katona a lilaszinü kabátban és az aranysarkantyujának a taraja belemélyedt a pallóba . . A sipkája lecsuszva a homlokára . . . Csak a keze, amint lelógott az ágy szélén, volt fehér . . .

Ilyen volt a disztelenül elmult nagy katona. És amint lefelé mentem, Bibicz Jánosra gondoltam. Hát az milyen odalent? Milyen volt Bibicz János, mikor a halál torkonfogta és megfojtotta?

•

. . . Két év mult el és aztán megint eljöttem ebbe a városba. Azóta megéreztem az anyósom halálát, kisérleteztem a jó lelkekkel, akik a földön asztaltánczoltatással szórakoznak, azonban eredményre most se jutottam. A tartózkodásra rövid idöm, a dolgom pedig szerfölött sürgös lévén, csak beszóltam a fogadóba, hogy jó kényelmes szobát tartsanak fenn estére, fütsenek be jól, pihenni akarok.

Kocsiba ugrottam és a Kordován Mihálynál kikötöttem, akinek kilencz hajója állt a folyón buzarakománynyal. A gazda, hatalmas magyar ember, ott várt a „Szent-Tamás", a — a legnagyobb hajója — orrában. Adj isten, fogadj isten és áll az alku és amint aztán megyünk ki a hajóházból a hajószélbe, valami föltámad elébem a viz nagy szürkeségéből. Ugy bujt föl a mélységéből egyszerre.

— Ni! — mondtam visszadöbbenve és éreztem, hogy borzong a hátam és a fejböröm és belenéztem a vizbe.

Ott egy ember volt, egy paraszti ember, fahéjszinü kabátban, fiatal volt még, 30—35 esztendös, szürke haja lecsapzott a homlokába, a szeme nyitva volt, a bajusza mintha ki volna pödörve nyalkán, sebhely a homlokán, mely a lecsapzott haj alá nyulik és a vér a vizzel összefolyván, világospiros volt az egész arcza, amint elboritotta.

— Mit néz az ur?

— Mit? Hát nem látják? Ott ni, az ott a Bibicz János. Ismertök maguk Bibicz Jánost, a hajóst? Hajós volt?

Néztek egymásra és rázták a fejüket, gondolom, ugy vélekedtek, hogy bolond vagyok tán. Azonban, esküszöm, ott volt a vizben Bibicz János, akit én azelőtt sohase láttam, ott volt és össze volt szoritva mind a két ökle, és mondtam ujra:

— Ha mondom, ez a Bibicz János, aki két évvel ezelőtt a malom alá szorult. Nem ismerték?

Ekkor már a legénység is ott volt és egy kenderhaju vén ficzkó fölsivitott:

— Mán hogyne ismertem vóna?

— Ugy-e, hogy fahéjszinü kabát volt rajta?

— A vót annak.

— Lehetett 35 éves?

— Annyiforma volt a.

— A bajuszát kifenve hordta?

— Mindég ki volt a vikszolva.

— Seb volt-e a homlokán? Mély seb? . . .

A hajóslegény itt rázta a fejét.

— Arra nem vélekszök, röndös homlokát tudom . . .

A hajó meghimbálózott, a vizben valami haragos kavarodás támadt és Bibicz János elment, le le . . .

Én pedig azt mondtam:

— Akkor Bibicz Jánost megölték, bizony, mert ott a seb . . . És az ökle össze van szoritva csapásra . . .

Nem igen hallgattak már rám, ámbár később megtudtam, hogy tovább adták a rémes legendát . . . Én pedig nehéz föfájással

józanság tanácsára hallgatva az ország gazdasági érdekeire való tekintettel és az alkotmányosság épségben tartásának kedvéért, mondjon le az utolsó órában a harczról. Midőn azonban ily irányban puhatolózott, a pártnak több fiatal tagja a legélesebben elitélte békés szándékait, s miután az illető látta, hogy a hangulat erősen ellene s illetve működése ellen irányul, minden további akciótól távol tartotta magát.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, kit a szárnyaló hir hol egy, hol másnap *Bécsbe* utaztatott, mint értesülünk, az itthoni parlamenti bonyodalmakra való tekintettel, mostanában egyáltalában nem szándékozik *Budapestről* elutazni.

A szónoki hatás. *Apponyi* Albert grófhoz, a minapi nagy és nevezetes beszéde alkalmából nagyszámu üdvözlő-irat és távirat érkezett: Jászberényből, Bécsből, Szabadkáról, Gyuláról, Temesvárról, Aradról, Dettáról és Tarcsáról.

A szászok kilépése. A jámbor szász képviselőkre zudult „népharag" s ebből eredt „instrukczió" politikai értékére nézve érdekesen tájékoztat a következő legfrissebb szebeni hir: A keresztény-szigeti szász választók gyülése, 23 szavazattal 17 ellenében kimondotta, hogy a kerület képviselője, *Schwicker* Henrik, a helynevek magyarositásáról szóló törvény meghozatala miatt ismerje tartozó kötelességének, kilépni a szabadelvü pártból. El lehetünk készülve, hogy ez eljárás a többi szász kerületekben is ismétlődni fog. A keresztény-szigeti eset a szász viszonyok és gondolkozás jellemzésére igen alkalmas és érdekes inczidens. Tudomásunk szerint e választó kerületnek van egy pár száz — mondjuk 600 — választója. Ebből összegyül 40 ember, — többségükben zöldszász fiskálisok, papok és tanitók s diszlet kedveért 4—5 jámbor szász falusi gazda. Ezekből aztán a 23 főnyi többség: 3 zöldszász ügyvéd, 8 pap, 7 tanitó és 5 paraszt kimondják határozatukat, mint a kerület szent és sérthetetlen parancsát. A többi 540 választónak természetesen semmi köze vagy beleszólása az egészhez, mert igy találja helyesnek a szász vezetők politikai bölcsesége és alkotmányos érzéke. Igazán nehéz dolog a szász politikai erőlködésekről a legjobb akarat mellett is szatirát nem irni.

A közoktatásügyi költségvetés.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

A képviselőház pénzügyi bizottsága *Tisza* Kálmán elnöklete alatt tartott mai ülésén, melyen a kormány részéről báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök, *Wlassics* Gyula kultuszminiszter és *Zsilinszky* Mihály államtitkár volt jelen, tárgyalás alá vette *a vallás- és közoktatási tárcza költségvetését.*

Fenyvessy Ferencz előadó a kongrua-törvényjavaslat és a katholikus autonomia ügyében intéz kérdést a miniszterhez.

Wlassics Gyula miniszter azt válaszolja, hogy a nem katholikus felekezetek lelkészi illetményeinek kiegészitésére vonatkozó törvényjavaslatot mindenesetre még a költségvetés tárgyalása előtt a Ház elé fogja terjesztetni. A katholikus kongru kérdése külön szabályozás tárgya, amely tudvalevőleg szintén folyamatban van. A katholikus autonomia ügyében a következőleg nyilatkozott a miniszter:

Az autonomiai kongresszus összetülvén, a szervezeti szabályzat kidolgozására 27 tagu bizottságot küldött ki, azzal az utasitással, hogy az illetékes tényezőknél tájékozza magát és a szükséges tényezőknél tájékozza magát és a szükséges adatokat szerezze be.

Az illetékes tényezők természetesen nem lehetnek egyebek, mint a püspöki kar és a kormány.

Szorosan véve, a kormánynak csak akkor kötelessége hivatalos állásából kifolyólag nyilatkozni, midőn a katholikus önkormányzati szabályzatot előterjesztik.

Igen természetes, hogy csak azokra a szabályokra nézve adhat a kormány előzetes tájékozást, amely szabályokat az autonomiai szervezeti státutum *az állam és egyház közötti kapcsolatra* vonatkozólag állithat fel; azokra a szabályokra nézve azonban, melyek arról intézkednek, hogy minő befolyás adassék az egyház belületében a világi vonatkozásu ügyekre a katholikus világi elemnek, a püspöki kar van hivatva az előzetes tájékozást megadni.

A kongresszusi 27-es bizottsággal való érintkezés alakjára nézve ki kell jelentenem, hogy ezt csak ugy gondolhatom, hogy a 27-es bizottság megkeresésére az általa kiküldött néhány bizalmi férfiának, esetleg a szövegezésre kiküldött szükebb bizottság tagjainak adom meg a kivánt felvilágositásokat, de a 27-es bizottság üléseiben természetesen részt nem veszek, hisz ott helyem nincsen és ezt bizonyára maga a 27-es bizottság sem óhajtja.

Annak bővebb fejtegetésétől, hogy minő alapelveket fogadott el a kormány a katholikus önkormányzat keretének és tartalmának megállapitására nézve, azt hiszem, ezuttal felment a tisztelt bizottság. Kötelességem azonban bejelenteni, hogy a kormány még a kongresszus összeülése előtt álláspontját egy nagyobb terjedelmü, teljesen bizalmas használatra szánt emlékiratban közölte a herczegprimással és a herczegprimás, miként értesülve vagyok, szives volt ezt megismertetni a püspöki karral is.

Örömmel tapasztaltam, hogy azt a felfogást, mely szérint a létező törvények keretében oldassék meg a katholikus önkormányzat, a kongresszus különböző árnyalatu irányadó férfiai is osztják s igy reményem van arra, hogy ennek a nagyhorderejü és mindenik oldalról higgadtságot és mérsékletet igénylő kényes kérdésnek megoldása kölcsönös jóakarattal ezuttal sikerre fog vezetni. Kérem, hogy ezt a kijelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

A miniszter válaszát a bizottság tudomásul vevén, áttért a részletes tárgyalásra. A központi igazgatásnál az előadónak és **Matlekovics** Sándornak felszólalására **Wlassics** miniszter kijelenti, hogy mielőbb gondoskodni szándékozik a miniszteriumnak alkalmas épületben leendő állandó elhelyezéséről. **Kossuth** kifogásolja, hogy a miniszterium könyvtárának gyarapitására csak 500 forint van felvéve. A bizottság megszavazta a központi igazgatás szükségletét.

A budapesti egyetemnél *Neményi* Ambrus felhivja a miniszter figyelmét a főiskolák vizsgálati rendszere közel mutatkozó némely viszásságra. Nevezetesen tulságosnak találja, hogy az orvosi diploma megszerzése körül 200 forint vizsga- és egyéb dijakkal jár. Az ugynevezett diáknyomornak ez talán a legmeginditóbb része. Ezek a rigorózumdijak senkinek el nem engedtetnek, miután *közvetlenül a tanárokat illetik.* Lehet tehát valaki akármilyen kiváló tehetség, ha azt a 200 forintot megfizetni nem képes, diplomához nem jut. Mondják, hogy ez óvintézkedés akar lenni az orvosi proletáriátus ellen. Ezzel szemben megjegyzi, hogy még elegendő orvosunk sincs, nem pedig, hogy elijeszteni kellene valakit ettől a pályától. Nem vár a minisztertől ez igen kényes ügyben semmiféle nyilatkozatot, csak azt óhajtotta felszólalásával elérni, hogy a bizottság tárgyalásaiban nyoma legyen a dolognak. Ezzel a tanárok, figyelmesekké lesznek arra, hogy a közvélemény miképen nézi és itéli meg ezt a vizsgadijkérdést. Talán ennek következtében magok a tanárok fognak ez ügyben reform-javaslatokkal fellépni, amelyekre már égetően szükség van.

Farbaky István szintén azt tartja, hogy az egyetemeinken lévő sok mindenféle vizsgálat nem felel meg a czélnak.

Matlekovics Sándor valóságos abszurdumnak tartja a jogi karnál divó vizsgálati rendszert, amely mellett nem marad semmi idejük a tanároknak arra, hogy az előadásokra készüljenek s a tudományokkal is foglalkozhassanak. Képtelenség, hogy az ügyvédektől tudori szigorlatokat követelnek, amivel megrontják az oktatás ügyét.

Kossuth Ferencz fölemliti azt az anomáliát, hogy egyes tanárok megbuktatják az oly hallgatókat, akik nem az illető tanár kézikönyvéből készülnek a vizsgára.

Wlassics Gyula miniszter a Neményi által mondottakra megjegyzi, hogy a szegényebb sorsuakról bizonyos tekintetben van gondoskodás az ösztöndijak utján. Elismeri, hogy az ösztöndijak szaporithatók lennének, de magát a rendszert, legalább egyelőre nem vélné megváltoztathatónak. — Matlekovics felszólalására megjegyzi, hogy a jogi vizsgálati rendszer szabályozására vonatkozó törvényjavaslat már közelebb be lesz terjeszthető. A Kossuth által emlitett visszaélés egyes esetekben megtörténhetett, de általános jelenségnek nem mondható.

A bizottság megszavazta az előirányzatot.

A József-müegyetemnél **Matlekovics** Sándor kérdésére **Wlassics** Gyula miniszter kijelenti, hogy az uj politechnikumot a Lágymányoson fogják fokozatosan kiépiteni s hogy a szükséges telkekre nézve a kisajátitási eljárás már folyamatban van.

A népiskoláknál **Gullner** Gyula kiemeli azt a jóindulatot, melyet a miniszter a rendelkezésére álló eszközök keretében a felekezeti néptanitók iránt tanusit s kéri, hogy ott, ahol a fizetési minimumban részesülő tanitók igen nehéz viszonyok közt élnek, lehetőleg segitsen azok helyzetén. — **Wlassics** Gyula miniszter válaszolja, hogy a mig az állami tanitóknál nem vihetjük keresztül azt, hogy egynek

---

odább mentem, egy nagy séta után megvacsoráztam és siettem föl a szobámba.

Korán volt még. Csengetyücsengések hallatszottak, léptek kopogtak, a zene halkan felhatott idáig. Már megszabadultam a délutáni látomány hatása alól; ugy véltem, jól fogok pihenni, Kinyitottam az ajtót. Sötét volt, mert az utczai redőny is le volt bocsátva, gyufát gyujtottam és egyenesen az asztalhoz siettem a gyertyát meggyujtani. Világosság támadván, kezembe fogom a gyertyatartót, hogy az éjjeli szekrényhez vigyem. Ekkor föltekintek és ott van az ágyban valaki.

Ott volt az ágyon elterülve egy nagy katona. Az a nagy katona volt, oldalt vágódva az ágyon, az aranyos ruhája rajta. A kardja a padlón, amint a kezéből kiesett... Kék püffedt arczán bozontos, őszes bajusz és szakáll s erős, vérdus nyaka beledagadva az aranygallérba. Rémes. Ugy láttam, a sárgásbarna szemgolyók lázasan forognak, a szája összeszoritva, mintha káromkodni készülne, azonban nagyon csendes volt a nagy katona a lilaszinü kabátban és a sarkantyuja bele volt mélyedve a padlóba, a sapkája lecsuszva a homlokára és ugy lógott az ágyról a keze, mely fehér volt.

Esküszöm, ez az a nagy katona, akit két éve láttam . . . És még mindig itt van. Rémitő. Hát még mindig itt van és vár? . . . Irtózva dobtam el a gyertyát és futottam ki, le és zajt csaptam . . . Jött a gazda.

— Uram, mondám, ez a rémek háza. Én itt egy tábornokot láttam két évvel ezelőtt meghalni . . . Hát ezt a tábornokot még most sem vitték el a 14-ből? . . .

Látnivaló ebből, hogy ekkor már nagyon lázas volt az agyam és a halluczináczió egészen a hatalmába keritett. Bolondnak tartottak bizony egy kicsit, de én, mikor kimerültségemből hosszu jótékony alvás után fölépültem, megmagyaráztam nekik, hogy az én agyam és idegzetem ilyen csodálatos dolgokra van berendezve és nem annyira bolond vagyok én, mint inkább fanatikus és némileg beteg rémképidéző, akinek lázas, erős fantáziáju fejében lerögzitődnek, mint viasznyomatok, a sejtett és látott megdöbbentő képek, amelyek bizonyos időn tul reflex-látományokként szállnak elém. . . Ennek a szunnyadó lelkiállapotnak van valami titokzatos rugója, mely a képzelem legkisebb érintésére reagál, épen ugy, mint a fonográf csodás gépe, mely visszaadja a belélehelt dallamokat.

Ők álltak és hallgattak és igenlőleg bólongattak, mintha már most értenék.

És im, a Bibicz János esetéről pedig hallom, hogy azután az én látományom hirén és fonalán vizsgálták a vizi halott sebének a titkát, azonban ugy határoztak, hogy azt a malom, ami alá szorult — ütötte . . .

Azt kérdezem én akkor: Bibicz János két keze mért volt hát ököllbe szoritva csapásra? . . .

Békefi Antal.

se legyen 400 forintnál kisebb fizetése, nehéz lenne a felekezeteknél ezen tul menni.

A nemzeti muzeumnál Matlekovics Sándor kivánatosnak tartaná, hogy a néprajzi gyüjtemény gyarapitására s a régiségtár catologue-raisonné-jára nagyobb összeg forditassék. — Wlassics Gyula miniszter elismeri a felszólalás jogosultságát s megjegyzi, hogy a néprajzi gyüjtemény a rendelkezésre álló eszközökhöz képest szépen gyarapodik, szükséges lesz azonban, hogy annak megfelelő elhelyezésére *külön néprajzi muzeum* létesittessék.

Az egyházak segélyezésére előirányzott összegnél Wlassics miniszter előadja, hogy az izraelita egyház segélyezésére forditandó összeg tévedésből 10.000 forint helyett 5000 forintban levén felvéve, kéri a tételnek ötezer forinttal való fölemelését. — A bizottság hozzájárul az inditványhoz.

Két vén fiu.

Ha csak egy szemernyi komolyság és igazság volna abban a kiáltványban, melyet az alábbi (rendszerint megbizható forrásból eredő) tudósitás közöl velünk s melyet mi ennek daczára is csak egy felettébb rossz tréfának tartunk: megbotránkozással és felháborodással vennők tudomásul, miféle lelkiismeretlen könnyelmüséggel, vakmerően nyilt hazafiatlansággal dolgozik az amugy is tulontul zavaros helyzet bebonyolitásán az elvakult, pártszenvedély.

Ámde bármily melodramatikusan idézze föl vivott csatáit *Krivácsy* József 48—49-es honvédezredes s bármily vészjósló hanglejtéssel szavaljon is holmi „esküszegő királyokról" *Lakatos* Miklós orsz. képviselő; ez a két kedélyes bácsi, jó két vén fiu, még a kalap-utczai jakobinus-herbergen se hajigálja el a sulykot.

A magyar ember, pláne ha azon erőlködik, hogy méregbe jöjjön, összebeszél tücskötbogarat, de irást nem ad magáról.

A tervezett román-magyar szövetség felől rémesen regélő tudósitás egyébiránt következőképen hangzik:

A „Gazetta Transilvaniei" deczember 15-diki számában „*Román testvérek!*" czim alatt egy „névtelen bizottság" aláirásu felhivást tesz közzé, melyet a hirhedt *Axentye* Szevér 1849-iki oláh tribun kapott Budapestről. A nagyszebeni „Tribuna" nemcsak e felhivást teszi közzé, hanem egy másik, ennél rövidebb szövegü, de hasonló tartalmu felhivást is, melyből megtudjuk, hogy e névtelen bizottságnak fészke a kalap-utcza 17. szám alatt van, a „*sas-kör*"-ben, ahol tudomásunk szerint a *Krivácsy* József, volt negyvennnyolczas honvédezredes elnöklete alatt és *Kornai* István jegyzősége mellett az „*önálló Magyarország védelmére alakult országos bizottság*" müködik abból a czélból, hogy a szőnyegen forgó provizóriumjavaslat ellen Budapesten és a vidék nevezetesebb városaiban tiltakozó meetingeket rendezzen.

E kétrendbeli s meglehetősen gyarló román nyelvü s még gyarlóbb román helyesirásu felhivás tartalma magyarul a következő:

„*Román Testvérek!*

Elérkezett az idő, hogy megmutassuk, miként mi is élünk és utat egyenges- sünk magunknak, a mint más nemzetiség is utat csinál, akik testvérek, mint mi vagyunk. Egy szóval: ébredj fel, román, halálos álmodból, most vagysoha!

A névtelen bizottság kéreti a román testvéreket, hogy f. é. deczember 12-én (ó-naptár szerint decz. 25-én, a népgyülés napján. *A szerk.*.) jöjjenek fel Pestre, amikor Bánffy miniszterelnöknek ellenségei össze fognak gyülni kalap-utcza 17. szám alatt, ahol határozni fognak, hogy Bánffy alól a gyékényt kirántsák.

Mi nekünk egy az óhajunk, hogy a *zsarnok Bánffy feje vétessék.*

Fel, románok, fel! mert itt az idő, hogy letépjük a jármot nyakunkról. Sziveskedjetek 12-én Pestre feljönni, hogy kezet fogjunk a magyarokkal, kik Bánffy ellenségei.

Látjátok, mi történik Bécsben, Prágában és Prága körül. Mi sem maradhatunk tétlenül, mivel soha sem volt erre jobb időnk, mint most.

Vagy meghalunk, vagy pedig kihuzzuk magunkat a zsarnokság alól! *A névtelen bizottság.*"

ORSZÁGGYÜLÉS.

Fanatikusan mormolja a folyosó:

— Csütörtökön . . . csütörtökön . . .

Tessék ezt ugy értelmezni, hogy a fordulatnak csütörtökön okvetetlenül be kell következnie. Mert még a szélsőbal is meg van győződve, hogy tovább nem tárthat a bizonylalanság s igy vagy ugy, de csütörtökön el fog dőlni a dolog. Az emberek ugyis módfelett harcziasak és jobbról is, balról is hangoztatják, hogy az ünnepek után semmiféle földi hatalom sem tartja őket a fővárosban. Ha tehát történni akar valami, tessék neki még az ünnepek előtt történni. Azután már hiába történik.

Ez a fanatikus hit el is altatja az izgatott érdeklődést. Még a békeangyalok sürgése sem kelt valami nagy feltünést. Odabenn Komjáthy Béla beszél — beszéljen. Olyan mindegy, hogy pártolja-e az obstrukcziót vagy sem. Hiszen csütörtökön ugyis megjön a fordulat. Majd a horvát Gyurkovics próbálja felrázni a szélsőbalt, hogy a vámpolitikai különválás Boszniában és Horvátországban is megszólaltatná a lappangó vágyakat. Hát szólaltassa meg. Hiszen nem olyan komolyan gondolják ők a különválást és különben is csütörtökig ugyis megjön mindenre a felelet.

Szikránkint hamvad el az érdeklődés. (A fiatalságét egy darabig ébren tartja egy ibolyaszin toalett. Nagyon divatos primadonna mosolyog ki belőle a karzatról.)

De egyóra tájban mégis beszólitják a folyosó népét.

— Gyertek! Pichler beszél.

Igen. Pichler még érdekli a tisztelt Házat. Olyan kedves bolondságokat tud szavalni! És olyan drámai alürökkel! Ma is rekedt pátoszszal kavarta együvé az osztrák pletykákat, a magyar pletykákat, a gróf Andrássy Gyula könyvét, az udvartartást és amiről csak egyáltalán beszélni lehet. Az elnöklő Láng Lajos ezalatt folytonosan csöngetett. De nem mintha rendre akarta volna utasitani a szónokot. Nem. Csak a hallgató képviselő urakat intette valamivel nagyobb csöndre. Mert olyan hangosan kaczagtak a rózsaszinü szónok beszédén, hogy ő az elnöki székben egy szót sem hallhatott. Pedig ő is akart kaczagni . . .

A képviselőház ülése.

Tiz órakor már megjelent a folyosón báró Bánffy Dezső miniszterelnök, aki nem is utazott Bécsbe, amint azt egy téves értesités alapján a legtöbb ujság megirta. Azt hitték tehát, hogy már a mai ülésben fel fog szólalni, de ezt a hitet ő maga oszlatta el, amikor még a folyosón kijelentette, hogy a mai napon nem beszél.

Mikor aztán Berzeviczy Albert (akit később Láng Lajos váltott föl az elnökségben) megnyitotta az ülést, bemutatta a förendiház üzenetét, hogy a községi és helynevekről szóló javaslaton módositásokat tett. A javaslat tehát még egyszer a képviselőház elé kerül s éppen azért előzetes tárgyalásra a közigazgatási bizottságnak adták ki.

Barcsay Kálmán Hock János mandátumának igazolását jelentette be, *Schmidt* Károly pedig bejelentette a mentelmi bizottság kilencz jelentését, melyek annak idején napirendre fognak tüzelni.

S most következett a napirend.

A második provizórium.

Komjáthy Béla: Nagyon meglepte, hogy Hegedüs Sándor a védelmébe vette a pénzügyminisztert. Azt hiszi, elég ember magáért a miniszter, de meg itt ül a Házban, hát fölszólalhat ő is, már azért is, mert saját szavaiért ő a felelős. Tiltakozik Hegedüs ama vádja ellen, hogy az ellenzékkel csak ideges állapota hitette el, hogy a miniszter ama szavakat mondotta. Ő a pénzügyi bizottság tagja és mint fültanu bizonyithatja, hogy a miniszter ott tényleg ugy csoportositotta az adatokat és ugy festette a helyzetet, hogy Magyarország tönkre megy, ha az Ausztriával való viszony megváltozik. Ennek a számcsoportositásnak egyébként nem az volt a czélja, hogy a miniszter a bizottság függetlenségi tagjait meggyőzze, hanem hogy kifelé a nagy közönségre hasson. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ha a miniszter nemcsak a magyarok, hanem az osztrákok gyöngeségét is föltárta és szembeállitotta volna, ezt korrektnek tartotta volna, de igy nem. Majd polemizálván Hegedüssel, tiltakozik annak ama fölfogása ellen, hogy állandó alaptörvényről lehessen beszélni. Abban igaza van Hegedüsnek, hogy a függetlenségi párt nem akarja az országot veszélyes zavarba dönteni. Miért mondták föl a vám- és kereskedelmi szövetséget? Tisztán csak azért, hogy minden áron ujra megkössék? Ha pedig nem azért, hát nem számitott a többség is arra, hogy meg ne kössék? És most ennek a mulasztásokkal terhelt kormánynak a függetlenségi párt siessen segitségére? Ha van csakugyan veszély, azok a felelősek, akik fölidézték s pusztuljanak azok, akik fölidézték. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Nem hisz abban sem, hogy önálló vámterület esetén köztünk és Ausztria közt vámháboru tünne ki; Ausztria egyszerüen nem birná el azt, hogy elveszitse magyar piaczait s népe nem birná el, hogy elveszitse ebből származó munkáját. (Ugy van! a szélsőbalon.) A tuloldal arra kéri a függetlenségi pártot, hogy a veszélyben egy táborban egyesüljön vele; a függetlenségi párt viszont ezt a kérést teszi a többséghez: Urak, jöjjenek ide közénk, épitsük föl együtt Magyarország függetlenségét.

A szelsőbal zajosan éljenezte ezt a beszédet és nem akart belenyugodni, hogy az ülést minden szünet nélkül tovább folytassák.

— Öt perczet kérünk! — kiáltott Justh Gyula.

— Nem tárgyalunk, amig szünetet nem kapunk! — lármázott az egész szélsőbal.

Láng Lajos aztán az elnöki székből ilyen szavakkal adta meg a szünetet:

— Ugy látom, ilyen módon még több időt fecsérelnénk el. Inkább felfüggesztem tehát öt perczre az ülést.

Nagy diadallal özönlött a szélsőbal a folyosóra.

A szünet után Gyurkovics György szólal fel. Kétségbevonja, hogy a két kormány közt a kiegyezés nem jöhetett volna létre. A király akarja a kiegyezést, a két kormány is megegyezett, de ugy Ausztriában, mint nálunk — egy kis párt állja útját a kiegyezés létrejöttének. (Zajos ellentmondás a szélsőbalon.) A Kossuth-féle javaslat kényszerhelyzetet akar teremteni s ez annál kevésbbé helyeselhető, mert a szélsőbal politikai szempontból fogja fel a különválást, a mezőgazdasági szempontokat pedig figyelmen kivül hagyja.

— Éppen most szólt ezekről is Komjáthy, szól közbe az ellenzék.

— Hát meggondolták az urak, folytatja a szónok, milyen nehézségei lehetnek az önálló vámterületnek 1903-ig, mig a többi szerződések lejárnak?

Thaly Kálmán: Hát májusban nem lesznek nehézségek?

Gyurkovics György: Belenéztek-e Magyarországnak — gazdasági szempontból véve — Janusarczába, amely kelet felé akar védvámot és nyugat felé akarja a szabad kereskedelmet? Oly könnyü összecsoportositani ezeket az érdekeket?

Barabás Béla: Csak akarni kell!

Gyurkovics György: Beszélt-e az urak közül valaki arról, hogy mi lesz Bosznia vámterületével?

Thaly Kálmán: Semmi közünk hozzá.

Gyurkovics György: Tehát egy harmadik vámterületet is akarnak teremteni? És előnyösnek és különösen politikailag előnyösnek tartanák-e ezt a monarkiára? (Folytonos nagy zaj és közbekiáltások a szélsőbaloldalról.) S ha egyszer belekezdünk ebbe az államgazdasági szaggatásba, ebbe az eldarabolásba, azt hiszik: Horvátországban nem fognak feltünni megint azok az elemek, amelyek már 20 évvel ezelőtt akarták Horvátország függetlenségét? (Zaj.) Ott is akarnak provizóriumokat felállitani az urak? Mert ez volna annak következése. (Folytonos zaj és ellentmondások a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől. Elnök csenget.)

De megengedem, t. Ház, az is megtörténhetik, hogy az önálló vámterületet fel kell állitanunk és meglehet, már a jövő év folyamán. Nem félek én sem tőle, t. uraim, mert attól nem félek, aminek be kell következnie. Nem is félnék attól, mintha ez ország nem birna azzal a helyzettel. Hiszen a törökök és a tatárok is keresztülmentek ezen az országon.

— A horvátok is! — kiáltja gunyosan a szélsőbal.

A horvátok védelmezték akkoriban ezt az országot — feleli a szónok, mire a szélső baloldal tovább gunyolódik: hogyan védelmezték!

— Hát Zrinyi Miklós ki volt?

— Nem volt horvát — szól a szélsőbal.

Gyurkovics György: De ha már t. képviselőtársam közbeszólott Horvátországról, legyen meggyőződve ő és az egész pártja, hogy mindamellett, hogy Horvátországnak anyagi és nemzetgazdasági érdekei kivánják a kereskedelmi és vámszerződést Ausztriával, ha tehát önálló vámterületre és bankra szükség lesz, ha ugy kivánják az érdekek, hogy az önálló

vámterületet fel kell állitani. higyjék meg, hogy én és t. képviselőtársaim Horvátországban ép oly erélyesen fogunk amellett küzdeni, mint önök. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) De sohasem azon okokból, amelyeket a képviselő urak felhoznak, mintha politikai szempontok kivánnák azt, hanem csak akkor, amidőn Ausztria részéről rá lesz kényszeritve Magyarországra az önnálló vámterület.

Végül felszólitja a függetlenségi pártot, hogy ne állja utját a javaslat törvényerőre emelését s az önálló vámterületért való harczot halaszsza akkorra, ha a monarchia sulypontja Magyarországon lesz. Mert akkor lesz ez a követelés helyén való.

A szélsőbal erre a beszédre azt kiáltotta.

— Zsivió!

Pichler Győző hosszas beszédben támadja ezután a javaslatot. Festi az osztrák állapotokat és ismerteti azt a manővert, melyet Ausztriában a magyar papirok és hitel ellen intéztek és ezt piszkos komiszságnak mondja.

Az **elnök** figyelmezteti a szólót, hogy ilyen imparlamentáris kifejezést ne használjon.

Pichler Győző bocsánatot kér a kifejezésért, melynél százszor imparlamentárisabbat mondottak büntetlenül a magyarok ellen az osztrák képviselőházban.

— Igaz! Ugy van! — zajong a szélsőbal.

A szónok aztán körülményesen emlékezik meg mindenről, aminek a mai helyzetre hatása lehetett s többek között azt állitja, hogy Horánszky Nándor a nyáron egy interviewban ugy nyilatkozott, mintha a kiegyezést Ausztriával a 14. §. mellett is meg lehetne kötni.

Horánszky Nándor erre személyes kérdésben kijelenti, hogy ilyen nyilatkozatot sohasem tett s ilyet róla senki ne kolportáljon,

Pichler Győző ujságban olvasta a nyilatkozatot, de Horánszky kijelentése után bocsánatot kér, hogy csak egy perczig is föltette róla az ilyen nyilatkozatot.

Az ülés ezzel bevégződött.

KÜLFÖLD.

Az orosz és német okkupáczió.

Némi világosság csak ma kezd derengeni a kinai események politikai horderejéről. A ma érkezett hireink egyrészt megerősitik ama tegnapi közlésünket, hogy a Port Artur elfoglalásának az élét *Japán* érzi legsulyosabban es hogy onnan várható a legélénkebb akczió, mert Port Artur orosz kézben a japánok által okkupálva tartott Vej-haj-vej kikötő stratégiai értekét semmisiti meg. Ma már érkezett is egy távirat, amely arról ad hirt, hogy Japán valósággal fel van izgatva az esemény által és az intéző politikai körök egyik része leghatározottabban követeli a rögtöni beavatkozást és a flotta mozgósitását. Japán jövőjéről van szó ezek szerint, amelyet nem szabad kijátszani engedni. A mérsékeltebb rész azonban diplomácziai uton is remél sikert elérni. Mindazonáltal a japán flottában erős mozgolódás konstatálható.

Az angol közvélemény igen indulatosan fakad ki a történtek miatt és a sajtó egyenesen fenyegető hangokban nyilatkozik.

A Times mondja, hogy az *oroszok* Port Arthur elfoglalására épen oly kevéssé hozhatnak fel *elfogadható jogot*, mint a *németek* Kiao-Tsau megszállására. *Angolországnak előjogai* vannak Tsusanóban, amelyek nem kisebbek, mint azok, amelyeket Oroszország formál Port Arthurra nézve. Tekintettel az észak-kinai hajóhadaknál történt változásokra és a shangai-i angol kereskedelem kiváló fontosságára, udvariasan fel lehetne kérni a pekingi kormányt, hogy a brit flottára is terjeszsze ki azt a rokonszenves érdeklődést, amelyet hir szerint az oroszoknak Port Arthurban való állásfoglalása iránt tanusitott.

A „Standard" irja: *Oroszország el lehet készülve arra a határozott figyelmeztetésre, hogy abban az esetben, ha Port-Arthur annektálásához ragaszkodnék, Anglia följogositva érzi magát oly állást foglalni el, amely jelentékenyen közelebb van a diplomácziai és tengeri haderők müködésének szinhelyéhez, mint azok az állomások, amelyeknek Anglia jelenleg birtokában van.*

A következő érdekes részletet közli a „Köln. Ztg.": Ezelőtt nyolcz nappal, daczára a kikötő-parancsnokság tiltakozásának, a „Daphne" angol czirkáló *behatolt a Port-Arturi belső kikötőbe*, állitólag, *hogy megtudja, nincsenek-e ott orosz hajók?* Az angol hajó azután visszavonult. Most már várták, hogy az angol flotta behatoljon a kikötőbe, amely nyilt vizen, a Sárga tengeren, czirkál és most állitólag Tahien-Wau-ban van. A *A kinai kormány hamarosan panaszt tett a hatalmak követeinél Pekingben* és, ugy látszik, első sorban az oroszoknál és az oroszok — állitólag Kina beleegyezésével — nyomban megszállták Port-Arturt.

Port-Artur kikötője roppant erősség, a *legerősebb tengeri kikötő*, amelyet a japánok csakis a kinaiak hanyagsága és tehetetlensége folytán foglalhattak el. *Li-Hung-Csang* alkirály óriási költségeket forditott a kikötő kiépitésére, hogy elsőranguvá tegye. Nagy szabásu hajógyár, nagy felszerelési javitómühelyek, vasöntődék stb. állanak rendelkezésre. Tizenkét kitünő parti erődítmény védi, melyek 40 nehéz Krupp ágyuval és számos mozsárágyuval vannak ellátva. Azelőtt ronda halásztelep volt, de ma már 4000 lakosságu városka keletkezett itt. Csak egy hiánya van, az ivó vize rossz.

Port-Arturban ma már *három orosz hajó* állott fel. Angliában senki sem hisz annak, hogy ez csak *kitelelésre* való akczió.

A Daily Mail azt a hirt közli Sangaiból, hogy a kinai császárnak tanácsadói azt ajánlották, *helyezze át székhelyét Nankingba.*

Hogy az orosz és német foglalás előzetes megállapodás következtében történt *parallel akczió volt*, azt is megerősitik ujabb hireink. A német lapok ma egyértelmüen azt jelentik, hogy az oroszok fellépése Port Arturban egyátalján nem okozott Berlinben meglepetést. Sőt Oroszország ezt *Németország tudtával tette*, s az orosz diplomáczia közölte Ausztria-Magyarországgal, Olaszországgal és Franczia-országgal is akczióját.

A Kölnische Ztgnak Berlinből azt jelentik, hogy Németországban már évek óta tudták, hogy *Wladiwostok*, az orosz hajóhad eddigi támaszpontja Keletázsiában, nem felel meg többé Oroszország kivánalmainak. A japán-kinai háboru kitörése óta senki előtt, aki a dolgot figyelemmel kisérte, sem volt kétséges, hogy *Oroszország szakadatlanul Port Arturt tartotta szem előtt, a hova a szárnyvonal végpontját is helyezték*, melyet Mandzsu országon át épitenek. Port Artur megszállása *csak idő kérdése* volt, *nincs is agressziv jelentősége* és nem is ütközik Németország keletázsiai érdekeibe. Ellenkezőleg, feltehető, hogy a Kido-Csaá öbölnek német részről és Port Arturnak orosz részről történt majdnem egyidejü megszállása csak folytatása *Német- és Oroszország együttmüködésének Kelet-Ázsiában.*

Azonban Berlinből azt a szenzácziós táviratot is kapjuk még, hogy: *hir szerint Oroszország Kelet-Ázsiában Port-Arturon kivül még más támpontokat is keres.* Ez természetesen annyit jelent, bogy ebben a pillanatban *még további fejlemények küszöbén vagyunk*, nemhogy a felvert izgalom csillapodására lehetne számitani.

A további fejlemények tekintetében, egy berlini távirat szerint, Németország egyelőre teljesen *szerepen kivül van.* A kérdés csak az, *hogy az orosz akczió mily hatást kelt Angolországban és Japánban. Remélhető azonban, hogy Angolország ezuttal is, mint számos korábbi esetben — a megtörtént ténybe belenyugszik.*

Londoni diplomácziai körökben az a hir van elterjedve, hogy a *britt-keletázsiai flotta egy része a Port-Arthurral szemben levő Vej-Haj-vejvei kikötőben fog telelni.*

A németek foglalásáról jóformán el is terelte már a figyelmet az orosz meglepetés. Különben is annak ma már csak a világkereskedelmi jelentőségét mérlegelik s hóditási politikát senki sem keres benne. Még az angolok is, akiknek versenyét legélénkebben erősiti Németország fellépése, szintén jó képet mutatnak a dologhoz. Midőn a most Kielből elindult hajóhad *Portsmouth* előtt elhaladt, a Deutschland födélzetén megjelent *Battenberg* Lajos herczeg, hogy *Viktória királynő megbizásából Henrik herczeget üdvözölje* s egy óra hosszat időzött a hajón.

Henrik porosz herczeg ma Osborne-ban bucsut vett *Viktória* királynőtől.

Henrik herczegről különben azt jelentik, hogy egy tengerészeti bravurja képezi közbeszéd tárgyát. tudniillik, hogy tegnap a nagy ködben, minden jelzés használása nélkül, jutott Pithead kikötőbe. *Seymur* admirális elragadtatásának adott kifejezést Henrik herczeg e fényes tengerészeti müveletéért. (N. Fr. Pr.)

Csak a franczia tulzók üvöltenek Németország ellen és elfogultságukban ugy tüntetik fel *Port Artur* elfoglalását, mint orosz részről való ellenakcziót, feleletet *Németország ellen.*

TÁVIRATOK.

Az ausztriai tartománygyülések.

Bécs, deczember 20. Politikai körökben hire jár, hogy a Wiener Zeitung csütörtöki száma a tartománygyülések ujból való összehivását közölni fegja. A tartománygyülések egy részét még e hónap folyamán, másik részét január elején fogják összehivni. Januárban a cseh tartománygyülés is összeül.

A horvát országgyülés.

Zágráb, deczember 20. A ma tartott ülésen dr. *Mazzura* inditványt terjesztett be, amely szerint a hatóságok közegei ellen, amelyek a képviselők immunitását megsértik, biróilag kell eljárni. Az indemnity felett való általános vitában dr. *Klein* osztályfőnök visszautasitja Amrusnak azt a vádját, mintha a zágrábi államügyész a sjenicsáki büntettesek elleni vádiratában politikát üzött volna. Miután még *Starcsevics* Mile és *Taskán* Gergely a javaslat ellen szólottak, az ülést több interpelláczió tétele után, berekesztették. A következő ülés holnap lesz.

Az uj olasz kormány.

Róma, deczember 20. A kamara mai ülésében *Rudini* miniszterelnök bejelentette a kabinet megalakulását. A miniszterelnök kérelmére az ülést felfüggesztették, hogy a szenátusban szintén megtehesse a bejelentést. A szenátus ülésében Rudini ugyanazt a bejelentést tette, mint a kamarában. Miután felszólalás egyik részről sem történt, az ülést berekesztették.

Németek és csehek.

Prága, deczember 20-án. A király jövő évi jubileuma alkalmából mezőgazdasági és ipari érdekek előmozditására egy jubileumi alap létesitését tervezik. A tartományi tanács ennek az alapnak a kezelésére tervezetet dolgozott ki s holnapra e tárgyban ankétet hivott össze. A németek elhatározták, hogy ezen az ankéten nem vesznek részt, mert kérésüket — hogy a kuratorium két nemzeti osztályra: egy németre és egy csehre osztassék — a tanács nem teljesitette.

Hohenlohe kanczellár lemondása.

Köln, deczember 20. A *„Kölnische Volkszeitung"* *fentartja* azon hirét, hogy *herczeg Hohenlohe* kanczellár hivataloskodásának napjai meg vannak számlálva s a mostani parlamenti ülésszak *után állásától visszalép.*

A Panama vádlottjai.

Páris, deczember 20. A Panama ügyben a vádlottak ellen folytatott pör mai tárgyalásán csak csekély számu közönség volt jelen. Az elnök azt kérdezte Artontól, hogy mily összegeket adott át vádlott-társainak. Arton megerősitette a már régebben tett nyilatkozatait. A többi vádlott tagad.

HIREK.

Válasz a Dollinger-czikkre.

Az *Országos Hirlap* vasárnapi számában a „Dollinger" czim alatt megjelent vezérczikk irója a budapesti tudomány-egyetemet, első sorban pedig annak jogi és orvosi fakultásainak tanárait mélyen sértően mutatja be, amint ez a következő szemelvényekből kitünik:

„Az egyetem hirre nézve ott áll, ahol a világ leggyengébb egyetemei. Ha irt is egyik-másik tanár valami könyvet, azt legtöbb esetben kompilálta, mig kathedrát nem kapott. Ha ide beült, a leczkepénzekre gondol, ha doktor, praxis után futkos. A tudomány müvelése, az semmi, az ifjuság müvelése a másik semmi. Az orvosi fakultás roppant gyarló, emiatt az orvosnövendék kimehet és lőn,

hogy az első éves tanulók száma, mely azelőtt a 200-at meghaladta, közel 70-re apadt le; a többi szétszállingózott a bécsi és gráczi egyetemekre. Az egyetemen a legnagyobb nepotizmus uralkodik. Az alma mater emlőin egyes jól szervezett klikkek csüggnek. Egyes családok és összeházasodások körül forog ifjaink felső kiképzésének minősége. Az anyák előre tudva szülnek egyetemi professzorokat. S erről nem tehet a kultuszminiszter, mert az egyetemnek autonomiája van s csak az általa kandidáltak közül nevezhet ki."

Ezeket és hasonlókat czikkiró magához s tudományegyetemünkhöz méltóknak tartja elmondani; az egyetem rossz híréről beszél akkor, midőn épen maga kisérti meg lerontani annak jó hirnevét.

Hogy vannak, akik szeretik az egyetemi tanárok minden tettét rosszra magyarázni, kiknek a tanárok gyermekei is szemet szurnak, ezt már megszoktam, mióta a budapesti egyetem tanára lenni szerencsém van. De lehetetlennek tartottam, hogy saját hazája első tudományos intézeteinek egyikét ily módon támadja meg valaki. S épen ezért nem is reflektálnék az idézett czikkre, ha az ezen egyik elsőrendü irónk czégére alatt megjelenő lapban nem látott volna napvilágot s emiatt nyilván hivőkre is nem találna. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy aki kompilálással és semmittevéssel vádol, az tartozik bebizonyitani vádjait. Nevezze meg azokat, akiket vádja illet, de ne gyanusitson egész testületet. A czikkiró urnak nyilván tudomása sincs arról, hogy itt rövid három év alatt eddigelé már négy kötetet kitevő nagy belgyógyászati kézikönyv jelent meg, hogy közülünk számosan s pedig már mint tanárok tankönyvet irtak, hogy itt orvosi archivum jelenik meg, mely egyedül önalló buvárlatokon alapuló tudományos dolgozatokat tesz közzé, hogy orvosi lapjaink vannak, melyek részben hetenkint az egyetemen folyó önálló munkálkodásról számolnak be. Azt sem tudja, hogy leczkepénzre gondolni ma botorság volna, minthogy a tanár nem hallgatósága arányában részesül leczkepénzben. Czikkiró ur szerint az elsőéves orvostanhallgatók száma 70-re apadt, valóban pedig épen kétszer annyian vannak. És amennyiben fogyott a hallgatóság, az nem Bécsben, Gráczban van, mert hisz ott is fogyott a magyar hallgatók száma. Annak, hogy az orvostanhallgatók száma tényleg fogy, oka abban van, hogy hálátlannak találják ifjaink ezt a pályát. Mig a mérnök, jogász, amint 4 évig tartott egyetemi tanulói pályáját befejezte, megfelelő alkalmazást is nyer, addig az 5 évig tartott orvosi tanulói pálya és a szigorlatok befejezése után, még az ujabban behozott tiszti-orvosi és törvényszéki orvosi vizsga vár a leendő orvosra, melyek letétele után valami 300—600 frttal dotált állásra pályázhatik.

Nepotizmus és klikkek uralkodnak az egyetemen. Vannak, akik születésüknek köszönik tanszékeiket. Hol vannak azok? Tudtommal csak két, az állam által fizetett tanára van az orvosi fakultásnak, akiknek atyja is tanár volt. Nos, azokat mi is, a külföld is legjelesebb tanerőink közé sorozzuk. És van még két czimzetes rendkivüli tanárunk, kik tanár fiaiból lettek azok; ezeknek munkáit és működését is érdemének megfelelően becsülik meg innen nyugatra és idehaza nepotizmus és klikkek uralmának mondják azt a jelentéktelen kitüntetést, mely a rendkivüli tanári czim adományozása által érte őket. Valóban a legjobb módja annak, hogy elöljék a nemes ambicziót abban, aki előtt esetleg tanár-atyja pályája lebeg ideál gyanánt.

Szemére veti czikkiró Dollingernek, hogy olyan társaság vacsoráin szokott résztvenni, melyen professzorok is részt vesznek. Izlés dolga ilyesmit a nyilvánosság elé hurczolni, de mert megtörtént, elmondom röviden, hogy az egész abban áll, miszerint az orvosegyesület vagy harmincz tagja, kik között összevissza 7—9 tanár is van, szombatonkint az orvosegyesületi ülés után együtt szokott vacsorázni. Czikkiró szerint ezek a stréberek, s ha a miniszter ur ezt be nem tudja szüntetni, hát legalább változtassa meg a rendszert, fossza meg az egyetemet a kathedrák betöltése körül birt jogaitól, mert czikkiró tudja, hogy a sebészeti tanszék betöltése alkalmával a kiváló tehetségekre egyetlen szavazat sem esett. Ezt ugyan rosszul tudja, mert ott nemcsak az általa elősoroltakat, hanem azokat is, akiknek neveit tudva vagy nem tudva elhallgatja, alaposan figyelembe vették. És ilyen informáczión alapul czikke s az a kivánsága, hogy ne azok, kik a valamely tanszékre hivatottak működését figyelemmel kisérik, mondjanak véleményt, midőn kathedra betöltéséről van szó, hanem vegye el a kultuszminiszter tőlük ezt a jogot.

Nem tehetek róla, de midőn a czikk eme részét olvasom, önkéntelenül lép előtérbe az a gondolat, hogy itt fáj valami, szeretne érvényesülni olyan befolyás, melynek a czikkiró lenne szószólója.

Klug Nándor
tanár.

(Szivesen adunk helyet a kiváló czikkiró sorainak egész teljességükben, mert ahol a támadás megjelent, ott kötelesség a védelemnek is teret engedni. A közönség. ez a legfőbb biró itélje meg, kinek volt igaza. *Szerk.)*

— **A királyné utazása.** *Párisból* telegrafálják: *Erzsébet* királyné tegnap *Sztáray* grófnéval és *Berzeviczy* vezérőrnagygyal a legszigorubb inkognitóban Biarritzból Párisba érkezett és a *Domenic*-iszállóba szállt, ahol a királyné nővére, *Trani* grófné már két hónap óta lakik. Rövid ideig tartó pihenés után a királyné sétára indult és a Madeleine-templomba is betért, ahol misét hallgatott. Később *Trani* grófnéval meglátogatta harmadik nővérét, a nápolyi királynét, akinél megvillásreggelizett. Délután a boulevardokra ment sétálni a felséges asszony s hat órakor visszatért a szállóba, ahol megebédelt. Ebéd után visszavonult lakosztályába. Dr. Metzger holnap kezdi meg a massage-kurát. A felséges asszony holnap fogadja *Faure* Felixnek, a köztársaság elnökének a látogatáát.

— **A báránykák.** A dolog ugy indult, hogy Páder Rezsőt, a néppárt érdemes tagját, meglátogatta egy vidéki jó barátja. A nap folyamán felmerült az a kérdés, hol töltjük az estét? A vidéki tisztelendő átböngészte a szinlapokat és fényes eredményre jutott: A báránykák, minő szende bájos czim, fennen hirdeti, hogy valami szép, vallásos, okos darab bölcs morállal a végén, melyet a szent ünnepek közelsége tesz aktuálissá. Fényes eszme, szinte kötelessége a lelkipásztoroknak az ilyen darabot egyszer végignézni.

Mikor a szinházba léptek, a derék Páder Rezső önkénytelenül végigsimogatta zártszékének eperszinü peluche-karját: Derék szinház vagy, megérdemled a támogatást, manapság, mikor az a sok hütelen franczia asszony tölti be a szinházak frivol légkörét; derék Evva te, ki a mai korhadt világban ajtót nyitsz a szemérmes muzsának, fennen lobogtatod az erkölcs fehér zászlaját. De lám, támogatják is e szent törekvésben, mint telik a szinház — hiába, jámbor nép vagyunk mi a sok crysanthem, az erős Chypre illat nálunk rövid ideig tart és visszatérnek a fehér liliomhoz, tömjénszaghoz! — ott fent a páholyban kormányunk egy tagja, amott meg temérdek liberális képviselő, kik valamennyien megszavazták pedig az egyházpolitikai törvényeket. Uram Isten, ki hitte volna? — ott meg egy csomó fiatal mágnás, ott a Palika, itt is, ott is mennyi ismerős. És Páder Rezső mosolyogva int jobbra — balra.

Mikor aztán a darab megindul és tendenczíája szépen fejlődik, domborodik, a főtisztelendő ur kényelmetlenül forgolódik a helyén, csóválja a fejét, kétszer is végig simogatja reverendája ujját, előbb a jobb karján, a balkezével, aztán megforditva. A gallérja ma oly szük! Majd előkeresi a zsebkendőjét — és letörli gyöngyöző homlokát. — Kutya meleg van itt! Forgolódik, fészkelődik, majd odaszól a tisztelendő urhoz.

— Talán hazamennénk!

A tisztelendő ur más nézeten van: ha már lefizettük a garast, nézzük végig, mit csacsog összevissza a bolond angolja, és éber figyelemmel fordul a szinpad felé. De Páder Rezső tudja, mivel tartozik Magyarországnak, a néppártnak és hitbuzgó választóinak — kisompolyog hát, diszkrét — de gyors léptekkel és boszusan morog:

— Mégis csak nem szép dolog ilyen hunczut darabnak ilyen jámbor keresztény czimet adni és ezzel csalogatni szinházba a hivőket.

— **Elmaradó kihallgatások.** Báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök sem 24-én, sem 31-én nem ad kihallgatást. — Dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter sem ad audiencziát 23-án, csütörtökön, mert a muzeumok és könyvtárak ügyében tartandó értekezleten lesz ugyanakkor elfoglalva.

— **Wlassich levele Fraknóihoz.** Megemlékeztünk már arról, hogy a király dr. Fraknói Vilmos püspököt, a törvényhatósági, községi, felekezeti és egyesületi muzeumok és könyvtárak országos felügyelőjévé nevezte ki. Ebből az alkalomból dr. *Wlassich* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő levelet intézte a tudós főpaphoz:

Méltóságos és Főtisztelendő Ur!

Ő császári és apostoli királyi Felsége, Bécsben, 1897. évi deczember hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával a „törvényhatósági, községi, felekezeti és egyesületi muzeumok és könyvtárak országos felügyeletére, szervezésére és gyarapitására" vonatkozó szabályzatot legkegyelmesebben jóváhagyván, ugyane legfelsőbb elhatározással Méltóságodat, a szabályzat 2. §-a alapján a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjévé, a szabályzatban megállapitott hatáskörrel három év tartamára legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Őszinte örömmel üdvözlöm Méltóságodat a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjének tiszteleti állásában, mint a hazai tudománynak egyik vezérférfiát, abban a meggyőződésben, hogy nemzeti történetirásunk terén kiváló tudományos munkássága folyamán, valamint éveken át a nemzeti muzeum Széchényi-könyvtárának élén, s később a tudományos akadémia főtitkári állásában szerzett gazdag tapasztalatai s azokból meritett irányadó eszméi, melyeknek önzetlen és lankadatlan tevékenysége és nemes áldozatkészsége, hogy csak egy fényes példára utalják, a Rómában, nagylelkü adományából, magyar tudósok részére alkotott intézet, oly általános elismerésre késztető jelentőséget kölcsönöz, az országban létező muzeumok és könyvtárak tervszerü fejlesztésének javára fognak szolgálni.

Felkérem Méltóságodat, méltóztassék a magyar nemzeti muzeumban berendezett hivatali helyiségében állását elfoglalni, működésének megkezdéséről engem értesiteni s egyszersmind helyettesének s a felügyelőknek kinevezéséről szóló, idecsatolt 2—8/. alatti okmányokat kézbesiteni s a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának megalakitására nézve kiadott rendeletemnek 9/. alatti másolatát tudomásul venni szíveskedjék.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Budapesten, 1897. deczember hó 17-én.

Wlassics Gyula s. k.

*

A törvényhatósági, községi, felekezeti és községi muzeumok állami felügyeletére vonatkozó szabályzat kimondja, hogy az országos felügyelő hatáskőre az állami nyilvános gyüjteményekre nem terjed ki s igy nem terjed ki a nemzeti muzeumra sem. Hogy azonban a nemzeti muzeumot illető nagyobb fontosságu elvi kérdésekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, a törvényhozás s általában az egész társadalom mentől alaposabban legyen tájékozva, *Wlassics* miniszter a nemzeti muzeum szervezeti szabályzatának módositása révén egy *külön nemzeti muzeumi tanácsot* szándékozik létesiteni, mely a miniszter elnöklete alatt foglalkoznék a nemzeti muzeum szervezeti ügyével, anélkül azonban, hogy a muzeum vezetőségének felelősségét, vagy hatáskörét érintené. Ebben az ügyben 23-ára értekezletet hivott egybe *Wlassics* miniszter, hogy meghallgassa a szakférfiak avatott és irányadó véleményeit. Az értekezlet tagjai: Gróf Apponyi Sándor, dr. Berzeviczy Albert, dr. Entz Géza, dr. Fraknói Vilmos, dr. Kammerer Ernő, gróf Kuún Géza, báró Lipthay Béla, dr. Pauler Gyula, báró Radvánszky Béla, Semsey Andor, gróf Teleki Sándor, Thaly Kálmán, gróf Zichy Jenő és Forster Gyula.

— **Daudet temetése.** *Párisból* távirat tozza tudósitónk: Daudet Alfonz temetése ma délután volt a St.-Clotilde templomban, óriási közönség jelenlétében. Temérdek koszorut helyeztek a koporsóra. Mikor *Zola* a templomhoz

közeledett, „en bas" kiáltásokkal fogadta a nagy tömeg. Az antiszemita lapok Daudet halála alkalmából már előre nagyban aposztrofálták Zolát, hogy *Zola*, az idegen eredetü, hazaáruló, mig *Daudet* volt az igaz hazafi, s hogy *Daudet Zolának* a legutóbbi szereplése miatt ő tőle egészen el is idegenedett. Ma azonban erösen leszállitja ennek értékét az, hogy a család *Daudet legjobb barátját kérte fel a gyászbeszéd tartására: — Zolát.*

— **A szabagságharcz ünnepe.** Az országos bizottság a napokban már szétküldte felhivását, melyben felkéri a törvényhatóságokat, mondják ki határozatilag, hogy az országos ünnepben részt fognak venni. A müvészi látványossággal egybekötött ünnep csak ugy lehet országos, ha az egész ország részt vesz benne. A felhivást dr. *Jókai* Mór és *Margittay* Tihamér irták alá.

— **A Park-Club emelkedése.** Az utóbbi négy hétben tartott választmányi üléseken a Park-Clubban 106 uj tagot vettek föl a társadalom elökelő köreiből. Az uj tagok közt van Vaszary Kolos herczegprimás és Császka György kalocsai érsek. Rövid harmadfél évi fennállás után a tagok létszáma 971-re emelkedett és az uralkodó házaknak 27 tagja iratkozott be a Club disztagjainak könyvébe és pedig: Ferencz József magyar király, Erzsébet magyar királyné, Vilmos német császár, Károly román király, Erzsébet román királyné; Stefánia főherczegnő özvegy trónörökösnő; Gizella, Mária Jozefa, Izabella főherczegnők; Lajos Győző, Ottó, Lipót Ferdinand, Frigyes főherczegek; Boris orosz nagyherczeg; Milán király; Lipót bajor királyi herczeg; Sarolta szászmeiningeni trónörökös herczegnő, a német császár nővére; Arthur connaughti herczeg, angol királyi herczeg; Margaret connaughti herczegnő, született porosz királyi herczegnő; Louise szász-kobur-ggóthai herczegnő, született belga királyi herczegnő; Feodora szász-meiningeni herczegnő; Alfred szász-kóburg-góthai uralkodó herczeg, angol királyi herczeg; Alfréd szász-kóburg-góthai trónörökös-herczeg; Fülöp szász-kóburg-góthai herczeg; Bernhardt szász-meiningeni trónörökös herczeg, Swasti és Chira siámi királyi herczegek. A club alapitói- és rendes tagjai közt van: 1 bibornok érsek, 1 bibornok-püspök, 2 érsek, 1 püspök, 4 kanonok, 15 herczeg és herczegnő, 326 gróf és grófnő, 107 báró és bárónő, 43 palotahölgy, 37 csillagkeresztes hölgy, 43 kegyelmes asszony, 72 belső titkos tanácsos, 147 császári és királyi kamarás, 9 zászlós ur, 9 miniszter, 14 volt miniszter, 6 államtitkár, 20 főispán, 7 tábornok, 18 miniszteri tanácsos, 7 egyetemi tanár, 85 országgyülési képviselő, 18 aranygyapjas lovag, 9 szent István-rend nagykeresztes, 10 Lipót-rend nagykeresztes, 20 vaskorona-rend nagykeresztes, 2 Ferencz József-rend nagykeresztes.

— **Az ujságirók egyesülete.** A budapesti ujságirók egyesületének választmánya ma délután *Mikszáth* Kálmán elnöklete alatt értekezletet tartott. Bejelentették, hogy a *Révay testvérek* irodalmi és könyvkiadó czég belépett az alapitó tagok sorába, ezután pedig, hogy a segitő alap május közepe óta *765 forintot* osztott ki 12 tag között.

— **Két expedicziók az északi sarkra.** *Sverdrup* kapitány, aki társa volt *Nansennek* északi utjában, tudvalevőleg ismét elindul az északi sarkra s mint Krisztiániából irják, már össze is állitotta az expedicziót, mely a hires vashajón, a *Fram*-on fogja megtenni az utat. Vele egyidőben *Peary* hadnagy is elindul az északi sarkra egy másik expedicziával.

— **A rejtélyes szobor.** *Nyiregyházi* levelezőnk a következő mulatságos históriát közli velünk: Szabolcsvármegye már régebben elhatározta, hogy a vármegyeház homlokzatán levő két fülkébe szobrokat állit. Meg is rendelte *Kallós* Ede szobrásznál ebből a czélból Szent István király és Szabolcs vezér szobrait. A napokban végre megérkezett a termetes láda a két szoborral. Általános várakozás közepette bontották föl a födelét s kiemelték az egyiket belőle. A helybeli szakértők csakhamar egybehangzóan megállapitották róla, hogy igenis ez Szent *István*, az első magyar király, a megszólamlásig hiven eltalálva. Sorra került a másik szobor is, a melynek Szabolcs vezérhes kellett hasonlitania. Kibontották a göngyölegből s meglepetten tekintettek egymásra. A rejtélyes szobor borotváltképü s korona van a fején, nagy palást a vállán, ajkán barátságos mosoly s kezében az ország almája. Nagyon tiszteletre méltó alak, mindazonáltal nem volt Szabolcs vezér. A daliás magyar vezérröl feltételezik ugyan is, hogy nem borotválkozott, hogy királyi palástot nem viselt, koronája nem volt és az ország almája sem lehetett a kezében, mert akkor tájban az még nem létezett. A rejtélyes királyt szépen becsomagolták megint s visszaküldték *Kallós* mesternek, aki valószinüleg csak tévedésből küldötte el Nyiregyházára, mig ezalatt talán Szabolcs vezér, ugyancsak gondosan becsomagolva, de minden esetre egy köszobor impozáns nyugalmával, utazott egy másik városba, ahol meg épen a borotvált arczu királyt várták nagy érdeklődéssel.

— **Báró Dániel Ernő Maros-Vásárhelyen.** Báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter és *Vörös* László államtitkár ma este 7 órakor különvonattal *Maros-Vásárhelyre* utaztak, hogy az ujonan épült állami fa- és fémipar-iskolát felavassák. A miniszter kiséretében vannak: Ludvigh Gyula, az államvasutak igazgatója, Lukács Béla, Szemere Attila, Heltai Ferencz, Dósa Elek, Dósa Endre, Benke Gyula, Béldy László, Nyegre László, Győrffy Gyula és Bessenyei Ferencz országgyülési képviselők, továbbá Szterényi József királyi tanácsos, iparoktatási főigazgató, dr. Mantuano Rezső és dr. Ary Pál, miniszteri fogalmazók.

— **Kórházavatás.** *Balassa-Gyarmatról* táviratozzák: A nógrádmegyei *Mária Valéria*-közkórházat ma avatták fel ünnepiesen. A felavatás azzal kezdődött, hogy *Hottovinszky* esperes-plébános a kórház kápolnáját felszentelte. Ezután *Mária Valéria* főherczegnő képviseletében *Török* alispán, továbbá a belügyminiszter képviseletében *Raisz* Károly miniszteri tanácsos mondottak ünnepi beszédeket. Végezetül *Bogdán* főorvos megmutatta a kórház helyiségeit a közönségnek.

— **Nagy bányakatasztrófa.** *Temesvári* tudósitónk táviratozza: Az osztrák-magyar államvasut-társaság mehádiai szénbányáiban óriási bányalégrobbanás történt. Hét bányász meghalt, hatot sulyos sebesülten hoztak a felszinre. A nagy katasztrófáról a közelebbi részletek még hiányoznak. A tirnovai érczbányában is történt szerencsétlenség. Ugy látszik, hiányos alátámasztás következtében sziklaomlás történt, amely egy embert agyonnyomott.

— **Hidavatás.** *Dévaról* telegrafálják: Az *Algyógynál* épitett vashidat ma adták át ünnepiesen a közforgalomnak. Erre a helyre, mely Algyógy vidékét közvetetlenül az Érczhegységgel köti össze, már az erdélyi fejedelmek is terveztek hidat. A megnyitásban részt vettek *Mentzik* Ferencz osztálytanácsos, *Éltető* Ákos királyi mérnök és *Herczeg* Bertalan miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi miniszter képviseletében, továbbá *Hollaky* Artur alispán, *Lukács* József főmérnök és *Mahler* mérnök, mint akiknek a legtöbb részök volt a hid létrehozásában és Szászváros és vidékének lakossága nagy számban. A miniszteri kiküldöttek a hidat igen sikerültnek mondták s ki is fejezték elismerésöket a hid tervezőinek és épitőinek.

— **A pénzverés 1898-ban.** A valutarendezéssel kapcsolatban levő érczpénzverést a következő esztendőben a megállapitott mértékben folytatni fogják. 1898-ban ennek megfelelően ki fognak verni: 200,000 darab tizkoronás aranyat 2.000,000 korona értékben, 780,000 darab huszkoronás aranyat 15.600,000 korona értékben, 50.000,000 bronz kétfiillérest 1.000,000 korona értékben, 5.000,000 darab bronz egyfillérest 50,000 korona értékben; mindössze tehát 55.980,000 darab érczpénzt 18.650,000 korona értékben.

— **Nagy szerencsétlenség Miskolczon.** Miskolczon óriási szerencsétlenséget okozott a villamos vasut. Mint tudósitónk jelenti, V. J. családjával hazafelé kocsizott Hernád-Némethibe. Ott, ahol a villamos-vasuti sinpár az ut egyik oldaláról a másikra fordul, V. J. kocsija beleakadt a vágányokba. Ugyanekkor egy villamos-vasuti kocsi közeledett őrült sebességgel. V. J. kiugrott a kocsiból s hanyagosan kiabált és integetett a villamos kocsi vezetőjének, hogy álljon meg. Az azonban vagy nem tudta már megállitani a kocsit, vagy pedig megijedt és elveszitette a lélekjelenlétét, elég az hozzá, a villamos-kocsival teljes erővel neki rontott a hintónak. Mielőtt még az összeütközés megtörtént volna, a villamos-kocsiról sohan leugráltak és sulyosan megsérültek. A villamos felforditotta és összetörte a hintót a bent ülő hölgyeket pedig sutyosan megsebesitette. Magában a villamoskocsiban is az összeütközés következtében sokan megsérültek és elájultak. *A katasztrófának több, mint husz sebesültje van.* A villamos-vasuti társaság vezetősége ellen általános a felháborodás, mert ez már rövid idő alatt a harmadik szerencsétlenség, amelyet a villamos-vasut okozott. A vizsgálatot megindították.

— **Jubiláló kaszinó.** *A tiszaföredi kaszinó* tegnap ülte meg 25 éves jubileumát. A kaszinó 1872-ben alakult meg *Lipcsey* Péter és *Baan* Zsigmond kezdeményezésére, amikor *Kis* Pál honvédtábornok a saját lakása egyrészét engedte át a kaszinó számára. Most már háza van a kaszinónak, abban ünnepelték meg a jubileumot.

— **A játék áldozata.** Különös gondolata támadt Varga Laczi ungvári könyvkötősegédnek, mint ottani levelezőnk irja. Gazdája vendégeit azzal mulattatta, hogy utánozta a maga módja szerint a halott embert. Kiteritett fehér lepedőre feküdt, kezében pedig borszeszszel telt edényt tartott és meggyujtotta. Ámde rosszul végződött a léha mulatság, mert kilocsczsant az égő szesz és egy szempillantás alatt lángba borult a könyvkötősegéd. A vendégek hanyatthomlok menekültek, Varga is ki akart rohanni, de megbotlott és az ajtó kilincsébe vágta fejét, ugy, hogy eszméletlenül terült el a földön. Az ijedtségükből fölocsudott háziak pár percz mulva eloltották Varga égő ruházatát, de már későn, mert a szerencsétlen embert haldokolva szállitották a kórházba.

— **Veszett kutyák garázdálkodása.** Mint *homoródi* levelezőnk irja, a környéken nagyon elszaporodtak a veszett kutyák. Nemcsak a házi állatokban tettek nagy kárt, hanem a lakosság közül is már igen sokat martak meg. Igy a homoród-oklandi gyógyszerészt és segédjét is, kik csak a minap érkeztek haza a budapesti Pasteur-intézetből. Homoród-Almáson és Karácsonfalván a huszat meghaladja azok száma, kik veszett eb marása következtében a Pasteur-intézetbe, Budapestre utaztak. Kivánatos volna — irja levelezőnk — hogy teljes erővel lásson a hatóság a veszett kutyák elpusztitásához, mert már az utczán való járás is veszélyessé vált a környék valamennyi helységében.

— **Lövöldöző detektiv.** Ma reggel, ugy hét óra tájban, *Boda* István detektiv részegen beállitott a csömöri-ut 12. szám alatt levő hentes és pálinkás boltba és egy pohár szilvóriumot kért. Felhajtotta az italt, azzal bement az ivószobába és lefeküdt az egyik lóczára. Kevés idő mulva bejött a szobába *Krizsán* István henteslegény és takaritani kézdte a szobát. Nagy dörömböléssel és még nagyobb porral járt ez a munka, ami sehogy sem tetszett az ittas, alvófélben lévő detektivnek. Szóváltás támadt tehát közte és a legény között, amelynek hevében Boda kirántotta szolgálati revolverét és mellbe lőtte Krizsánt. Az életveszélyesen megsebesült henteslegényt beszállitották a Rókuskórházba, a detektivet pedig a főkapitányságra vitték. Itt vallatóra fogták Bodát, aki azt erősitgeti, hogy véletlenül sült el a fegyvere. A detektivet felfüggesztették állásától, de még nem tartóztatták le.

— **Öngyilkos milliomos.** A szép Ward Klárának, az egykori *Chimay* herczegnőnek egy közelebbi rokona, *Ward* Bewerley, amerika ifju milliomos, ópiummal megmérgezte magát. Erre a sötét lépésre az vitte rá, hogy halálosan belészeretett egy többszörös milliomos newyorki leényba, aki a vagyonán felül még feltünően szép is volt. A bájos miss azonban mást szeretett és ezzel a mással jegyet is váltott. Ezt *Ward* Bewerley nem tudta tulélni, tehát elemésztette magát. A newyorki lapok az ifju embert részletesen elsiratták s az egyik a legőszintébb nagyrabecsülés és szánakozás hangján ezzel a mondattal fejezte be nekrológját:

— Bárha csak 23 éves volt, mégis majdnem jó „tennis"-játékosnak volt mondható.

— **Munkászavargás Nagykikindán.** Nagykikindai tudósitónk jelenti: Tegnap nagy munkászavargás volt Nagykikindán abból az okból, mert *Wachtel* Leó rendőrkapitány egy csomó szoczialista ujságot és röpiratot elkobozott a városban. Ezért kora reggel vagy háromszáz munkás csoportosult össze a városháza előtt, akik hangosan követelték, hogy az elkobzott szoczialista nyomtatványokat adják nekik vissza. A rendőrség szétoszlásra akarta birni a tömeget, de ez eleinte nem sikerült. Többen ellentálltak a rendőröknek, akiket azután letartóztatták. Végre szétszórták a zavargókat, akik azonban az egész napon át az utczákon tartózkodtak s kisebb-nagyobb csoportokban izgatottan tárgyalták a bajaikat.

— **Ujjászervezett lottóigazgatóságok.** A kis lutri megszünt már, de a lottóigazgatóságok még nem szüntek meg (épugy, mint ahogy a városnál megvan még a bazilika-boltbérleti osztály, sőt a budapesti lottóigazgatóság némely szervezeti változtatással továbbra is fennmarad. Egyelőre ugy a budapesti, mint a szebeni és temesvári lottóigazgatóságok az év végéig fenmaradnak, minthogy akkor jár le a legutolsó kis lottó huzásától számitott három hónap, amely idő alatt a kihuzott számok után esedékes nyereményeket kifizetik. A budapesti lottóigazgatóság teendői közó fog tartozni ezentul az osztálysorsjáték és a magánsorsjátékok törvényszerü ellenőrzése, valamint a közjótékonysági, állami sorsjáték vezetése és kezelése.

— **Gyilkosság az utczán.** *Karlováról* irja tudósitónk, hogy ott tegnap fényes nappal a három Zsivancsev testvér boszuból megtámadta az utczán Stantyev Perát és vasvillákkal addig ütötték verték a szerencsétlent, mig a sárban elterülve, ki nem adta lelkét. A gyilkosokat röviddel a tett után elfogta a csendőrség.

= **Rheuma, csuz, köszvény,** vese- és epekőbajok a tudományos alapon álló Dióssy-féle Risso-czitromnedv-kurával biztosan gyógyithatók. Ismertetést ingyen küld Dióssy Lajos gyógyszerész, Budapest, Damjanich-utcza.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

* **Audran uj operettje.** A Népszinház gyors egymásutánban részesiti premiére-ekben a közönséget. Csak a minap mutatták be Planquette *A varázsgyürü*-jét és már ismét bemutatóra készül a személyzet. Audran *La Poupée* czimü operettjéből kezdték meg a próbákat, hogy már januárban szinre kerülhessen a darab. A La Poupée nagy sikert aratott a párisi Theatre de la Gaité-ben, ugyszintén Londonban és mindkét helyt állandóan müsoron van. A La Poupée-t, melynek szövegét Ordoneau irta, Reiner Ferencz forditotta *A baba* czimmel.

* **A Gésák jubileuma.** A *Gésák* holnap kerül szinre huszonötödször a Magyar szinházban. A darab előadásában részt vesznek mindazok, akik a premiére alkalmával szerepeltek. A Gésák előadásával nyilt meg tudvalevőleg a magyar szinház.

* **Grosz Gizella hangversenye.** *Grosz* Gizella, Thomán István volt tanitványa ma este önálló zongorahangversenyt rendezett a Royal kistermében. Szép közönség töltötte meg a termet és meg-megujuló tapssal jutalmazta a tehetséges zongoraművésznőt. A jól megválasztott müsorból kiválóbban játszta a kisasszony különösen Chopin f-moll nocturnejét, aztán Beethoven d-dur sonatáját és Schubert-Liszt Erlkönigtjét. Weber momento capricciosója előadása alatt szépen érvényesült figyelemreméltó technikája.

* **Gyermekelőadás az operában.** A m. kir. Opera tudvalevőleg csütörtök délutánra gyermekelőadásul a *Nürnbergi babá*-t tüzte ki. A közönség köréből több helyről érkezett kérésre most megváltozott a terv, amennyiben a Nürnbergi baba helyett *Jancsi és Juliska* mese-opera fog szinre kerülni a *Babatündér*-rel. A leszállitott helyáru előadás délután 5 órakor kezdődik.

* **Nemzeti szinház.** *Ármány és szerelem,* Schiller szomorujátéka holnap, kedden, részben uj szereposztással kerül szinre. Kalbot — Náday, Wurmot — Gyeness, Miller zenészt — Vizvári, a komornyikot — Ujházi, Lady Milfordot — Jászay, Lujzát — Török Irma játsza.

Karácsony első napján délután *Nagy Galeottó* este *Az ember tragédiája,* másodnapján délután *A szevillai borbély,* este *Lear király* kerül szinre, a délutáni előadások leszállitott helyárakkal, az estiek bérletszünetben

Ujév napján Szigligeti *II. Rákóczy Ferencz fogsága* kerül szinre, a főszerepekben Jászai Mari, Gyeness, Szacsvay, Vizvári, Mihályfi, Pálfi, Egressy és Ivánfival.

1898 első ujdonsága: *Folt, amely tisztit,* Echegaray szinmüve lesz és 7-én adják elő. A januári müsorba fel van véve még Tóth Kálmán vigjátéka. *Nők az alkotmányban* és Sardou *Marcelle* czimü uj szinmüve.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

‡ **A Petőfi-társaság közgyülése.** A Petőfi-társaság 23-án, délután 5 órakor, a magyar tudományos akadémia földszinti kistermében tartja évi rendes közgyülését. Ez alkalommal két rendes tagsági hely kerül betöltésre, ezenkivül az ünnepélyes nagygyülés tárgysorozatát fogja megállapitani a közgyülés.

⁂ **Ludwig Károly emlékezete.** A magyar tudományos akadémiának ma délután báró *Eötvös* Loránt elnöklete alatt ülése volt *Ludwig* Károlynak, a modern fiziológia megalapitójának az emlékezetét ünnepelték. Ő alapitotta Lipcsében az első élettani intézetet, amelyet a többek között *Genersich, Ajtai, Mihálkovics, Klug* egyetemi tanáraink is látogattak. Az emlékbeszédet *Klug* Nándor mondotta. Ezután *Szily* Kálmán főtitkár bejelentette, hogy az első osztály a szótári bizottság szervezésére és az elkerülhető idegen szók jegyzésének összeállitására hat-hat tagu albizottságot küldött ki.

FŐVÁROS.

(A müegyetem telke.) A közmunkák tanácsa olcsó telket kért a Lágymányoson a József királyi müegyetem számára. Az intézet helyiségeinek folytonos bérlet utján való szaporitását ugy akarják beszüntetni, hogy egy óriási nagy épületet emelnek, amelyben az egész müegyetem kényelmesen elfér. 816 négyszögölre volna szükség s a telekeladó bizottság a maga részéről 150 frtjával állapitotta meg a telek árát négyszögölenként. Az igaz, hogy ott mások 70—80 forintjával árulják, de a főváros nem adhatja ilyen csekélységért, különösen mikor a kormány vásárol tőle kulturális czélokra. Ugyis eleget hánytorgatják, hogy a főváros valósággal elpazarolja telkeit, nincs tehát mit tennie, minthogy a müegyetem lágymányosi telkén szerezze vissza azt, amit a főváros belső területének legdrágább részeiből könnyelmüen szétosztogatott. A pénzügyi és gazdasági bizottság másképp gondolkodott és ma délelőtt, ugyszólván egyhangulag, annak az óhajtásának adott kifejezést, hogy a telekeladó bizottság máshol érvényesitse gazdálkodási szenvedelmét. Vissza küldötték az ügyet, szabjon kisebb árt a müegyetem telkére.

(Járvány-statisztika.) A székesfőváros közegészségi állapota deczemberben nem mondható ugyan egészen kedvezőnek, de nem is tulságosan rossz. Egyedül a kanyaró az, mely különösen a kis gyermekek között feltünően grasszál, ugy, hogy az elmult héten 105 kanyaróbetegséget konstatáltak. Szerencsére nagyon enyhén folynak le ezek az esetek, mert mindössze csak egy halálozás történt. A kanyaró után a bárányhimlő van leginkább elterjedve s 53 esettel szerepel a kimutatásban. Az esetek mind könnyü természetüek. Erősebben lépett fel a tifusz, melyben 33-an betegedtek meg. Utána következnek fogyó sorrendben a vörheny, orbáncz, difteritisz, szamárköhögés s a trachoma. A legtöbb megbetegedés a VII-ik kerületben volt, amely a székesfőváros legnagyobb, de egyszersmind legegészségtelenebb kerülete. A fertőző megbetegedések számának fogyó sorrendjében igy következnek a kerületek egymásután: VI. kerület (38 esettel), VIII. kerület (37 esettel), IX. kerület (35 esettel), X-ik kerület (23 esettel), a III-ik kerület (18 esettel), a II-ik kerület (17 esettel), az I-ső és V-ik kerület (12—12 esettel) s végül a IV-ik kerület 8 esettel.

(A tisztujitás.) A köztörvényhatóság csütörtökön délután választja a polgármestert és a két alpolgármestert s karácsony után tölti be a választás alá kerülő tisztviselői állások legnagyobb részét. Ebben az esztendőben bevégzik az egész restaurációt. Legközelebb lévén a polgármesterek választása, természetes, hogy az összes érdeklődés, az egész korteskedés ekörül a három tisztség körül összpontosul. Polgármesterré közös akarattal *Halmos* János mostani polgármestert választják. A két alpolgármesteri állás betöltése élénk mozgalmat kelt, mert itt öten vannak a pályázók: *Matuska* Alajos, *Rózsavölgyi* Gyula, *Kun* Gyula, *Horváth* János tanácsnokok és *Sipőcz* László árvaszéki elnök. A választók többsége, ugy látszik, Matuska és Rózsavölgyi mellett sorakozik. Tegnap állapodott meg a jelöltek személyére nézve a *Józsefváros,* ma a *Erzsébetváros* s holnap a többi. A tulnyomó s az többivel össze sem hasonlitható többség Rózsavölgyié és Matuskáé. A szavazatok aránya az eddig egybeállitható kombinációk szerint ugy oszlik meg, hogy Rózsavölgyire és Matuskára *egy-egy harmad,* a többi háromra pedig összevéve *egy harmad* része szavaz le a köztörvényhatósági bizottságnak.

(Az erzsébetvárosi kapitányság.) A VII. kerületi elöljáróság már egy izben felszólalt amiatt, hogy a kerület rendőrkapitányságí épülete hadilábon áll nemcsak a szabályzatokkal, hanem a jó izlés követelményeivel is. Különösen a fogház az, ami tisztaság dolgában szóba sem kerülhet. A panaszosoknak kint kell ácsorogniok az udvaron, a lépcsőházban, mivel alkalmas helyiség, ahol várakozhatnának, az egész épületben nem akad. Az elöljáróság most megujitja kérelmét: adjanak már valamirevaló helyet a kapitányságnak is. Azt csak nem kivánhatni, hogy a rendőrség olyan helyről őrködjék a kerület közbátorsága fölött, amelyért más kerületi kapitányság kérlelhetetlenül megbüntetné.

VIDÉK.

* **(Kossuth Ferencz Tordán.)** A nagy országgyülési viták közben *Kossuth* Ferencz, *Papp* Elek és *Barabás* Béla képviselők kiséretében lerándult *Tordára,* hol a függetlenségi és 48-as pártkör minden erejét megfeszitette, hogy vendégét magyaros szivességgel fogadhassa. Már a gyéresi vasuti állomáson nagyszámu küldöttség üdvözölte Kossuthot. Tordán pedig a vasuti állomáson ezerekre menő néptömeg élén a polgári dalkör, tordai zenekar, tüzoltóság, iparos testületek fogadták. A függetlenségi pártkör üdvözletét *Vertán* Endre pártköri elnök mondotta el, a tordai nők virágcsokrot nyujtottak át, a mire Kossuth Ferencz válaszolva, a néptömeg élén bandériummal, zeneszó mellett vonult be a föllobogózott utczákon át, Torda főterére, hol Nesselfeld Miklós, Torda város főjegyzője beszélt Kossuthoz; üdvözölte a város polgársága nevében; *Kossuth* Ferencz válaszában igérte, hogy az atyjától örökségképen átvett feladatokat hiven kivánja megoldani. Ezt követte a függetlenségi kör gyülése, melyen Kossuth Ferenczet diszelnöknek, Papp Eleket és Barabás Bélát pedig disztagoknak választották meg. Mindhárman hosszasabban beszéltek a jelenlegi politikai helyzetről s kijelentették, hogy az önálló vámterületért a harczot folytatni fogják, mert az idő és alkalom most elérkezett, hogy Magyarország függetlensége felé egy lépéssel előbb haladjanak. Szólott Papp Zoltán is. Egerházi Lajos inditványára kimondták, hogy a tordai függetlenségi és 48-as kör kérvényt intéz a képviselőházhoz, melyben az önálló vámterület életbeléptetésére vonatkozó törvényes intézkedések megtételét kérik, egyuttal felszólitják az összes erdélyrészi és magyarországi függetlenségi pártköröket, hogy hasonló szellemben nyilatkozzanak, s igy az országos függetlenségi és 48-as pártot támogassák. A marosvásárhelyi függetlenségi kör elnöke által jelentette be, hogy e határozatokhoz csatlakozik. Délben 300 teritékü banket volt, este fáklyásmenet és nagy tánczestély. *Kossuth* Ferencz és képviselőtársai az éjjeli gyorsvonattal utaztak vissza Budapestre.

* **(Választás Ujpesten.)** Réges-régen volt ilyen választás Ujpesten, mint a mai. Egyetlen embert sem vertek meg kora reggeltől késő estig. Tudósitónk legalább ezt jelentette. A községi képviselőtestület tagjait választották. Rendes tagok lettek az első kerületben *Illek* Vincze. *Wolfner* Tivadar országgyülési képviselő; a másodikban *Friedmann* Ármin, *Seeligmann* Rezső; a harmadik kerületben *Csepreghy* Pál, *Lichtmann* Henrik; a negyedikben dr. *Hédervári* Ernő, *Ipauer* János; az ötödik kerületben pedig *Tanos* Pál és *Kőrös* János. Pót

tagokká *Winternicz* Gyulát, *Dezső* Jánost, *Mártonffy* Imrét, *Halász* Istvánt és *Tóth* Mihályt választották meg. Csütörtökön lesz a biró-, törvényszéki-, pénztáros- és esküdt-választás.

* **(Esztergommegye közgyülése.)** Esztergom vármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkivüli közgyülést tartott. A két fontos tárgy egyikét annak a feliratnak irattárba helyezése képezte, melyet ismert pohárköszöntőjéért a német császárhoz intézett a megye, de a belügyminiszter visszaküldte azzal, hogy idegen uralkodót nem szokás üdvözölnie. A másik tárgy az istentisztelet nyelvét illetőleg a vármegye és a főegyházmegye közti nézeteltérés képezte. A vármegye ujból átirt az egyházi hatósághoz, sürgetve a magyar szentbeszédek tartását idegen ajku polgárok lakta vidéken is.

A fiumei választás.

A fiumei rapprezentanza a mai nappal ismét megalakult. Miután az autonom-párt hallatlan pressziót gyakorolt arra a négy városatyára, akik szintén lemondani szándékoztak, hogy az uj választások a jövő évre érvényes névlajstrom szerint történjenek, a négy városatya elállott ettől a szándékától, s igy az idei lajstromok szerint történt meg a pótválasztás, mely a dr. *Maylender* Mihály volt podeszta vezetése alatt álló *autonom-párt teljes győzelmével végződött.* Óriási a lelkesedés Maylender pártja iránt és biztosra veszik, hogy ismét ő fog a podesztai székbe jutni.

A győzelem igen meglepő volt, mert arra lehetett számitani, hogy a szavazatok erősen meg fognak oszolni, tekintettel a horvátok visszavonulására és arra, hogy a Walluschnig-párt uj jelölteket állitott. Összesen 760 szavazóbárczát osztottak szét, leszavazott tényleg 729 választó-polgár. A liberális párt egyetlen jelöltjét se választották meg.

A rapprezentanza tagjaivá lettek:

Adamich Lajos, dr. Bellen András, idősb Cante József, Celligoi Venczel, Cheraczczil Antal, dr. Chierego József, Corossacz Ferencz, Cosulich Lajos, gróf Domini Vincze, Derenzini Ferencz, Descovich, Deseppi Carmino, Dumicich Máté, Ellenz Antal, dr. Emili Szaniszló, Giadrich Péter, dr. Grossych Antal, Jelotscheg Ferencz, Jugo Antal, Koller Ede, dr. Kuscher Ferdinánd, Luppis, dr. Maylender Mihály, Neynier Károly, lovag Milcenich Péter, ifju Minach János, Ossoinack Lajos, lovag Polonic Balbi, lovag Possych, Prodam János, Reck Péter, dr. Randich, dr. Seemann Antal, Simonich Antal, Sirola János, Smoquina, lovag Thierry Henrik, Toncich Herman, dr. Vio Antal, dr. Vio Ferencz, Weber Faust, Weber Frigyes, Wild Antal, Windspach Lipót, Zandegiacomo Péter, Zaengerle.

Ezek közül a liberális párt is jelölte:

Adamich Lajost, dr. Bellen Andrást. id. Cante Józsefet, Celligoi Venczelt, Cosulich Lajost, Derenzeini Ferenczet, Descovich Adolfot, Deseppi Carminot, Dumicich Mátét, dr. Grossich Antalt, Jellousheg Ferenczet, Luppis Ferenczet, Meynier Károly Lajost, lovag Milcenich Pétert. ifj. Minach Jánost, lovag Poschich Ferenczet, Rack Pétert, lovag dr. Randich Jánost, dr. Seeman Antalt, Simonich Antalt, Smoguina Ferenczet, lovag Thierry Henriket, Toncich Hermannt, dr. Vio Antalt, Weber Faustint, Weber Frigyest és Wild Antalt.

Kibuktak a liberális párt következő oszlopos tagjai:

Lovag Ciotta János volt fiumei podesta, Dall' Asta Szaniszló ügyvéd, a liberális párt elnöke, dr. Lettis Ferencz br., Maderspach Sándor, Nohovich Emőd volt alpolgármester, dr. Pallua Szilveszter, Budahegyi Pauer Henrik és Prencis János.

Miután a liberálisok jelöltjei közül 27-et beválasztottak az autonom-pártiak, az uj rapprezentanzában nagy liberális árnyalat lesz. S ha aztán a most megválasztott rapprezentanza ujból lemondana, a jövő évi névlajstromok szerint való választás bizonyosan a liberálisok győzelmével végződnék.

A választási elnök este háromnegyed nyolcz órakor hirdette ki az eredményt. A Municzipió-téren összesereglett néptömeg erre a via Clotildére vonult, ahol dr. Maylendert éljenezték. Ezután a via Andrássyn át a via Mercatóra ment a tömeg és lovag Ossoinack lakása előtt irredentista dalokat énekeltek. A rendőrséget mintha elnyelte volna a föld, de szerencsére mindennek daczára nem történt nagyobb rendzavarás.

Hir szerint a rapprezentanza *mindjárt első ülésén követelni fogja, hogy vonassanak vissza a magyar törvények*, mert ellenkezőleg *testületileg ujból lemondanak.*

Más verzió ugy szól, hogy a rapprezentanza nem fog többé lemondani, hanem azon lesz, hogy uton-utfélen *akadályokat görditsen a kormány elé.*

Az alközségekben megválasztattak: Blecich János, Kucich Lino, Lenaz Benedek, Ossoinack János, Ottmarich József, Rusych Máté, Sebastiancich Agricola, Sirola Albert és Walluschnig Antal autonomisták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Basáskodó vásárfelügyelő.** *Sztribényi* Endre vásárcsarnoki felügyelő valami rendellenesség miatt nemrég *letartóztatott egy fővárosi kereskedőt*, aki emiatt panaszt emelt a törvényszéknél. Itt azonban megszüntették a bűnvádi eljárást, mert a törvényszék abban a nézetben van, hogy a vásárcsarnok felügyelőjének *joga van a letartóztatáshoz.* Másként vélekedett az itélőtábla, mely a bepanaszolt felügyelőt *személyes szabadság megsértése* miatt vád alá helyezte, mert a felügyelő öt forintig terjedhető rendbirságot és három napig terjedhető kitiltást alkalmazhat, *de ahhoz nincs joga*, hogy bárkit is letartóztasson.

Egy könnyelmű asszony története

Egyszerü, nem is valami nagyon megható történet, de — tanulságos. Egy nő, aki földulja a saját családi szentélyét, eltaszitja magától a boldogságot, megunja a jólétet és puszta könnyelmüségből tudatosan belerohan a szégyenbe, a gyalázatba, a nyomorba.

Valamikor irigyelt szépség volt *Sárkány* Sámuelné. Felesége egy törekvő, becsületes vidéki hivatalnoknak, aki rajongóan szerette, leste minden óhajtását és boldog volt, ha azt teljesithette. Kényelemben élt, ismerősei tisztelték, becsülték, sőt megválasztották egy jótékonysági egylet elnökének s a szép asszony nagy buzgalommal töltötte be ezt az állását. Egyszerre aztán nagy változáson ment át. Megunta otthonát, férje gyöngédségét durvasággal, kiméletlenséggel viszonozta, a jótékony egyesületet elhanyagolta és egy szép napon *megszökött az urától.* Budapestre jött, ahol szédületes gyorsasággal rohant lefelé azon a lejtőn, mely a teljes elzüllésre vezet. Összeadta magát egy „méltóságos ur"-ral, aki feleséges ember ugyan, de vagyonos, és kisegithette őt „pillanatnyi" pénzzavaraiból. Mikor vége szakadt ennek a viszonynak, csunya, erkölcstelen életet folytatott. Összeütközésbe jött a büntető törvénynyel is, s nemrégiben nyolcz hónapi fogházra itélték. Mikor az itélet kihirdetése után visszavezették czellájába — ott *felvágta ereit.* Sebe nem volt halálos, s néhány hét mulva begyógyult.

Megtörve, nyomorultan hagyta el a fogházat. Fájdalmasan gondolt vissza a boldog családi életre, amikor beczézgették, elhalmozták a gyöngédség és szeretet minden jelével. Hanem azért nem fért meg. Ment tovább a bün utján. Olyan lépésre szánta el magát, amire önérzetes asszony a legkétségbeejtőbb helyzetben sem képes: pénzt sok, pénzt követel a „méltóságos" udvarlótól, s ha elutasitó választ kap, elárulja őt — a feleségének. És megirta a zsaroló leveleket, amelyekben azzal fenyegetőzött, hogy feldulja a méltóságos ur családi békéjét, mert olyan dolgokat fog besugni a feleségének, a melyekre az bizonyosan válópert indit. A méltóságos ur azonban nem ijedt meg, hanem a levelet átadta a rendőrségnek, azzal a kéréssel, hogy szabaditsa őt meg a zsaroló szép asszonytól.

Ilyen előzmények után került ma Sárkány Sámuelné másodszor is a büntető biróság elé.

— Ön irta ezeket a leveleket? kérdi tőle *Haupt* Albert elnök.

— Én. Feleli ő szégyenkezve, alig hallhatóan.

— Miért tette azt?

A szerencsétlen asszony nagyokat sóhajt, lesüti szemeit és igy adja meg a választ:

— Nem volt senkim, akitől segélyt kérhettem volna. Beteg voltam, nyomorogtam s végső kétségbeesésemben küldtem el azokat a leveleket.

Az elnök most a panaszost hivja elő:

— Föntartja méltóságod panaszát?

— Nem. Sulyosan visszaélt ugyan *emberbaráti* szeretetemmel, de megbocsátok neki. Inkább eszelős ő, mint gonosz!

A törvényszék Sárkány Sámuelnét zsarolás vétségének kisérlete miatt *egy napi fogházra* itélte. És a szép asszonyt dr. *Wolf* Vilmos kérésére tüstént szabadlábra helyezték.

NYILTTÉR.

Karácsonyi ajándék.

Valódi perzsa és smyrna (230)

SZŐNYEGEK.

Szőnyeg raktár: **Andrássy-ut 7. sz.** (az udvarban).

Különös áruk. Nagy választék. Szolid árak.

KÖZGAZDASÁG.

Az osztrák-magyar bank közgyülése.

Az osztrák-magyar bank tegnap délelőtt tartotta rendkivül közgyülését Bécsben dr. *Kautz* Gyula elnöklete alatt.

A határozatképesség konstatálása után a vezértitkár felolvasta a főtanács jelentését, amelynek lényege a következő:

Minthogy a monarchia két állama pénzügyi és gazdasági viszonyainak fenmaradását, tehát az Osztrák-magyar bank 1897. évi deczember hó 31-én lejáró szabadalmának meghosszabbitását illető végleges törvényi határozmányok is, ebben az évben már meg nem alkothatók, annak szüksége állott be, hogy ezen viszonyoknak legalább is időleges fentartásáról gondoskodva legyen.

Ily körülmények közt az osztrák-magyar banknak el kell készülve lennie arra, hogy mindkét magas kormánytól a reá vonatkozó egyezmények megkötésére való felszólitást már legközelebb veendi.

Ezeknél az egyezményeknél csak arról lehet szó, hogy az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbitására vonatkozó 1887. évi XXVI. törvényczikk, illetőleg az 1887. évi május hó 21-iki törvény halálya; szintugy az 1890. évi XX. törvényczikké, illetőleg az 1890. évi május hó 21-iki törvény halálya; szintugy az 1890. évi XX. törvényczikké, az 1890. évi junius hó 12-iki törvényé is, mely az Osztrák-magyar banknak adott azon felhatalmazásról szól, hogy közraktárak által kiállitott zálogjegyeket (warrant) leszámitolhasson, végül az Osztrák-magyar bank alapszabályai 87. czikkének kiegészitésére vonatkozó 1892. évi XX. törvényczikk, illetőleg az 1892. évi augusztus hó 2-iki törvény hatálya — legkésőbb 1898. évi deczember hó 31-ig változatlanul meghosszabbittassék.

Ezekkel összhangzásban továbbá az egyezmények megkötésénél figyelem lesz forditandó arra, hogy az 1887. évi május hó 21-iki törvény hatályának tartamára az egyenes személyi adókra vonatkozó 1896. évi október hó 25-iki törvényben, nemkülönben az értékpapirok forgalmának adójára vonatkozó 1897. évi márczius hó 9-iki törvényben, tekintettel az osztrák-magyar bank alapszabályainak 92. és 93. czikkeiben foglalt határozmányokra, az osztrák-magyar bankra vonatkozó különleges intézkedések, végül az 1889. évi XXX. törvényczikkben az osztrák-magyar bank által az alapszabályoknak megfelelően eddig kibocsátott vagy a szabadalom tartama alatt ezentul kibocsátandó záloglevelek és ezek szelvényei részére biztositott bélyegilleték- és adómentesség — a legkésőbb 1998. évi deczember hó 31-ig meghosszabbitott szabadalom tartama alatt is érvényben maradjanak. Továbbá biztositandó lesz az, hogy az osztrák-magyar bankot az 1887. évi deczember hó 31-iki kötelezvény alapján az eredetileg nyolczvan millió forintot tett kölcsönből cselekvőleg megillető maradékkövetelés, az egyezmény által érintetlenül hagyatik; habár az osztrák-magyar bank ezen kölcsön visszafizetését a legkésőbb 1898. évi deczember hó 31-ig meghosszabbitott szabadalom lejárta előtt nem fogja igénybe venni. Végül kifejezendő lesz még, hogy az osztrák-magyar bank a legfeljebb egy esztendőre meghosszabbitott szabadalom tartama alatt nincs kötelezve, az 1897. évi deczember hó 31-én lejáró szabadalmának meghosszabbitását ujból kérelmezni, miután az alapszabályok szerint őt megillető ezen jogával már élt.

Ehhez képest a *főtanács*, a következő, sürgősnek tekintendő inditványt bátorkodik szives határozathozatal végett, a tisztelt közgyülés elé terjeszteni:

Az Osztrák-magyar bank főtanácsa felhatalmaztatik, hogy az illető pénzügyminiszter urakkal a mai közgyülési jelentésben előadott feltevések alatt, az Osztrák-magyar bank szabadalmának legkésőbb

1898. évi deczember hó 31-éig leendő meghosszabbitása végett a megfelelő egyezményeket megköthesse.

Ezután ismét *Kautz* Gyula dr. főkormányzó szólalt fel s a következőket mondta: Ezen jelentés szerint deczember 31-éig a bankszabadalomnak az 1898. ékre való ideiglenes meghosszabbitására nézve a monarchia két államának kormányaival egyezmény volna kötendő. A főtanács t. i. inditványozza, hogy a bankszabadalomnak az 1898. évre való ideiglenes meghosszabbitására nézve a monarkia két államának magas kormányaival egyezmény köttessék s erre nézve a közgyülés felhatalmazását kéri. Kiemeli azonban a kormányzó, hogy az egyezmény a fennálló status quo alapján anélkül, hogy az alapszabályszerü és egyéb rendelkezések és határozmányok érintetnének, a bank számára törvényileg biztositott kivételes kedvezmények fentartásával kötendő, természetesen fenmaradván az osztrák-magyar banknak kötelezettsége a két állammal szemben s hogy oly egyezmény nem köthető, amely valamely irányban a bank rovására lehetne. Felkéri a közgyülés tagjait, kik eren tárgyra nézve informácziókat vagy felvilágositást kivánnak, hogy szólásra jelentkeznek.

Miután szólni senki nem kiván, fölkéri a közgyülés tagjait, hogy az inditványt föllállással fogadják el. Miután a közgyülés tagjai helyeikről fölemelkedtek, az elnöklő főkormányzó az inditványt elfogadottnak jelenti ki.

Végül tudomására hozza a főkormányzó a közgyülés tagjainak, hogy a legközelebbi rendes közgyülés 1898. február hó 3-án lesz, melyben a kötött egyezményről jelentés fog tétetni s tudomásulvétel és birálat végett a közgyülés elé fog terjesztetni.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, decz. 20. A mai tőzsde a kinai dolgok miatt, lanyha volt. Osztrák hitelrészvény 218.87, Disconto társaság 198.30, Darmstadti bank 156.25, Deutsche bank 206.26, Drezdai bank 158.37. Handelsgesellschaft 173.62, Nationalbank 149.25, Osztrák-magyar államvasutak 141.50, Déli vasut 33.50, Bushtiehradi vasut —.— Varsó-Bécsi vasut 256.— Svájczi vasutak —, Gotthard —, Svájczi északkeleti vasut 105.50, Svájczi központi vasut 138.25, Olasz déli vasut 136.20, Magyar koronajáradék —.—. Olasz középtengeri vasut 99.10, Olasz járadék 94.60, Török sorsjegyek 112.60, Mexikói kölcsön 96.50, Laurakohó 180.75, Dortmundi 96.90 Bochumi 201.75, Gelsenkircheni 185.12, Harpeni 188,75. Hibernia 205.25, Észak-német Lloyd 105.30, Magán kamatláb $4\frac{3}{4}$%. Ultimo pénz $6\frac{1}{2}$%.

Páris, decz. 20. A tőzsde ma gyenge volt. 3%-os franczia járadék 102.40. 3%-os törlesztéses járadék 102.—, $3\frac{1}{2}$%-os járadék 106.87, Franczia bank 37.65, Credit Foncier 655. Szuezi csatorna részvény 33.15, Egyiptomikölcsön 517, Spanyol külföldi kölcsön 61.75 Magyar aranyjáradék 104.— Olasz járadék 96.32, Orosz kölcsön 102.55, Uj orosz konzol 94.60, Portugál kölcsön 20.75. Ottománbank 563, Osztr. Länderbank 476.—. Osztrák-magyar államvasut 722.—, Déli vasut 184. Rio Tinto 633.50.

New-York, deczember 20. (C. T. B.)

	decz. 20. cents	decz. 18. cents
Buza deczemberre	$101\frac{3}{8}$	$99\frac{1}{8}$
„ januárra	$99\frac{1}{2}$	$97\frac{3}{4}$
„ májusra	$95\frac{3}{8}$	$93\frac{3}{4}$
Tengeri májusra	$34\frac{7}{8}$	$34\frac{1}{8}$

Chicago, deczember 20. (C. T. B.)

	decz. 20. cents	decz. 18. cents
Buza májusra	$94\frac{1}{8}$	$92\frac{1}{2}$
Tengeri májusra	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{1}{8}$

Mezőgazdaság.

Földmives- és gazdagyülés Érsekujvárt. A „*Nyitramegyei gazdasági egyesület*" által vasárnap Érsekujvárott rendezett földmives gazdagyülést nagy érdeklődés mellett tartották meg. Budapestről érkeztek *Bujanovics* Sándor gazdaszövetségi alelnök, ifj. *Beniczky* Gyula, *Perczel* Ferencz, *Bernáth* István, *Rubinek* Gyula, *Förster* Aurél, *Blaskovics* Ferencz. — Az állomáson 100 gazda saját fogatokkal várta a vendégeket. A gazdák nevében *Ficza* József beszélt. 10 és fél órakor előértekezlet volt a városházán: hol *Ozoray* József üdvözölte a vendégeket. Majd *Mezey* Gyula alelnök megnyitván az értekezletet, *Bujanovics* Sándor szövetségi alelnök fejtegette a szövetkezés előnyeit. — Felszólaltak még dr. *Tóth* Károly az ürményi szövetkezet vezére, *Bernát* István, *Meskó* Pál, *Sümegh* János. — Délben nagy gazdabanket volt. Délután volt a gyülés 300 gazda jnlenlétében. *Mezey* Gyula, *Mérey* Lajos, *Förster* Aurél fejtegették a gazdák társadalmi szervezkedésének szükségességét. Végül *Blaskovics* Ferencz tolmácsolta a délvidéki földmivelők üdvözletét. — A gyülést *Kukán* Imre polgármester rekesztette be, megköszönve a gazdavezéreknek és szónokoknak, hogy önzetlenül igyekeznek a földmivelő gazdák jólétét előmozditani.

Országos erdészeti egyesület. Az országos erdészeti egyesület tegnapi közgyülésén élénk megelégedést keltett az a körülmény, hogy az egyesület által a hazai erdészet felvirágoztatása érdekében tett lépések a földmivelésügyi kormány részéről hathatós támogatásban részesülnek. Erről az egyesület tagjai azokból a leiratokból értesültek, amelyeket dr. *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter az egyesület elnökéhez, gróf Tisza Lajoshoz intézett és amelyekről az egyesület évi jelentése kapcsán történt emlités. Az első leiratában a miniszter mindenekelőtt arról biztositja az egyesületet, hogy önzetlen törekvéseit élénk figyelemmel kiséri s véleményére és javaslataira mindig nagy sulyt helyez. Ebből az alkalomból is köszönetet mond az egyesületnek azért, hogy a mult évi kongresszus munkálatait rendelkezésére bocsátotta s bizalommal fordult hozzá az ezekben foglalt óhajtások és javaslatok megvalósitásáért. A másik leiratban, mely az állami erdőtisztek kérdésében hozzá intézett felterjesztésre ad választ, kijelenti a miniszter, hogy az egyesület felterjesztésében foglaltakat maga is beható megfontolást érdemlő kérdéseknek tekinti s erre való tekintettel a legsürgősebben kivánatos intézkedéseket már meg is tette, a müszaki dijnoki intézmény megszüntetése czéljából ugyanis a törvényhozás elé terjesztett 1898. évi költségvetésben az eddig alkalmazott müszaki dijnokok részére megfelelő számu erdőgyakornoki állást vett fel. Az egyesületnek a jelenlegi erdőtiszti szervezet méltányos alapokon való ujjáalakitására vonatkozó kérelmére pedig kijelenti, hogy azokat a komoly szempontokat, melyeket az egyesület kérelme megokolására felhozott, teljesen méltányolja, amennyiben az államháztartási szempontok megengedni fogják, ezt a kérdést is előbbre vinni törekszik. Viharos éljenzés fogadta ezt a leiratot is, ugy, amint az előbbit, melynek pótlását képezte a harmadik leirat. Ebben a miniszter arról értesiti az egyesületet, hogy a kisérletügy szervezeti szabályait is elkészitvén, azokat az egyesületnek rendelkezésére bocsátja. — Az évi jelentés befejezése után pedig a közgyülés hálás köszönetét és elismerését fejezte ki dr. Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter iránt s elrendelte, hogy a közgyülésnek ez a jegyzőkönyvbe foglalt egyhangu határozata feliratban hozassék a miniszter tudomására.

Ipar és kereskedelem.

Kőbányai sertésplacz, decz. 20. Magyar elsőrendü: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) $49\frac{1}{2}$—50 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 50—51 kr. Könnyü (páronk. 250 klgrig terjedő sulyban) 51—$51\frac{1}{2}$ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) $47\frac{1}{2}$—$49\frac{1}{2}$ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 47—48 krajczárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 46—$46\frac{1}{2}$ krajczárig. Sertéslétszám: decz. 17. napján volt készlet 21.041 drb, decz, 18—19-én felhajtatott 641 drb, elszállittatott 673 darab, 1897. decz. 20-án maradt készletben 21.009 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti sertés-konzumvásár decz. 18. A ferenczvárosi konzumvásárra érkezett 435 drb. Készlet decz. 17-éról 146 drb. összes felhajtás 581 drb. Elszállittatott budapesti fogyasztásra 290 drb, eladatlanul visszamaradt 291 drb. Napi árak · 120—180 klgr. sulyban 45—50 krig, 220—280 klgr. sulyban 48—50 krig, 320—380 klgr. sulyban 46—47 krig, malaczok 37—44 krig., öreg nehéz 46—47. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár, decz. 20. A st.-marxi vágómarhavásárra felhajtottak: 2358 darab magyart, 343 drb galicziai, 280 drb bukovinai, 469 drb németországi, összesen tehát 3436 drb szarvasmarhát. A hangulat nyugodt. Jegyzések: 100 kilogrammonkint élő sulyban: magyar hizóökör I. minőségü 37—40 frt, II. minőségü 32—36 frt, III. minőségü 28—31 frt, galicziai hizóökör I. minőségü 37—39 forint, II. minőségü 32—36 forint, III. minőségü 29—32 frt, német hizóökör I. minőségü 40—$42\frac{1}{2}$ frt, II. minőségü 34—39 frt, III. minőségü 30—33 frt, legelőökör 20—28 frt, bika és tehén 19—31 forint.

Közlekedés.

Az államvasutak jövedelmezősége. A kereskedelemügyi miniszter, figyelembe véve a bevételek és kiadások alakulására befolyást gyakorló különleges viszonyokat, a magy. kir. államvasutak 1898. évi bevételeit 98,800.000 forinttal, 1898. évi kiadásait 60,205.880 forinttal, 1898. évi üzleti fölöslegét 38,594.120 forinttal irányozza elő. Ezen üzleti fölösleggel, amely az 1896, évben tényleg elért 38,007.809 forintnyi üzleti fölöslegnél 586.311 forinttal, az 1897. évi költségvetéssel előrelátottnál pedig 1,574,120 forinttal nagyobb, a magy. kir. államvasutakba 1896. év végével befektetett tényleges tőke (790,117.009 forint) 4.88%-kal leend kamatoztatva. Ezen kamatoztatás kielégitőnek mondható, mert figyelembe veendő egyrészt a befektetett tőke nagysága, másrészt az a körülmény, hogy a magy. kir. államvasutak kezelésénél a pénzügyi érdeket a közgazdasági érdekkel kell lehetőleg összhangzásba hozni és hogy az előirányzat megbizhatósága szempontjából a bevételeket mérsékelten, a kiadásokat pedig olyképen kellett megállapitani, hogy az előirányzott forgalom ezen kiadásokkal rendes viszonyok között lebonyolittathassék. Az 1898. évre előirányzott kiadások és bevételekből 60·94%-nyi üzleti hányad ered. Ezen üzleti hányad az 1897. evi költségvetéssel 61·19%-kal volt kilátásba véve, 1896 évben pedig tényleg 61·81%-ot tett.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, decz. 20.

Idővel a hétfői napoknak nagyon rosz hirük lesz a gabonatőzsdén. Már néhány hét óta tapasztaljuk, hogy a kezdő napon mindig intenziv lanyhaság áll be, igaz csak mulólagosan. Igy volt ez ma ma délelőtt is. Teljes üzlettelenség közepette lemorzsolódtak az árfolyamok, de már délután a spekuláczió felhasználta a leszoritott kurzusokat bevásárlásokra, mi által azok ismét emelkedve, majdnem a mult heti zárlatot érték el. A készáru üzletben nagyon kevés forgalom volt. Külföldről sem érkezett valamelyes impulzus. Ami a nemzetközi piaczot illeti, annak szituácziója nem enged az árak olcsóbbodására következtetni. Igy Oroszországból jelentik, hogy onnan már nagyobb export nem várható, mivel a felesleg javarésze a határon tul van. A téli vetések állása ott kielégitő. Berlinből irják, hogy az idő enyhe, csapadékos, egyáltalában kedvező a vetésekre nézve. A hajózás a német folyókon még teljes üzemben van és Hamburgból aránylag sok gabonát várnak, már azért is, mivel a szállitási dijak olcsóbbodtak. Angliában sincs panasz a mezőgazdasági viszonyok tekintetében. Az angol importszükszükséglet pedig hivatalos kimutatás szerint még $22\frac{1}{2}$ millió quarterre rug. A farmerek kezében ugyanis alig van már több 4 millió quarter buzánál, mivel siettek, a magas árakat felhasználva, termésükön tuladni és szeptember elseje óta $2\frac{1}{2}$ millió quartert hoztak piaczra, azaz hetenként 175.000 quartert. A belföldi termelők részéről tehát az évad hátralevő részében csak 100,000 quarternyi heti hozatalra lehet számitani. Miután pedig eddigelé idegen buzából hetenként átlag 412.000 quarter helyeződött el, világos, hogy a közel jövőben okvetlenül nagyobb importra fognak Angliában szorulni. Francziaországban a téli vetések állása nem ad okot panaszra, a gabonaüzlet lefolyása pedig inkább szilárdnak nevezhető. Argentiniából még mindig nagyon ellentétes hirek érkeznek a termést illetőleg. A jelentéseket azonban nagyon meg kell rostálni, mert tulnyomó része tendencziózus. Az bizonyos, hogy e termelő országból közepes buzacsoport várható. Az északamerikai Unionban ujabban valamivel optimisztikusabban becsülik fel az utolsó buzatermést, azaz 530 millió bushelre. A chicagói piaczot még mindig a többször emlitett klikkek uralják. Ismeretes, hogy ott hatalmas konzorczium képződött, amely a kontremint kelepczébe akarja szoritani. Az uj határidő-kondicziók ezt megkönnyitik, mert ezek szerint a legparányibb árdifferencziának azonnali készpénzben való fedezését követelhetik. Az eladók lázasan dolgoznak és az elmult hetekben 1.300,000 bushel buzát szállitottak Chicagóba. Daczára az erőlködésnek, nem akadályozhatták meg, hogy a deczemberi és januári határidő között tetemes deport képződjék. Mindezek után — ha elébb nem — ujév utánra, ugy nálunk, mint a külföldön élénk üzletet várhatunk.

Buza.

Készáruüzlet buzában. A kinálat nagyon csekély volt ugyan, de miután egészben két malom volt képviselve a piaczon, az eladásra került tételek csak nyomott áron helyeződtek el.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	hektoliterenkinti suly kgban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár, netto 100 kgként	késszp. vagy ? hóra
1550	uj	makói	74	—	Budapest	12.45	3 h.
900	„	t.-becsei	75	—		12.40	3 h.
250	„	tiszai	77	—	„	13.—	3 h.
200	„	„	74	—	„	12.25	3 h.
100	„	fejérmegyei	78	—		13.—	3 h.
300	„	vásárhelyi	75	—	„	12.50	3 h.

Hivatalos jegyzések buzában.

FAJ		Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig	Minős. suly hektol.	100 kilogr. készp. ára frttól	frtig
Tiszavidéki	uj	74	12.40	12.50	75	12.60	12.65
"	"	76	12.70	12.75	77	12.85	12.95
"	"	78	13.—	13.10	79	13.15	13.20
"	"	80	13.25	13.30	—	—.—	—.—
Pestvidéki	uj	74	12.35	12.45	75	12.55	12.60
"	"	76	12.65	12.70	77	12.80	12.90
"	"	78	12.95	13.05	79	13.10	13.15
"	"	80	13.20	13.25	—	—.—	—.—
Fejérmegyei	uj	74	12.45	12.55	75	12.65	12.70
"	"	76	12.75	12.80	77	12.90	13.—
"	"	78	13.05	13.15	79	13.15	13.20
"	"	80	13.25	13.30	—	—.—	—.—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 188.600 métermázsa buza és 92.500 métermázsa liszt; a Silosban 64.200 métermázsa buza, a nyugati pályaudvaron 85.189 métermázsa buza és 5152 métermázsa liszt.

Határidőüzlet buzában. Nagyon kevés forgalom volt ingadozó árirányzatnál.

Előfordult kötések buzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.97	11.98—97—95 94—92—94	11.95	11.95	11.94—95	11.96
szept.	9.41	9.40—38—35—32	9.31	9.31	9.32—33—34—35	9.36

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata decz. 20. pénz	áru	decz 18. pénz	áru	Leszámoló árfolyamok
márcz.	11.94	11.94	11.98	11.99	—
szept.	9.31	9.32	9.39	9.41	—

Rozs.

Készárüüzlet rozsban: Gyengén tartott árak mellett elkelt néhány vaggon.

Előfordult eladások rozsban.

mennyiség mmázsában	ó vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-kint	Kész vagy 3 hóra
300	uj	pestvidéki	—	Bpest parit.	8.35	Kp.
200	"	"	—	Budapest	8.45	"
100	"	"	—	"	8.40	"

Hivatalos jegyzések rozsban.

Ó vagy uj	faj	hektoliterenkinti suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára frttól	frtig
uj	elsőrendü	70—72	8.50	8.55
uj	másodrendü	—	8.45	8.50

Raktárállomány rozsban: A közraktárban 52.600 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 18.138 métermázsa.

Határidőüzlet rozsban. Tavaszi rozsban néhány kötés fordult elő.

Előfordult kötések rozsban.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde Kezdet	forgalom	zárlat	Délutáni tőzsde kezdet	forgalom	zárlat
márczius	8.66	8.65—64 —63	8.62	8.63	8.64	8.63
szeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata decz. 20-án pénz	áru	decz. 18-án pénz	áru	Leszámoló árfolyamok
márczius	8.62	8.64	8.68	8.70	
szeptember	—	—	—	—	

Takarmányfélék.

Készárüüzlet takarmányfélékben. Takarmány-árpa továbbra is keresett, zab változatlan. Tengeriben a kereslet megcsappant, de a kinálat is tartozkodó volt, mivel az enyhe idő következtében a szállitás veszélylyel jár.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	ó vagy uj	áru	minőség	átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint	készp. vagy 3 hóra
100	uj	árpa	—	Kőbánya	6.80	készp.
100	"	zab	—	Budapest	6.35	"
100	"	"	—	"	6.45	"
400	"	tengeri	—	Kula	4.75	"
200	"	"	—	Kisujszállás	4.80	"
100	"	"	—	Karczag	4.85	"
200	"	"	—	Kikinda	4.67½	"

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ó vagy uj	Faj	Hektoliterenkinti suly kg.-ban	100 kg. készp. frttól	frtig
Árpa	uj	takarmány	60—62	6.—	6.30
"	"	égetni való	62—64	6.50	7.20
"	"	sörfőzdei	64—66	8.—	9.50
Zab	"	—	39—41	6.20	6.50
Tengeri	"	bánsági	—	5.20	5.25
"	"	másnemü	—	5.20	5.15

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 77.400 métermázsa árpa, 18.900 métermázsa zab, 115.600 métermázsa tengeri. A nyug. pályaudvarban 2843 métermázsa árpa, 301 métermázsa zab. Silos 23.100 métermázsa tengeri, 2000 métermázsa zab.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: Tengeriben gyenge forgalom volt, zabban még kevesebb.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délelőtti és déli tőzsde kezd.	forgalom	zárl.	Délutáni tőzsde kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri	május.	5.42	5.41—42	5.41	5.42	5.43	5.44
	decz.	—	—	—	—	—	
Zab	márcz	6.36	—	6.3 —7	6.39	6.37	—
	szept.	—	—	—	—	—	

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata decz. 20-an pénz	áru	decz. 18-án pénz	áru	leszámoló árfolyamok
Tengeri	májusra	5.41	5.42	5.43	5.45	—
	deczemberre	5.10	5.20	5.15	5.25	5.15
Zab	márcziusra	6.36	6.38	6.40	6.39	—
Tengeri	szeptember	—	—	—	—	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi deczember hó 17-én este 6 órától deczember 19-én este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közé:

Az áru megnevezése	Érkezett vasuton	hajón	együtt	Elszállittatott vasuton	hajón	együtt
	métermázsa					
	helyi forgalomba					
buza	3450	5287	8737	—	2921	2921
rozs	507	—	507	—	—	—
árpa	3257	—	3257	100	—	100
zab	677	—	677	—	—	—
tengeri	253	—	253	1003	—	1003
összesen	8144	5287	13431	1103	2921	4024

a fővámhivatalnál előjegyeztetett:

Az áru megnevezése	Visszkivitel czéljából való behozatalra előj. mennyiség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivitelre előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	—	buzaliszt	8498
rozs	—	rozsliszt	—
árpa	—	árpaliszt	10
összesen	—	összesen	8508

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, deczember 20.

Miután a külföldi tőzsdéken az az esemény, hogy az oroszok megszállották Port Artur kikötőt, nem tett valami nagy hatást, nemzetközi érdekekben ma nálunk szilárd irányzattal indult a tőzsde és csak később állott be némi gyengülés, amidőn Berlin alacsonyabb árfolyamokat jelentett. Mindazonáltal az árváltozások, valamint a forgalom is jelentéktelenek maradtak. A helyipiaczon korlátolt volt a forgalom. Egyes bányarészvények jobb árakon keltek. Határozottan szilárd volt a közuti vaspálya és valamivel jobb vélemény nyilvánult villamos vasut irányában.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 378.50—377.25. Jelzálogbank 270.50—268.25. Osztrák hitelrészvény 350.20—349.70. Osztrák-magyar államvasutak 334.25—333.25. Közuti vaspálya 387.75—386.75. Villamos vasut 274.—275.50. Rimamurányi 245.—244.50 forinton köttetett.

Délelőtt 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 350.20. Magyar hitelrészvény 378.25. Aranyjáradék 121.50. Koronajáradék 99.50. Leszámitoló bank 245.25. Jelzálogbank 269.25. Rimamurányi 244.25. Osztr.-magyar államv. 334.— Ipar és keresk. bank 101.— Déli vasut 77.85. Közuti vasut 387.— Villamos vasut 275.50.

A délitőzsdén előfordult ***kötések:*** Bankegyesület 105, ált. kőszénbánya 115, salgótarjáni kőszénbánya 600, ujlaki téglagyár 258, czukoripar 147—148, közuti vaspálya 386.50—387, közuti villamos vasut 274.50—275, magyar hitelr. 377.50—378, jelzálogbank 269.50—270, leszámitoló bank 245.—245.10, rimamurányi 244.75, osztrák hitelrészvény 350.20—349.75, déli vasut 77, osztr.-magyar államvasut 333.75—334.10.

Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 frt; 8 napra 5—6 frt; január utoljára 12—13 frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	decz. 20.	decz. 18.
Magyar aranyjáradék	121.50	121.50
Magyar koronajáradék	99.50	99.50
Magyar hitelrészvény	377.75	377.50
Magyar ipar és keresk. bank	101.—	101.—
Magyar jelzálogbank	269.50	268.75
Magyar leszámitoló bank	245.—	245.50
Rimamurányi vasmü	244.75	244.75
Osztrák hitelrészvény	349.70	350.—
Déli vasut	77.—	77.—
Osztr.-magyar államvasut	333.75	333.50
Közuti vaspálya	386.50	387.50
Villamos vasut	274.75	274.—

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 349.75—350.—849.80, Magyar hitelrészvény 377.75—377.50, Osztrák-magyar államvasut 335.75—334.25 frton fizettetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	decz. 20.	decz. 18.
Osztrák hitelrészvény	349.80	350.30
Magyar hitelrészvény	377.50	377.50
Leszámitoló bank	245.50	245.50
Jelzálogbank	269.—	269.—
Rimamurányi vasmü	244.50	244.75
Közuti vaspálya	386.50	387.—
Villamos vasut	274.50	273.50
Ipar és keresk. bank	101.—	101.—
Déli vasut	77—.	77.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, deczember 20. A *terményüzletben* igen csendes volt az irányzat. Az árak nem változtak.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ár 100 kilogrammonkint Pénz frt	Áru frt
Disznózsir ingyen hordó	budapesti	52.—	53.—
	vidéki	—.—	—.—
Szalonna	magyar Ia légenszáritott vidéki	—.—	—.—
	városi légenszáritott, 4 darabos	48.—	48.50
	" " 8 "	49.—	50.—
	füstölt	56.—	57.—
Szilva Kész áru Zsákkal együtt göngysuly tiszta suly helyett	bosznia, 1897. évi usance-minőség	—.—	—.—
	" " " 120 darabos	16.25	16.75
	" " " 100 "	17.75	18.25
	" " " 85 "	20.25	21.—
	szerbiai, " " usance-minőség	15.25	15.75
	" " " 100 darabos	17.—	17.50
	" " " 85 "	20.—	20.50
Szilva Határidőre Minőség 500 grammonkint	bosznia, usance-min.	—.—	—.—
	" 120 darabos	—.—	—.—
	" 100 "	—.—	—.—
	" 85 "	—.—	—.—
	szerbiai, usance-min.	—.—	—.—
	" 100 darabos	—.—	—.—
	" 85 "	—.—	—.—
Szilvaiz Kész áru Ingyen hordó	szlavóniai 1897	19.50	20.—
	szerbiai 1897	17.50	18.—
Szilvaiz Határidőre Ingyen hordó	szlavóniai	—.—	—.—
	szerbiai	—.—	—.—
Heremag	luczerna magyar, 1897	48.—	52.—
	vörös aprószemü 1897	26.—	29.—
	vörös középszemü 1897	30.—	33.—
	vörös nagyszemü 1897	33.—	38.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, decz. 18. A mai vásár irányzata nagyban való forgalomban és az egyes czikkeknél a következő volt: *Husnál* a forgalom csendes, árak szilárdak. — *Baromfinál* csendes, árak szilárdak. — *Halban* lanyha, árak szilárdak. — *Tej és tejtermékeknél* élénk. — *Tojásnál* csendes, árak csökkentek. — *Zöldségnél* lanyha. — *Gyümölcsnél* élénk. — *Füszereknél* csendes. — Időjárás borult, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus.* Marhahus hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahus hátulja I. 30—38 frt, II. 28—30 frt. Borjuhus hátulja I. 60—64 frt, II. 50—56 frt. Sertéshus elsőrendü 48—50 frt, vidéki 46—48 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 kr (kilónkint). Sertészsir hordóval 52·0—52.0 frt (100 kilónkint). — *Baromfi (élő).* Tyuk 1 pár 70—1·30 frt. Csirke 1 pár 0·55—1·00 frt. Lud hizott kilónkint 0·45—0·52 frt. — *Különfélék.* Tojás 1 láda (1440 drb) 38·0—40·0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—4.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 7—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—52 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilónkint 90—100 frt. Vaj-téa kilónkint 1.00—1.40 frt. Burgonya-rózsa 100 kiló 2.00—2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.30—3.00 frt. — *Halak.* Harcsa (élő) 0·50—1·10 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0·40—1·00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0·30—0·40 frt.

Szesz.

Budapest, decz 20. Az irányzat nyugodt. *Finomitott szesz* nagyban 55.75—56.25 forint, kicsinyben 56.25—56.50 forint. *Élesztőszesz* nagyban 56.——56.½ forint, kicsinyben 56.25—56.50 forint. *Nyersszesz adózva* nagyban 54.75—55.25 forint, kicsinyben 55.⅜—55.50 forint. *Nyersszesz adózatlan* (exknt.) 14.50—15.— frt. *Denaturált szesz* nagyban 19.—19.50 frt, kicsinyben 19.50—19.75 frt. Az árak 10,000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, decz. 20. *Kontingens nyersszesz* azonnal való szállitásra 18.30—18.75 frtig kelt el.

Prága, decz. 20. *Adózott trippló-szesz* 54—54.¼ frton nagyban jegyeztetik, adózatlan szesz 17.¼—17.½ frt azonnali szállitásra.

Trieszt, decz. 20. *Kiviteli szesz* tartályokban szállitva 90% hektoliterenkint nagyban 10.⅜—10½ forint azonnali és 10¼ forint január-áprilisi szállitásra.

Berlin, decz. 20. Szesz helyben 37.93 márka = 22.15 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszázalék. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Stettin, decz. 20. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 36.80 márka = 21.73 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Boroszló, decz. 20. Szesz (50-es) pr. november 56.70 márka = 32.89 frt; szesz (70-es) pr. november 36.30 márka = 21.44 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 20. Szesz nov.—decz. 22.40 márka = 13.23 frt; decz.—jan. 22.10 márka =

13.05 frt; jan.—febr. 21.— márka = 12.40 frt. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 forint.

Páris, decz. 20. Szesz folyó hóra 42.75 frk = 22.60 frt; deczemberre 42.25 frk = 22.35 frt; négy első hóra 42.25 frk = 22.35 frt; májustól 4 hóra 41.50 frk = 21.94 frt. Az árak 10.000 literszázalékonkint 1/4% leszámitolással értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.70.

Czukor.

Páris, decz. 20. Nyersczukor (88 fok) kész áru 28.25—28.75 frk, fehérczukor novemberre 31.75 frk, deczemberre 32.— frk, 4 első hóra 37.75 frk, 4 hóra májustól 33.— frk. Finomitott készáru 99.50—100 frk.

London, decz. 20. *Jávaczukor* 10.3/8 sh. ártartó.

Nyersczukor nyugodt; *finomitott* mérsékelten keresve, ártató. *Jegeczedett* czukor nyugodt. *Külföldi tört,* nyugodtan indult, és ártartóan zárult. Jegyeztetett: készáru 10.13/4 shilling, márcz.-ápr.-ra 11·03/4 sh, május-aug.-ra 11·33/4 sh. *Répaczukor* bágyadtan indult és ártartóan zárult. *Német* (88%) decz.-re 9.3 sh, januárra 9.3 sh, februárra 9·41/4 sh, áprilisra 9.6 shilling, májusra 9.63/4 shiling, juniusra 9.81/4 shilling. *Határidőüzlet*: deczemberre 9.3 sh, januárra 9.33/4 sh, februárra 9.51/2 sh, márcziusra 9.51/2 sh, áprilisra 9.6 sh, májusra 9.71/4 shilling, juniusra 9·81/4 sh.

Olajok.

Páris, decz. 20. Repozeolaj folyó hóra 56.75 frk (= 26.80 frt); januárra 57.— frk (= 26.92 frt); négy első hóra 57.50 frk (= 27.16 frt); négy hóra májustól 56.75 frk (= 26.80 frt). Árak 100 kilónkint értendők. Átszámitási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, decz. 20. Repczeolaj helyben 57.— márka (= 33.60 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Köln, decz. 20. Repczeolaj májusra (hordóval) 60.— márka (= 35.43 frt). Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

London, decz. 10. Repczeolaj 25.— sh. Lenolaj 14,9—14.101/2 sh. Gyapot magolaj 14.11/2—14.9 sh. Terpentin 23.71/2—23.9 sh.

Petroleum.

Hamburg, decz. 20. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.83 frt.

Antwerpen, decz. 20. Petroleum fin. helyben 14.50 frank = 6.91 frt.

Bréma, decz. 20. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.92 frt.

Newyork, decz. 20. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.35 cents; United Rife Line Certificates deczemberre 65.; Nyers petroleum deczemberre 5.95.

London, decz. 20. Petroleum, amerikai 43/8—41/2, orosz 43/16—41/4 sh.

Kávé, tea, rizs.

London, decz. 20. *Santos* határidő szilárd. Jegyeztetett: decz.-re 31.9 sh., márcz.-ra 32 sh. máj.-ra 32.3 sh., jul.-ra 32.9 sh., szept.-re 33.3 sh., decz.-re 33.9 sh. *Tea:* indiai, ártartó. *Rizs:* bágyadt, változatlan.

Fémek.

London, decz. 19. *Réz* G. M. Brände 485/16— font st., készáru 483/4—49, font st., 3 hóra; best sel. 52—521/2 font st., *Ón:* finom külföldi 627/16—6215/16 font sterling, készáru 631/16—639/11 font sterling 3 hóra. *Olom:* angol 123/4—127/8 font sterling; külföldi 121/2—125/8 font sterling. *Horgany:* külföldi 181/8 font sterling. *Higany:* 6.176 font sterling első és 6.4 font sterling, másodkézből. *Vas:* A glasgovi nyersvaspiacz szilárdan indult és ártartóan zárult. Zárlatárak: 45.101/2 sh. készáru és 45.3 sh. egy hóra; Cleveland 40.11/2 sh. készáru és 44.3 sh. egy hóra; Hematit 47.11 sh. készáru és 48.11/2 sh. egy hóra; Middlesbrough 47.111/2 shilling készáru és 48.91/2 shilling egy hóra. A nyersvaskészlet Glasgovban 339.339 és Middlesbroughban 51.016 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, deczember 20. Az üzlet ma élettelen volt és az irányzat a magasabb. New-york daczára lanyha. Az üzleti forgalomban már érezhető a közeledő ünnepek hatása. Köttetett buza tavaszra 11.86—11.82, tengeri okt.-jun. 571—570 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11.81—11.83, rozs tavaszra 8.76—8.78, tengeri máj.-jun. 5.69—5.71, zab tavaszra 6.70—6.72, repcze jan.-febr. 13.70—13.80.

Boroszló, decz. 20. Buza helyben 19.— márka (= 11.22 frt) sárga. Buza helyben 18.90 márka (= 11.16 frt). Rozs helyben 14.70 márka (= 8.68 frt.) Zab helyben 13.80 márka (= 8.15 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.94 frt.). Minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 20. Buza holsteini 180—190 márka (= 10.63—11.22 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.26—8.86 frt). Rozs orosz 108—109 márka (= 6.37—6.43 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámitási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Páris, decz. 20. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza deczember 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza 4 első hóra 29.25 frank (=13.95 frt). Buza 4 hóra májustól 28.75 frank (=13.71 frt). Rozs folyó hóra 18.25 frank (= 8.70 frt). Rozs deczember hóra 18.50 frank (= 8.82 frt). Rozs 4 első hóra 18.50 frank (= 8.82 frt). Rozs 4 hóra májustól 18.50 frank (=8.82 frt) minden 100 kilónkint. Átszámitási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, decz. 20. (Zárlat.) Buza folyó hóra 29.75 frank (= 14.19 frt.). Buza deczemberre 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza 4 első hóra 29.25 frank (= 13.95 frt), Buza 4 hóra májustól 28.75 frank (= 13.71 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, deczember 20. A mai tőzsde valamivel gyengébb irányzattal indult meg, de később javult a hangulat, csak osztrák-magyar bankrészvények kurzusa volt nyomott. Magasabb árfolyamokon kerültek forgalomba Tramway- és kőszénbánya-részvények. Berlini eladások az üzlet folyamán nyomást gyakoroltak osztrák-hitelrészvény árfolyamára.

Az *előtőzsdén*: Osztrák hitelrészvény 349.75—350.25. Anglo-bank 160.25—160.50, Magyar jelzálogbank 267.50—269.50, Magyar hitelrészvény 377,50—378.—, Osztrák-Magyar államvasut 334.—334.25, Tramway 454.—453, Uj Tramway 113.50—113.90, Brüxi kőszénbánya 284.50, Alpesi bánya 130.90—131.50, Osztrák villamossági 293.50, Magyar aranyjáradék 121.50, Török sorsjegy 59.90—59.80 forinton köttetett.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 350.12, Magyar hitelrészvény 377.50, Länderbenk 216.25, Osztr.-magy. államvasut 334.—, Alpesi bánya 131.—, Májusi járadék 101.55.

A *déli tőzsdén*: Osztrák hitelrészvény 350.37. Magyar hitelrészvény 377.50. Länderbank 216.50. Unionbank 292.—. Anglo-bank 160.25. Bankverein 254.50. Osztrák-magy. államvasut 334.25. Déli vasut 77.50. Elbevölgyi vasut 259.50. Északnyugoti vasut 244.50. Alpesi bánya 131.20. Rimamurányi 245.50. Prágai vasipar 684.— Májusi járadék 101.55. Magyar koronajáradék 99.55. Török sorsjegy 59.90. Német márka 59.02.

Délután 2 óra 30 perczkor zárulnak: Magyar aranyjáradék 121.65. Magyar koronajáradék 99.50. Tiszai kölcsönsorsjegy 138.25. Magyar földtehermentesitési kötvény 96.90. Magyar hitelrészvény 378.—. Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 153.—. Kassa-oderbergi vasut 190.—. Magyar kereskedelmi bank 1398.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasut államkötvények 120.60. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 143.60. Rimamurányi vasrészvénytársaság 244.50. 4.2%-os papirjáradék 101.65. 4.2%-os ezüstjáradék 101.65, Osztrák aranyjáradék 121.35. Osztrák koronajáradék 101.55. 1860. évi sorsjegyek 143.—. 1864. évi sorsjegyek 188.—. Osztrák hitelsorsjegyek 200.50. Osztrák hitelrészvény 350.—. Angol-osztrák bank 160.25. Unionbank 291.75. Bécsi bankverein 254.50. Osztrák Länderbank 216.85. Osztrák-magyar bank 943.—. Osztrák-magyar államvasut 334.—. Déli vasut 77.50. Elbevölgyi vasut 259.—. Dunagőzhajózási részvények 439.—. Alpesi bányarészvény 131.30. Dohányrészvény 148.50. 20 frankos 9.55. Cs. kir. vert arany 5.71. Londoni váltóár 120.20 Német bankváltó 58.90.

Bécs, decz. 20. (*Utótőzsde.*) Az irányzat tartotta. Osztrák hitelrészvény 350.12. Magyar hitelrészvény 378.—. Angol-bank 160.50. Bankverein 255.—. Union-bank 290.—. Osztrák Länderbank 216,50. Osztrák-magyar államvasut 334.—. Déli vasut 77.75. Elbevölgyi vasut 259.—. Észak-nyugoti vasut 245.— Dohányjövedék 148.50. Rimamurányi vasmü 245.50. Alpesi bányarészvény 131.40. Májusi járadék 101.70. Magyar korona-járadék 99.60. Töröksorsjegy 59.57. Német birodalmi márka 58.92.

Berlin, decz. 20. (*Tőzsdei tudósitás.*) A megnyitás nyugodt, változatlan. Kohó- és kőszénrészvények magasabbak. A későbbi folyamatban a hangulat nyomott bányaértékekben történt nagyobb eladásokra. Ultimó 63/4—65/8%. Magánkamatláb 49/8%.

Berlin, decz. 20. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 101.—, 4·% osztrák aranyjáradék 102.50, 4% magy. aranyj. 102.70, osztrák hitelrészvény 218.70, magyar koronajáradék 99.60, déli vasut 33.70, osztr.-magyar államvasut 141.80, Károly Lajos-vasut 106.70, orosz bankjegy 216.40, bécsi váltóár 169.20, 4% uj orosz kölcsön 67.10, magyar beruházási kölcsön 101.90, olasz járadék 94.60. Az irányzat szilárduló.

Berlin, decz. 20. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 218.70, déli vasut 33.50, osztr.-magyar államvasut 141.80. Az irányzat kedvtelen.

Frankfurt, decz. 20. (Zárlat.) 4.2% papirjáradék 85.60, 4·2% ezüstjáradék 85.50, 4% osztrák aranyjáradék 102.60, 4% magy. aranyjár. 102.75, magy. koronajáradék 99.70, osztrák hitelrészvény 295.25, osztrák-magyar bank 797.—, osztrák-magyar államvasut 281.—, déli vasut 69.—, bécsi váltóár 169.15, londoni váltóár 20.53, párisi váltóár 80.675, bécsi Bankverein 216.—, Uniobank 249.—, villamos részvény 136.75, alpesi bányarészvény 110.50, 3% magy. aranykölcsön 91.10. Az irányzat gyengébb.

Frankfurt, decz. 20. (Utótőzsde.) Osztr. hitelrészvény 295.12, osztrák-magyar államvasut 281.—, Déli vasut 68.75.

Frankfurt, decz. 20. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 295.25. Déli vasut 681/2. Az irányzat csendes.

Hamburg, decz. 20. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.30, osztr. hitelrészv. 295.50, osztr.-magyar államvasut 702.50, déli vasut 162.50, olasz járadék 94.50, 4% osztr. aranyj. 102.50, 4%-os magy. aranyj. 102.85. Az irányzat szilárd.

Páris, decz. 20. (Zárlat.) 3% franczia jár. 103.20, olasz járadék 96.32, osztr.-magy. államv. 722.—, Franczia törl. jár. 102.40, 4% osztr. aranyjáradék 102.05, 4% magyar aranyjáradék 103.93, ottomanbank 563.50, párisi bankrészvény 886.—, osztrák Länder-bank 476.—, alpesi bányarészvény 288.—. Az irányzat nyugodt.

London, decz. 20. (Zárlat.) Angol consolok 112.15/16, déli vasut 7.25, spanyol járadék 613/8, olasz járadék 95.25, 4% magyar aranyjáradék 102.50, 4% rupia 61.6/8, canada pacificvasut 84.50, leszámitolási kamatláb 3.—. ezüst 25.15/16. Az irányzat nyugodt.

New-York, decz. 25. ezüst 56.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1897. deczember 20-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Felhőzet	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Felhőzet
Arvaváralja	64.8	— 1.0	✳	Póla	67·0	+ 8.2	≋
Selmeczbánya	67·0	— 1.0	4	Lesina	78·5	+ 8.2	0
N.-Szombat	77·2	+ 0.8	●	Sarajevo	70·5	— 1.2	4
Magyar-Óvár	76·8	+ 1.0	4	Torino	68·4	— 1.6	≋
Ó-Gyalla	67·4	+ 0.4	4	Florencz	67·7	+ 6.0	4
Budapest	67·0	+ 0.4	4	Róma	68·0	+ 4.7	4
Sopron	74·5	— 1.0	≋	Nápoly	72·9	+ 10.2	0
Herény	63·8	+ 1.1	4	Brindisi	59·2	+ 10.0	4
Keszthely	63·9	+ 0.2	●	Palermo	58·6	+ 12.0	2
Zágráb	69·9	+ 1.4	0	Malta	54·7	+ 15.6	2
Fiume	65·9	+ 8.7	0	Zürich	75.7	— 2.7	≋
Cirkvenica	66·8	+ 1.8	0	Biarritz	61·6	+ 11.1	4
Pancsova	63·2	— 4.7	0	Nizza	66·5	+ 7.8	3
Zsombolya	62·7	— 4.4	0	Páris	67·9	+ 3.4	4
Arad	67·1	+ 0.0	4	Kopenhága	66.3	+ 2.8	4
Szeged	77·9	+ 0.4	≋	Hamburg	64.7	+ 1.0	≋
Szolnok	76·7	+ 0.8	≋	Berlin	70.7	+ 0.2	0
Eger	65·6	— 4.0	4	Christiansund	51·8	+ 3.7	3
Debreczen	65·0	— 5.2	1	Stockholm	—	—	—
Késmárk	69·9	— 10.2	0	Szent-Pétervár	52·7	+ 0.7	≋
Ungvár	78·6	— 6.6	1	Moszkva	77·1	— 17.4	4
Szatmár	74·0	— 5.8	2	Varsó	69·8	— 0.9	4
Nagy-Várad	69.2	+ 6.4	4	Kiew	74·5	— 3.8	≋
Kolozsvár	77·3	— 0.6	4	Odessza	—	—	
Nagy-Szeben	76·5	+ 0.6	≋	Sulina	77·9	— 0.1	3
Bécs	69·7	+ 1.8	4	Szófia	67·7	+ 0.4	4
Salzburg	75·6	— 2.0	0	Konstantinápoly	64·8	+ 5.2	1
Klagenfurt	79.1	— 9.1	≋				

Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 0 = egészen borult, ● = eső, ✳ = hó, ≋ = köd, ⩘ = zivatar.

A régi depresszió kissé délebbre tolódott és Oroszország belsejét boritja. Uj depresszió érinti Európa délnyugoti szélét. A magas légnyomás északon megerősödött és onnan nyulik be Közép-Európába.

Közép- és Nyugot-Európában alig volt számba vehető csapadék, de Oroszországból sürü havazást jelentenek. Erős hősülyedés mutatkozik északkeleten, egyebütt az idő egészben enyhe.

Hazánkban egyes tájakon 1—2 mm.-nyi csapadék esett az utóbbi 24 órában és ma reggel az északkeleti megyékben még havazik. A hőmérő nem tért el messzire a fagyponttól.

Jobbára száraz és csak az ország keleti részén csapadékos idő várható, lassan csökkenő hőmérséklettel.

VIZÁLLÁS.

— Deczember 20-án. —

Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)	Folyó	Vizmérés	Vizállás reggel (czentiméter)	Áradás v. apadás (czentiméter)
Inn	Schärding	+ 98		Tisza	M.-Sziget	+ 20	
Duna	Passau	+ 166		„	Tisza-Ujlak	— 50	> 4
„	Bécs	— 118	> 1	„	V.-Namény	— 70	> 6
„	Pozsony	+ 143	> 2	„	Csap	— 150	
„	Komárom	+ 179	> 1	„	Tokaj	— 66	> 8
„	Budapest	+ 148	> 1	„	Szolnok	— 70	> 2
„	Ercsi	—	—	„	Csongrád	— 11	
„	Paks	+ 55		„	Szeged	— 62	< 6
„	Mohács	+ 94	< 8	„	Titel	+ 98	< 3
„	Ujvidék	+ 68	< 4	Szamos	Deés	— 30	—
„	Zimony	+ 54	< 8	„	Szatmár	+ 1	—
„	Pancsova	— 19	< 5	Latorcza	Munkács	— 6	—
„	Báziás	+ 15		Laborcza	Homonna		—
„	Orsova	+ 89	< 8	Ung	Ungvár	—	—
Morva	M.-Falva	—	—	Ondava	Bártfa	+ 24	— 1
Vág	Zsolna	+ 10	< 5	Bodrog	Zemplén	+ 120	< 4
„	Szered	+ 08	> 1	Sajó	Zsolcza	+ 148	—
Nyitra	Érsekujvár	—	—	Hernád	H.-Németi		3
Rába	Sárvár	+ 41	—	Berettyó	B.-Ujfalu	+ 18	
„	Győr	+ 168	> 5	Seb. Kör.	Csucsa	—	— 1
Dráva	Zákány	— 14	—	„	Nagyvárad	— 18	> 3
„	Eszék	+ —	—	F.-Körös	Belényes	+ 20	<
Száva	M.-Szerdah.	+ 30	—	Feh. Kör.	Borosjenő	— 8	—
„	Zágráb	— 51	> 8	Fek.-Kör.	Békés	+ 89	
„	Sziszek	+ 166	> 12	H.-Kör.	Gyoma	— 07	> 3
Kulpa	Mitrovicza	+ 206	< 28	Maros	Gy.-Fehérv.	— 02	>
Unna	Károlyvár.	+ 112	> 8	„	Arad	— 140	> 10
Verbász	Novi	—	—	„	Makó	— 26	< 2
Szana	Banjaluka			Temes	K.-Kostély	— 88	> 4
Drina	Doboj			Béga	Temesvár	— 66	< 2
Bosna	Zwornik	—	—	„	N.-Becskerek.	— 49	> 5

Jelek magyarázata: * = Jeges viz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? — kétséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. deczember 20-án.

I. Államadósság.

a) Magyar államadósság.

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru	Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %
4	Magyar aranyjáradék	121.50	122.—				4½
4	„ „ 10,000 frtos	—.—	—.—				5
4	Magyar koronajáradék	99.50	100.—				5
5	1876. keleti vasuti kölcsön	120.50	121.50				
4½	1889. évi államvasuti aranykölcsön	120.50	121.50				
4½	1889. „ „ ezüstkölcsön	100.50	101.50				
3	Vaskapukölcsön	91.—	92.—				
—	1870-ki nyerem.-kölcsön, 100 frtos	153.—	154.—	8.50	150000	120	5
—	1870-ki „ „ 50 „	152.50	153.50	7.—	60000	100	5
4½	Magyar regále-kárt. kötvény	100.75	101.50	12.—	13334	150	5
4½	Horvát-Szlavon „ „	100.75	101.50	6.50	12000	80	5
4	Magyar földtherm. kötvény	97.25	98.25	5.50	4000	100	—
4	Horvát-Szlavon „ „	97.25	98.25	40.—	500	K 2000	4
4	Tiszai és szegedi nyer.-kölcsön	138.25	139.25	6.—	50000	K. 200	5
5	Horv.-Szlav. jelz. földv. kötvény	—.—	—.—	†6.—	5000	K. 200	4
				15.—	5000	K. 400	—
				5.50	30000	100	5
				21.—	85000	200	5
4%/10	Egyes. járadék papir febr.—aug.	101.25	101.75	6.—	100000	100	5
4%/10	„ „ „ máj.—nov.	101.25	101.75	fr48.—	3000	Ar. 200	5
4%/10	Egyes. járadék ezüst. jan.—jul.	101.25	101.75	fr24.—	97000	Ar. 100	5
4%/10	„ „ „ ápr.—okt.	101.25	101.75	12.—	6000	200	5
4	Osztrák aranyjáradék	121.75	122.25	14.—	75000	K. 400	5
4	Osztrák koronajáradék	101.75	102.25	25.—	6000	500	5
4	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt p.p.	159.—	160.—	18.—	250000	100	5
5	„ 1860. „ 500 „ o. é.	143.—	144.—	43.40	150000	600	5
5	„ 1860. „ 100 „ „ „	159.—	160.—	65.—	25000	500	5
—	„ 1864. „ 100 „ „ „	188.—	189.—	16.—	60000	250	5
—	„ 1864. „ 50 „ „ „	187.—	188.—				

Idegen államadósságok.

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru	Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %
6	Bolgár államv. zálogkölcsön	110.50	111.50	5.50	25000	100	5
2	Szerb. nyer.-kölcsön	36.—	37.—	7.—	992	50	—
3	„ „ (osztr. folb.)	37.—	38.—	5.—	10000	K. 200	—
				12.—	25000	K. 400	—
				60.—	12000	300	—
				7.—	10000	100	—
4	Bosnyák-Herczegov. orsz. kölcsön	97.75	98.75	40.—	12000	300	—
4½	Budapest főváros 1890-ki kölcsöne	100.—	101.—	400.—	5000	1000	—
4	Budapest főváros 1897-ki kölcsöne	98.25	98.75				
5	Temes-bégavölgyi kölcsön	100.—	101.—				
4	„ „ „	99.25	100.—				

II. Más közkölcsönök.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

a) budapesti intézetek kibocsátásai.

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru	Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %
4½	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.25	101.25	14.—	10000	200	5
4½	Egyes. bpesti főv. takarékp.	100.—	101.—	16.—	5000	200	5
4	„ „ „ koronaért.	97.50	98.50	230.—	3000	1000	—
5	Kisbirt. orsz. földhit.	102.—	103.—	7.—	20000	100	5
5	„ „ „ 50½ év kor. ért.	102.—	—.—	5.—	5000	100	—
4½	„ „ „ 50½ évre	100.25	100.75	70.—	2000	300	—
4½	Magyar földhitelint. pap.	100.—	101.—	—.—	2360	400	—
4	„ „ „ 41 évre	97.25	98.—	—.—	825	400	—
4	„ „ „ kor. ért. 50 évre	97.50	98.50	35.—	6000	K. 500	—
3½	„ „ „ kor. ért. 63 évre	91.75	92.25	12.—	6750	200	—
4	„ „ „ szab., talajjav.	96.75	97.25	8.—	8750	100	—
4½	Magy. vasut. kötv. 50½ évre	99.50	100.50	32.—	2000	400	—
4	„ „ „ 50 évre kor. ért.	96.—	97.—	10.—	4500	200	—
4	„ „ „ 50 évre 105%	98.50	99.50	—.—	8000	150	—
5	Magyar jelzáloghitelbank	102.25	103.25				
4½	„ „ „	100.—	101.—				
4	„ „ „	99.10	100.10				
4	„ „ „ 50 évre kor. ért.	—.—	—.—				
4	„ „ „ közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50	5.—	20000	100	5
4	„ „ „ közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25	5.—	6000	K. 200	—
4½	„ „ „ közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—	11.—	2000	100	—
4	„ „ „ nyer.-kötv.	121.50	122.50	5.—	20000	100	5
4	„ „ „ osztr. felülb.	122.75	123.75	10.—	20000	100	5
—	„ „ „ nyer.-jegy	20.—	21.—	5.50	26000	100	5
—	„ „ „ osztr. felülb.	22.—	23.—	3.—	3500	100	—
3	„ „ „ nyer.-kötv.	102.75	103.50	1.50	15000	30	—
4½	Magy. orsz. közp. takarékp.	100.25	101.25	7.—	5000	K. 200	—
4½	„ „ „ „ kor. ért.	100.25	101.25	†45.—	2100	100	—
4	„ „ „ „ „	98.25	99.—	30.—	8500	200	—
4½	Magy. takarékp. közp. jelzálogb.	100.50	101.50	—.—	5000	100	—
4	„ „ „ „ kor. ért.	98.25	99.25	15.—	15000	100	5
4½	„ „ „ „ közs. k.	100.—	101.—	8.—	34000	100	5
4	„ „ „ „ „	96.—	97.—	5.—	20000	100	5
4	Osztrák-magyar bank 40½ évre	100.10	101.—	10.—	10000	100	5
4	„ „ „ 50 évre	100.10	101.50	—.—	6000	K. 200	5
4	Pesti hazai takarékp. közs. kötv.	96.30	97.—	32.—	32000	100	5
4	„ „ „ zálogl. kor. ért.	98.50	99.50	14.—	8000	150	—
4½	Pesti m. keresk. bank	100.—	101.—	—.—	50000	40	—
4	„ „ „ „	98.75	99.50				
4½	„ „ „ „ közs. k. 110 frt	105.—	106.—				
4	„ „ „ „ közs. k. 210 k.	99.—	100.—				

b) Vidéki és külföldi int. kib.

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru	Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %
6	Albina takarék- és hitelintézet	101.—	102.—	10.—	7500	200	5
5	Aradi polg. takarékp. 40 évre	100.—	100.50	†7.—	20000	K. 200	5
5	„ „ „ 40 é. 110 frt.	101.—	—.—	110.—	6000	400	—
5½	„ „ „ 40 évre	100.—	100.50	14.—	3750	200	5
4½	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.—	6.—	10000	K. 200	—
5	Bosnyák-herczegov. orsz. bank	—.—	—.—	†12.—	100000	100	5
4½	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50	13.—	10000	200	—
5	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—	11.—	6000	K. 200	5
4½	„ „ „ 40 é. visszafiz.	98.50	99.50	16.—	6000	K. 400	5
5	Horv.-szlav. orsz. jelzálogbank	100.50	101.25				
5	Nagyszeb. ált. takp. 81½ é., 110 frt	102.—	—.—				
5	„ „ „ 40 évre, 106 frt	102.—	—.—	20.—	4000	100	—
5	„ „ „ 40 évre III. kib.	101.75	102.25	†14.—	4800	150	—
4½	„ „ „ 85 évre IV. kib.	100.25	101.25	—.—	13000	100	5
5	Nagyszebeni földhitelintézet	103.50	105.—	†8.—	2000	K. 200	—
5½	„ „ „	102.—	—.—	12.—	3000	200	—
6	„ „ „	103.—	—.—	80.—	591	500	—
4½	„ „ „ VI. kib.	100.25	101.25				
3	Osztrák földhitelint. nyor.-kötv.	117.—	118.—				
—	„ „ „ nyer.-jegy	18.—	19.—				
5	Temesvári első takarékpénztár	100.50	101.—				
4½	„ „ „ „	99.25	100.—	25.—	6000	K. 400	5
				—.—	15000	K. 200	—
				25.—	2800	K. 500	—
				—.—	4000	K. 200	5
				6.50	35000	K. 200	5
				—.—	2310½	200	—
				7.—	3000	100	—
				24.—	700	200	—
				†70.—	3000	300	—
				—.—	2500	200	—
				16.—	2500	200	5
				8.—	5550	60	—
				5.—	1200	100	—
				100.—	1600	500	—
				25.—	3000	200	—
				—.—	2895	200	—
				—.—	20000	K. 100	—
				—.—	5000	100	—
				—.—	3000	100	—
				18.—	6000	200	—
				—.—	20000	K. 200	—
				†4.—	20000	K. 200	—
				†4.50	26000	100	4
				†8.—	30000	100	4
				7.—	4000	100	—

IV. Elsőbbségi kötvények.

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
4½	Adria m. kir. t. hajóz. r.-t.	100.50	101.50
4	Bpesti közuti vaspálya kor. ért.	99.—	99.50
4	Bpesti villamos v. vasut r.-t.	98.50	99.50
4	Bpest-pécsi vasut	96.50	97.50
4	Déli vasut	—.—	—.—
6	Első cs. kir. sz. dunagőzhajózási t.	—.—	—.—
5	Első spódium- és csontfisztgyár r.-t.	150.50	152.50
4	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	99.—	100.—
4	„ „ „ 1889, arany	120.—	121.—
4	„ „ „ 1891, ezüst	98.75	99.75
4	„ „ „ 1891, arany	120.—	121.—
4	„ „ „ (oszt. von.) 1889, ez.	99.50	100.50
4½	Magyar folyam- és tengerhaj. r.-t.	100.—	101.—
5	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	108.—	109.—
5	„ „ „ II. kib.	107.25	108.25
4	„ „ „ ezüst	98.50	99.50
5	Magy. ny. v. (székesf.-győr-grácz v.)	106.75	107.25
5	„ „ „ 1874. kib.	106.75	107.25
4½	Magyar v. cls. kölcsön	121.50	122.50
4	Osztrák-magyar államv. 1889.	—.—	—.—
3	„ „ „ X. kib. 1895	—.—	—.—
4½	Pesti Lloyd- és tőzsdeépület	100.—	100.50

Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
	Torontáli h. é. vasutak	—.—	—.—
	Urikány-zsilv. m. kőszénb.	—.—	—.—
	„ „ „ „ II. kib.	—.—	—.—

V. Bankok részvényei.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
12.50	3000	100	—	Magyar ruggyantaáru-gyár	162.—	165.—
—.—	10000	K. 200	5	Magyar vasuti forgalmi r.-t.	125.—	130.—
6.50	40000	K. 200	5	Magyar villamossági r. t.	140.—	141.—
—.—	900	500	—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	490.—	510.—
†16.—	30000	200	5	Nemzetközi villamostárs.	320.—	325.—
25.—	7000	K. 400	5	Nemzetközi waggonkölcsönző	530.—	535.—
—.—	1600	2000	—	Popper Lipót faipar r.-t.	—.—	—.—
—.—	12500	100	—	Quarnero részvénytársaság	—.—	—.—
—.—	12000	K. 200	—	Royal nagyszálloda r.-t.	—.—	—.—
15.—	2000	200	—	Szegedi kenderfonó-gyár r.-t.	280.—	290.—
—.—	1250	100	—	Sziszeki tárházak r.-t.	—.—	—.—
—.—	6000	K. 100	—	Telefon Hirmondó r.-t.	—.—	—.—
fr. 15	200000	Fr. 200	5	Török dohányegyed r.-t.	148.—	149.—

VI. Takarékp. részvényei.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
98.—	100.—			Belvárosi takarékpénztár		
112.—	114.—			Budapesti, III. k. takarékp.		
87.—	89.—			Bpest-erzsebetvárosi takarékp.		
230.—	231.—			Bpesti takarékp. s orsz. zálogk. r.-t.		
1193.—	1205.—			Egy. bpesti fővárosi takarékp.		
125.—	126.—			Magy. ált. takarékp.		
840.—	850.—			M. orsz. központi takarékpénzt.		
8350.—	8400.—			Pesti hazai takarékpénztár		

VII. Biztosító-társ részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Bécsi biztosító társaság	260.—	263.—
				Bécsi élet- és jár.-bizt.intézet	329.—	339.—
				Első m. ált. biztosító társaság	4060.—	4100.—
				Foncière, pesti bizt. intézet	123.—	125.—
				Lloyd, m. viszontb. társ.	98.—	100.—
				M. jég- és viszontb. r.-t.	123.—	125.—
				Nemzeti baleset biztosító r.-t.	129.—	132.—
				Pannonia viszontb. intézet	1050.—	1070.—

VIII. Gőzmalmok részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Concordia-gőzmalom r.-t.	290.—	293.—
				„ „ cls. rész.v.	492.—	—.—
				Első bpesti gőzmalom	700.—	710.—
				Erzsebet-gőzmalom	253.—	257.—
				Lujza-gőzmalom	155.—	160.—
				Pesti hengermalom	670.—	690.—
				Pesti molin. és sütők	220.—	230.—
				Pesti Viktória-gőzmalom	120.—	125.—

IX. Bányák és téglagy. r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Brassói bánya- és kohó-egylet	163.—	164.—
				Bpesti tégla- és mészégető	115.—	120.—
				Bpest-szentlőrinczi téglagy.	195.—	200.—
				Egy. tégla- és czementgyár	93.—	95.—
				Északm. egy. kőszénb. és iparv.	187.—	190.—
				Felsőm. bánya- és kohómű	107.—	109.—
				István téglagyár r.-t.	69.50	70.50
				Kassa-sonodi kőszénb. id. elism.	21.—	23.—
				Kis-sebesi gránitbányák	109.—	110.—
				Kőbányai gőztéglagyar	735.—	745.—
				Kőszénbánya és téglagyár	625.—	626.—
				Lechner rákosi téglagyár	112.—	117.—
				Magyar asphalt r.-t.	220.—	221.—
				Magy. ált. kőszénbánya r.-t.	115.25	115.75
				Magy. gőztéglagyár r.-t.	80.—	82.—
				Magyar keramiai gyár	150.—	154.—
				Peterhegyi téglaipar	30.—	32.—
				Salgótarjáni kőszénbánya	600.—	602.—
				Ujlaki tégla- és mészégető	252.—	254.—
				Urikány-zsilvölgyi m. kőszénb.	—.—	—.—

X. Vasművek és gépgy. r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Első m. gazdasági gépgyár	185.—	190.—
				„Danubius" hajó- és gépgyár	100.—	102.—
				Ganz és társa vasöntöde	2120.—	2150.—
				Nadrági vasipar társulat	—.—	—.—
				„Nicholson" gépgyár r.-t.	105.—	107.—
				Rimamurány-salgótarjáni vasmű	—.—	—.—
				Schlick-féle vasöntöde	208.—	210.—
				Teudloff és Dietrich gépgy. A. sor.	145.—	155.—
				Weitzer János gép-, waggongyár.	265.—	270.—

XI. Könyvnyomdák r.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				„Ahenaeum" irod. és nyomd. r.-t.	380.—	365.—
				Franklin-társulat	240.—	250.—
				„Kosmos" műintézet	65.—	70.—
				Könyves Kálmán r.-t.	—.—	—.—
				„Pallas" irod. és nyomd. r.-t.	200.—	203.—
				Pesti könyvnyomda r.-t.	1500.—	—.—

XII. Különféle váll. részv.

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Általános waggonkölcsönző	540.—	545.—
				„Apollo" kőolajfinomító-gyár r.-t.	—.—	—.—
				Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	380.—	400.—
				Bihar-szilágyi olajipar r.-t.	—.—	—.—
				Bpesti ált. villamossági r.-t.	138.—	140.—
				Egy. magyarh. üveggyárak r.-t.	—.—	—.—
				Első magy. betöntöde	150.—	155.—
				Első magy. gyapjumosó r.-t.	410.—	420.—
				Első magy. részvényserfőződ	1225.—	1250.—
				Első magy. sertéshizlaló	250.—	260.—
				Első magy. szállítási vállalat	220.—	230.—
				Első magyar szálloda	230.—	240.—
				Első pesti spódium-gyár	130.—	135.—
				Fiumei rizshántoló-gyár	1625.—	1675.—
				Gschwindt-féle szeszgyár	470.—	480.—
				Gr. Esterházy cognac-gyár	—.—	—.—
				„Hungária" műtrágya-s kénsav-gy.	—.—	—.—
				Jordán Viktor-féle bőrgyár	35.—	40.—
				„ „ cls. rész.v.	74.—	76.—
				Kábelgyár részvénytársaság	295.—	305.—
				Kőbányai király-serfőző r.-t.	38.—	40.—
				Kőbányai polgári serfőző r.-t.	74.—	76.—
				Magyar czukoripar r.-t. A. sor.	—.—	—.—
				„ „ „ B.	148.—	148.50
				Magyar főm.- és lámpaáru-gyár	133.—	135.—

Osztalék 1896-ra	Részvények száma	Befizetés részvényenkint	Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
12.50	3000	100	—	Magyar ruggyantaáru-gyár	162.—	165.—
—.—	10000	K. 200	5	Magyar vasuti forgalmi r.-t.	125.—	130.—
6.50	40000	K. 200	5	Magyar villamossági r. t.	140.—	141.—
—.—	900	500	—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	490.—	510.—
†16.—	30000	200	5	Nemzetközi villamostárs.	320.—	325.—
25.—	7000	K. 400	5	Nemzetközi waggonkölcsönző	530.—	535.—
—.—	1600	2000	—	Popper Lipót faipar r.-t.	—.—	—.—
—.—	12500	100	—	Quarnero részvénytársaság	—.—	—.—
—.—	12000	K. 200	—	Royal nagyszálloda r.-t.	—.—	—.—
15.—	2000	200	—	Szegedi kenderfonó-gyár r.-t.	280.—	290.—
—.—	1250	100	—	Sziszeki tárházak r.-t.	—.—	—.—
—.—	6000	K. 100	—	Telefon Hirmondó r.-t.	—.—	—.—
fr. 15	200000	Fr. 200	5	Török dohányegyed r.-t.	148.—	149.—

XIII. Közleked. váll. részv.

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
10.—		100	5	Adria m. k. teng. hajó r,-t	208.—	210.—
—.—		100	—	Aradi és csanádi r.-t.	116.—	117.—
10.—		200	5	Barcs-pakráczi vasut	206.—	207.—
—.—		105	—	Budapest alagut-társulat	—.—	—.—
14.—		100	5	Bpesti közuti vasp.	386.50	387.—
—.—		100	5	„ „ „ id. részj.	—.—	—.—
9.—	—	—	—	„ „ „ élv. jegy	250.—	255.—
12.—		100	5	Bpesti villam. vár vasut	274.75	275.25
7.—	—	—	—	„ „ „ „ élv. jegy	135.—	140.—
—.—		100	—	Bpest-szt.-lőrinczi h. é. vasut	—.—	—.—
—.—		100	—	„ „ „ „ „ els. részv.	—.—	—.—
—.—		K. 200	5	Bpest-ujpest-rákosp. vasut	90.—	92.—
—.—		100	—	Debreczen-hajdunánási vasut	102.—	103.—
fr. 4.—		Ar. 200	5	Déli vasut	—.—	—.—
21.—		500	5	Első cs. kir. dunagőzhajó-t.	440.—	445.—
—.—		K. 200	5	Gölniczvölgyi vasut elsőbs.	100.—	—.—
3.—		200	—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	121.—	123.—
—.—		100	5	Kassai közuti vasut	—.—	—.—
7.94 4/10		200	4	Kassa-oderbergi vasut	190.50	191.50
—.—		200	—	Kassa-tornai h. é. vasut els. r.	200.—	205.—
9.94 4/10		200	5	Magyar-gácsországi vasut	212.—	213.—
10.—		200	—	Magyar h. é. vasutak r.-t.	—.—	—.—
9.87 4/10		200	5	Magyar nyugoti vasut	211.—	212.—
4.50		100	4½	Máramarosi sóvasut els. részv.	96.50	97.50
3.—		100	—	Máramarosi sóvasut törzsr.	62.—	67.—
3.—		100	—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	62.—	67.—
—.—		100	—	Marosvásárh.-szászr. vasut e. r.	100.—	101.—
—.—		100	—	Nagykikinda-nagybecsker, v. r.	100.—	101.—
—.—		K. 1000	—	Oriente m. teng. hajózási r.-t	—.—	—.—
fr. 31.—		A. 200	5	Osztrák-magyar államvasut	—.—	—.—
9.94 4/10		200	5	Pécs-barcsi vasut	223.—	224.—
—.—		100	—	Petroz.-lupényi h. é. v.els. részv.	100.—	101.—
—.—		200	—	Szlavoniai h. é. vasut els. részv.	—.—	175.—

XIV. Sorsjegyek.

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Bazilika sorsjegy	6.30	6.80
				„ „ osztr. felülbélyegzéssel	6.80	7.20
				„ „ nyeremény-jegy	1.60	1.90
				Bécsvárosi nyeremény-kölcsön 1874. évről	164.50	166.50
				Budavárosi sorsjegy	60.—	62.—
				„ „ osztr. felülbélyegzéssel	61.—	63.—
				„Jó szív" ágyesületi sorsjegy	3.50	3.80
				„ „ osztr. felülbélyegz.	3.60	4.—
				Magyar vörös-kereszt sorsjegy	8.—	8.50
				„ „ „ „ osztr. felülbélyegz.	9.25	9.75
				„ „ „ „ nyeremény-jegy	2.50	2.80
				Olasz vörös-kereszt sorsjegy	11.—	11.50
				„ „ osztr. felülbélyegz.	11.50	12.—
				Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	20.—	20.50
				Osztrák hitelintézeti sorsjegy	200.—	202.—
				Palffy sorsjegy	59.—	61.—

XV. Pénznemek.

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Arany, cs. és kir. vert	5.69	5.73
				„ „ „ kor.	5.67	5.71
				„ osztrák vagy magyar 8 frtos	9.54	9.58
				„ 20 frankos	9.54	9.58
				„ 20 márkás	11.80	11.84
				„ török aranylira	—.—	—.—
				Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	59.—	59.20
				Franczia bankjegy (100 frank) (M.)	—.—	—.—
				Olasz bankjegy (100 lira)	45.55	45.75
				Papirrubel darabonkint	1.28	1.29
				Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
				Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

XVI. Váltók árfolyamai (látra).

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Amsterdam . . . 100 hollandi frtért	99.55	99.95
				Brüssel . . . 100 frankért	—.—	—.—
				London . . . 10 sterlingért	120.30	120.70
				Német bankpiacok 100 márkáért	59.05	59.25
				Olasz bankpiacok 100 líráért	45.55	45.75
				Páris . . . 100 frankért	47.675	47.875
				Svájczi bankpiacok 100 „	47.35	47.50
				Szentpétervár . . 100 rubelért	—.—	—.—

XVII. Határidőre kötött értékp.

Deczember hó közepére.

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Magyar aranyjáradék	121.50	121.70
				Magyar koronajáradék	99.50	99.70
				Magyar általános hitelbank	377.75	378.25
				Magyar ipar- és kereskedelmi bank	101.—	102.—
				Magyar jelzálog hitelbank	269.50	270.—
				Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	245.—	245.25
				Rimamurányi vasmű	244.75	245.25

Deczember hó végére.

Osztalék 1896-ra	Névért.		Kamatláb %		Mai záróárfolyam pénz	áru
				Osztrák hitelintézet	349.70	349.90
				Déli vasut	77.—	77.50
				Osztrák-magyar államvasut	333.75	334.—

Leszámoló árfolyamok deczember 18-áról.

Magy. ált. hitelbank	378.—	Brassói bánya- és kohóm.	—.—
Osztrák hitelintézet	350.—	Felsőm. bánya- és kohómű	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Kőszénb. és téglagy. r.-t.	625.—
Magyar koronajáradék	—.—	Magy. ült. kőszénb. r.-t.	116.—
Magy. ip. és keresk. bank	—.—	Magyar keramiai gyár r.-t.	—.—
Magy. jelzáloghitelbank	—.—	Salgó-Tarjáni kőszénb. r.-t.	599.—
Magy. leszámitoló bank	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	255.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	Danubius-Schoen. hajógy.	100.—
Déli vasut	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	2120.—
Osztr.-magy. államvasut	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Franklin-társulat	240.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Első magyar részv.-serfőző	—.—
Pesti magy. keresk. bank	1402.—	Magy. czukoripar r.-t.	148.—
Bpesti takp. és zálog. r.-t.	—.—	Magyar villamossági r.-t.	—.—
Egyes. Bp. főv. takarép.	—.—	Kőbányai polg. serfőző r.-t.	—.—
Magy. ált. takarékpénztár	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—
M. orsz. közp. takarékp.	838.—	Adria m. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Első magy. ált. hist.-társ.	—.—	Bp. közuti vaspálya-társ.	387.—
Első budapesti gőzmalom	—.—	Budapesti vill. városi vasut	270.—
Lujza-gőzmalom r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—

A †-el megjelölt értékpapiroknál, melyek üzleti éve nem esik össze a naptári évvel, az osztalék az utolsó üzletévre vonatkozólag értendő.

A RÓKAÚT.

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE. (32)

A lány izgatottságát haragnak vélte s félénken sietett hozzátenni:

— A papkisasszonyt értem!

— Jól van, mondta Boleszláv, aki alig tudta indulatait fékezni. — Eredj aludni!

Ezen az éjszakán nehéz belső harczot vivott Boleszláv.

Ugy tetszett neki, mintha a szent, a tiszta képe beszennyeződött volna, mióta az ő szeme vágygyal pihent ezen a gyalázatos némberen. És beszennyezte öt magát is az a hizelkedő érintés.

Most ujra vissza kell küzdeni a tisztaságot és békét.

Mindenekelőtt Helénával kell tisztába jönnie, hogy erős legyen az érzékek ellen vivandó harczában.

S olyan sietősek voltak ezek az uj elhatározásai, hogy sötét éjszaka felkelt, hogy nyomban hozzálásson a végrehajtáshoz.

A holdvilág fényénél irta meg levelét Helenának, amelyben örök szerelméről és hűségéről biztositotta és kérve-kérte, adjon hirt róla, vajon melléje áll-e most a nyomoruság idején, amint tette boldogabb időkben, s vajjon ki szabad-e öt küzdenie — ha kell, ég és pokol ellenére is.

Minden sorral csillapodott a lelke kinja, és mikor megint lefeküdt, ugy érezte, mint aki akaratereje megfeszitésével egy régi, nyomasztó kötelességét egyszerre teljesitette.

— Vállalkozol-e rá Regina, — kérdezte másnap este a lánytól, — hogy átadod ezt a levelet a papkisasszonynak, de ugy, hogy senki se lássa?

Egy pillanatig tágra nyilt szemmel nézett reá, azután lesütötte a szemét és igy szólt:

— Igen uram!

— De ha megfognak ott lenn a faluban?

— Eh, azok! — mondta s megvetően vonogatta a vállát, mint mindig, mikor a falubeliekről beszélt.

Kevéssel utóbb látta Boleszláv, hogy mint az árnyék surrant el a homályban.

Órák multak. A leány nem jött vissza. Boleszláv aggódni kezdett es szemrehányást tett magának, hogy a szivbéli ügyeért koczkára tette Regina életét.

Végre éjféltájt zörrent az ajtó.

Vaczogó foggal, kék arczczal jelent meg Regina a küszöbön, de a levél még ott volt dermedt kezében.

Boleszláv leültette a kályha mellé és spanyol borral itatta. — Csak most tudott aztán beszélni.

— Egész mostanáig feküdtem a sövény mellett a hóban áram, mesélte, — de lehetetlen volt a közelbe jutnom. Még csak most oltotta el a gyertyát a hálószobájában. Erre aztán hazajöttem. Ne haragudjék, uram. Holnap talán több szerencsém lesz.

Boleszláv hallani se akart róla, hogy másnap ujra megpróbálja a kalandot; de mikor másnap este ujra készen állott eléje Regina, mégse mondott nemet.

Ezuttal égő arczczal, lihegve jött a lány haza. Két paraszt, aki hazatérőben volt a „Fekete sas"-ból, ráösmert és hajtóvadászatot kezdett ellene.

— De holnap, uram, holnap bizonyosan sikerül.

És igaza volt.

Nem kevésbbé lihegve, mint a mult este, de örömtől ragyogó szemmel lépett ugy tiz óratájt a szobába és diadalmasan tartotta föl az üres kezét.

„Hála istennek, gondolta Boleszláv, negyedszer már csakugyan nem zavartam volna ki".

S örömtelt buzgósággal mesélt a lány. A Szultán, aki lánczon volt, már régtől fogva ösmerte, azonfelül kapott is tőle egy darab disznósajtot. Aztán odabujt a hátsó ajtó mögé, és bekukucsált a kulcslyukon keresztül.

— A folyosón van a nagy konyhaszekrény, s ha a Helma, — a kisasszony akarom mondani, — holnap reggelre lisztet meg kávét akar kiadni, akkor majd csak ide kell jönnie. És csakugyan, uram, egyszerre gyertyafény esik a szemembe, s ott áll, alig három lépésnyire tőlem.

Boleszláv nagyot sóhajtott. „A boldog, ő láthatta tulajdon két szemével".

— Most hamar kinyitom az ajtót, szépen halkan, és beszólok:

Helena! Helena kisasszony! Mikor meglátott, egyet sikoltott és elejtette a gyertyát... Helena, mondom én, hisz nem akarlak én téged bántani. — Csak levelet hoztam Boleszláv urfitól... Erre elkezd reszketni, alig hogy a levelet ki tudja venni a kezemből. S eközben elborzadva mondja: Eredj, — eredj el tőlem! Csakhogy épen egy szót mondhattam neki a levélszekrényről — arról a szekrényről, aki a felvonóhidnál van, már be is csapta az ajtót és bereteszelte. — Én édas istenem, tette hozzá Regina fájdalmas mosolylyal, — hiszen már megszoktam, hogy velem igy bánnak, de most az urtól vittem üzenetet.

Boleszláv a két kezébe temette az arczát. Helena viselkedése gondolkodóba ejtette.

Persze, hogy nem kellett volna az erkölcseiben elzüllött gyerekkori pajtását hozzája küldenie. Csuda volt-e, hogy szüzies, tiszta szive ez asszony láttára összerándul?

Ezentul Regina naponkint leszaladt a fölvonóhidhoz, hogy a levélszekrényben, mely egy oszlopon lógott, Helena válaszát keresse.

De a szekrény üres maradt.

Ha Boleszláv hangulata már tisztulni kezdett is, most ujra keserü lett és daczos és önkinzó gondolatok fészkelődtek meg a lelkében.

A büszkesége nem tudta elviselni, hogy az asszony, akit szeret, eldobja magától, pedig alig kételkedhetett már benne, hogy lemondott róla, hogy a megbecstelenitett emberről tudni se akar. — Ugy érezte, mintha azzal a reménynyel, hogy ifjukora választottját kiküzdhesse magának, egész jövője romokba dőlt volna.

Napok multak, amig kivergődött ebből a kinos hangulatból; csak amikor a várakozás lázas nyugtalansága enyhülni kezdett, akkor tért lassacskáe vissza nyugalma és ereje.

Ujból beletemette magát a munkába és keresni kezdte az apja bünössége ellen szóló irásokat.

A bizonyitékok nagyon összezavarodtak. Akadtak levelek, amelyek apját szivós porosz hazafinak tüntették föl, másokban meg a lengyel szabadságharcz előretolt őrsének tekintették. Ezek lehettek ugyan hangzatos szólásmódok, amelyekkel az ingadozót meg akarták volt nyerni, de ha közzé teszi őket, ujra pellengérre állitaná a halottat.

Az egyetlen pihenő ebben a kilátás nélkül való harczban az este volt, amikor Regina jelenléte más gondolatokra vitte. Sajátságos érzés volt az, amely elfogta, ha szemben ült vele a lány: valami keveréke a nyugtalanságnak és jólérzésnek. Gyakran a belépése előtt, mikor előrehajtott fejjel hallgatta a zörejt, mely a konyhából tompán behallatszott, hirtelen aggodalom fogta el és szeretett volna fölugorni és rákiáltani: „Maradj künn, — ne gyere be" és mégis megnyugodva lélegzett föl, amikor a szobába lépett.

(Folytatása következik.)

Karácsonyi és ujévi ajándék!

Lőw Sándor, órás és ésszerész

Budapest, VIII., József-körut 81. szám.

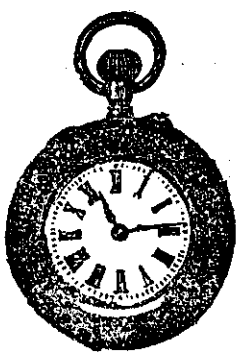

Egy pontos nikel óra perczmutatóval 2.50
Harminczhat órát járó, üveggel fedett nikel óra 3.50
Duplafedelü, pontosan szabályozott nikel óra . . . . . 5.—
Nikel tula remontoir óra dupla fedéllel 5.50
Ezüst duplafedelü remontoir óra 6.90
Ezüst duplafedelü horgony rem. óra 15 köre, erős . . . . 9.—
Valódi duplafedelü tula ezüst remontoir óra 9.50
Ébresztő óra 1.75
valódi amerikai . . . . . 2.—
Inga-óra, 8 napig járó, diófa szekrényben . . . . . 9.—
6 pár ovőczsköz, diszes tokban 7.—, kisebb . . . . . 5.—
14 karátos arany gyűrük . 2.30
Ezüst láncz ok . . . . . 2.—
és feljebb. (197)

Nagy választék arany férfi és női órákban, ugyszintén ezüst és drágakövekben.

3 évi iótállás. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok!

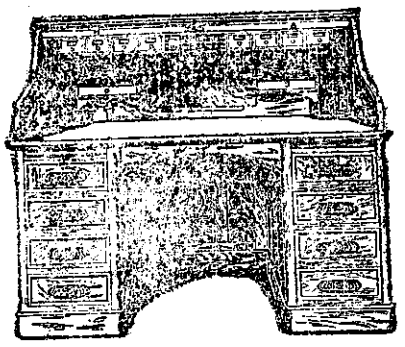

Amerikai gördülő redőnyös iróasztalok.

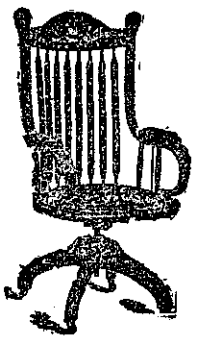

Amerikai forgó- és hinta-székek

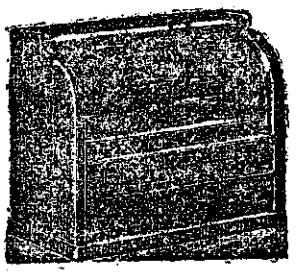

(234)

Amerikai papir-kasetták.

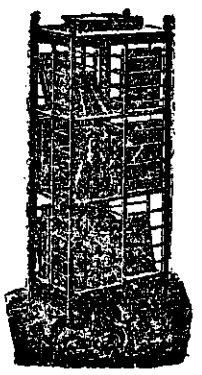

Amerikai forgatható könyvállványok

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Glogowski és Társa

az eredeti „REMINGTON-irógépek" és az eredeti „Edison MIMEOGRAPH" kiz. jog eladási telepe

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

SZINHÁZAK.

Budapest, kedd, 1897. deczember 21-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 227. Havi bérlet 17.
Uj betanulással:

Ármány és szerelem.

Szomurujták 5 felvonásban. Irta Schiller F. Forditotta Paulay E.

Személyek:

Walter	Bakó
Ferdinand	Somló
Kalb	Náday
Lady Milford	Jászai Mari
Wurm	Gyanes
Miller	Vizvári
Neje	Györgyné
Lujza	Török I.
Zsófi	Keczeri
Komornok	Ujházi
Szolga	Paulay
Komornok	Narczisz

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Kukta kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Márkus József. — Zenéjét szerzette Szabados Béla.

Személyek:

Krisztoföró	Németh
Liana	Z. Bárdi G.
Liza grófnő	Náday Ilona
Miss O'Neyl,	M. Csatai Zs.
Arzén gróf	Szirmai
Buk Leobáld	Kassai
Piki gróf	Gazsi M.
Didicsev grófnő	Vidorné
Palaczinszki báróné	Bártfai M.
Félix, pinczér	Lubinszky
Mizi	Tollagi

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A gésák

vagy *Egy japán teaház története.*

Énekes játék 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerzette Sidney J.

Személyek:

Reginalt	Szentmiklóssy
Bronville	Ferenczy K.
Cunningham	Odry Z.
Grimston	Iványi A.
Stanley	Serlegi
Downey	Erdödy L.
Bolton	Fodor R.
Vun-Csi	Szikiay K.
Imári márki	Boross E.
Mimóza	Vlád G.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlet 145. Havi bérlet 18.

Bohémek.

Opera 4 felvonásban. Szövegét (Murger nyomán) irta és zenéjét szerzette Leoncavallo Ruggiero. Forditotta Radó Antal.

Személyek:

Marcel	Larizza
Rudolf	Beck
Schaunard	Takáts
Colline	Várady
Barbemuche	Kornai
A kis gróf	Mihályi
Célestin	Dalnoki
Durand	Kertész
Az I. emeleti ur	Ney B.
Egy paraszt	Kiss
Musette	Ábrányiné
Mimi	Kaczér M.
Eufémia	Válent V.
Eulalia néni	de Ponty B.
Hivatalnok	Kárpát
Füszerkereskedö	Fekete

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

548. szám. 548. szám.

Először:

Szöke Katalin.

Drámai rege 3 szakaszban, 6 képben. Irta: Voss Rikhárd. Forditotta: Makai Emil. Zenéjét szerzette Pittrich J.

Személyek:

Az ifju Halál	L. Fáy Sz.
Szent-Katalin képe	Molnár
Werner Katalin	Lánczy
Gyuri (6 éves)	Halász
Lőrincz	Bodnár
Márton	Rónai
Annuska	Gerőfi
Magda	Cselka J.
Tera	Varsányi
Huberné	Makróczyné
Gruberné	Nikó L.
Orvos	Balassa
A nyomor	Hunyadi
A gond	Rostagni
A bánat	Fenyvesi
A gyülölet	Hegedüs
Az alvás szelleme	Komlósi
Az álom szelleme	Bárdi
A hatalmas uralkodó	Kazalitzky
Az emberiség jóltevője	Mátrai

Kezdete fél 8 órakor.

„OLYMPIA" magyar mulató

Igazgató BORSODY VILMOS, Kerepesi-ut 63.

Nyitva reggel 5 óráig.

Mindennap változatos műsor. **Zanello**, világhirü contorsionista. **Dubois** négyes, jeles tánczosnők. **Holland**, kiváló humosista. A hirneves **Gyurkovics leányok. Papp Mariska** a világ legkisebb primadonnája. **Piccardi nővérek** nemzetközi tánczosnők.

A kéményseprő egy nevelőintézetben.

kedves nevettető bohóság. Kitünö étkek és italokért kezeskedik.

Szilárd Zsigmond, tulajdonos.

Előnyös fizetési feltételek mellett

kaphatók: **Optikai műszer, lát- és tábori látoső, légsúlymérő, rajzeszköz, amateur-fényképező gép felszerelve és magyar nyomtatott utasitással, villamos sürgönyző-távbeszélő és villámhárító, villamos világitási berendezések.**

Emberi műszemek. *Árjegyzék ingyen.*

Hatschek Béla, VII., Erzsébet-körut 5. (a Newyork-kávéház mellett.)

KÁLDOR ZSIGMOND

„COMMERCE" kávéház,

Baross-utcza és József-körut sarkán.

Naponta a hires Kuthy Vincze és Gyurka zene hangversenye.

Kitünö 7 tekeasztal, az összes külf- és belföldi lapok a N. É. közönség szórakoztatására, jó italok, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. A N. É. közönség becses pártfogását kéri

(185) tisztelettel

KÁLDOR ZSIGMOND, kávés.

Az Országos Magyar Képzőmüvészeti Társulat.
Téli- és karácsony-ujévi (289)

kiállitása

a városligeti mücsarnokban, az Andrássy-ut végén.
1897. deczember 1-től 1898. január 15-ig.

Megnyitás deczember 1-én.

Nyitva: reggel 9-től. d. u. 4-ig. azonkivül kedden és vasárnap d. u. 5-től 9-ig villamos világitás mellett. és csütörtökön este 6-tól 11-ig sétahangverseny. Buffett.
Belépő-dij *egy korona.* — Vasárnap d. u. 1 órától *20 kr.*

Dr. LASZKY LAJOS,

Belégzési-intézete;

mell-, gége-, torok- és orrbetegeknek, asthmatikusoknak.

Rendel 11—1-ig és 2—4-ig. (140)

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 6.

Dus választék,

karácsonyi és ujévi

ajándékokból. (191)

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

császári és királyi udvari ékszerészek,

BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér 2. sz.

Saját készitményü

Hinták, torna-eszközök

és mindennemü hálók.

Gazdasági kötéláruk és ruhateritők fehér kenderből. Valódi orosz sárczipők és társasjátékok.

Az egyesült szineg és kenderfonók közp. raktárában.

SEFFER ANTAL Budapest,

IV., (Károly-kaszárnya) Károly-utcza 12. szám

Képes árjegyzéket, esetleg tornatermekre költségvetés kivánatra.

Első biztositó intézet

katonai szolgálat esetére.

Ő cs. és kir. fensége József főherczeg védnöksége alatt.

Biztositási tőke: 27 millió korona.

Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása

katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykoruság idejére. Bővebb felvilágositással szivesen szolgál

(5) az *Igazgatóság.*

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

MOSÓ-GÉPEK a legjobb Mángörlők, Pacsarók

és mindennemü házi ipari és **gőzmosodák** *részére* szükséges berendezésekét jótállás mellett szállit.

Gärdtner és Knopp Ausztria-Magyarország legnagyobb gyára,

Bécs, XIII., Linzerstrasse 8. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Uj Idők

Szerkesztő: Herczeg Ferencz.

Az Uj Idők szépirodalmi, müvészeti és társadalmi képes hetilap.

Főmunkatársak:

Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor.

Az Uj Idők minden uj előfizetője ingyen kapja az Uj Idők *Munkácsy-füzetét.*

Aki félévre előfizet; a Munkácsy-füzetét és Linek Lajos *„A Gyurkovics Leányok"* czimü gyönyörü huszonöt szinben készült fali képét is ingyen kapja. (257)

Mutatványszámot kivánatra ingyen küld

Az Uj Idők kiadóhivatala

Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

Előfizetési ára negyedévre 2 forint.

Fiatal serdülő leánynak karácsonyra a legjobb és legolcsóbb

Magyar Lányok

képes hetilap, fiatal leányok számára.

Szerkeszti: TUTSEK ANNA.

Karácsony estére minden előfizető megkapja az első számot és kedvesebb ajándékkal nem igen lephetjük meg a fiatal leányt, akinek olyan nehéz jó olvasmányt adni. A karácsonyi szám az egész ünnepen való érdekes olvasmányt nyujt és örömet okoz neki minden vasárnap, amikor beköszönt hozzá az ő lapja.

Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr.

Előfizetés küldendő postautalványon,

a Magyar Lányok kiadóhivatalába

Andrássy-ut 10. szám.

Czimzésnél kérjük Andrássy-ut 10. irni.

Karácsonyra a gyermekeknek a legjobb és legolcsóbb

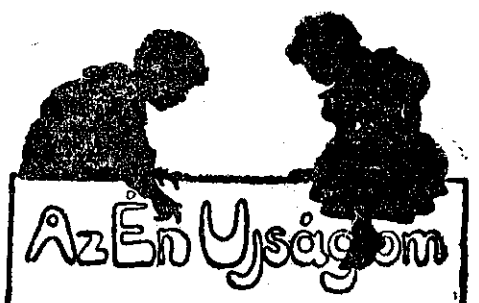

Az Én Ujságom

képes gyermek hetilap.

Szerkeszti: PÓSA BÁCSI.

Az első számot karácsony estére minden előfizető megkapja. Az Én Ujságom a gyermekeknek legkedvesebb karácsonyi ajándéka, az egész ünnepen át mulat a sok mesével, verssel, tréfával, képpel és tudja, hogy minden vasárnap uj meg uj öröme lesz az ő aranyos ujságával. Januárban minden előfizető gyönyörü naptárt kap ingyen az 1898. évre.

Előfizetési ára negyedévre 1 frt.

Előfizetés küldendő postautalványon.

Az „ÉN UJSÁGOM" kiadóhivatalába,

Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház	Kisfaludy Szinház
Szerda	Benoiton család	—	Aida	Szöke Katalin	A varázsgyürü	A kikapós patikárius	—
Csütörtök	Fal tövében Képzelt beteg	—	A nürnbergi baba Babatündér	Szöke Katalin	A varázsgyürü	A kikapós patikárius	—
Péntek	—	—	—	—	—	—	—
Szombat d. u.	—	—	—	Niobe	Az ördög mátkája	A gésák	—
Este	Az ember tragédiája	—	A cremonai hegedüs A piros czipő	Szöke Katalin	Tiszturak a zárdában	A kikapós patikárius	
Vasárnap d. u.	—	—	—	Trilby	Ezer év	Mama szeme A báránykák	—
Este	Lear király	—	Bohémek	Szöke Katalin	Az asszony verve jó	Titok	—

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körut 65. szám.**

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betükből szedve 4 krajczár.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Fiók-kiadóhivatal: **V. ker., Marokkói-utcza 4. szám.**

Ha a hirdető czimét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilletók is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére irni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Commerce kávéházi szép hölgyet kérem csütörtökön 1/23—1/24 közt a Baross kávéház előtt elhaladni, mert ott várja „Doktor". Egyedül jöjjön ám. 219—1

N . . . S . . . Hajlandó vagyok Önnel megismerkedni. Kérek levelet a kiadóhivatalba. Júnó. 924—1

Csinosabb hölgy ismeretségét keresi csunyább fiatal ember. Levelek „Ylayaly" alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 225—1

Szirmai E. Elutazásom miatt levelét csak ma kaptam meg, és így a válaszom még egy pár napig késni fog. Üdvözli a csunya asszony. 902—1

E. 40. Nem vagyok V. V., ugy látszik Ön tévedett az aláirásoknál. Nekem is irt, no meg V. V.-nek. Ez nem szép Öntől; kérek bővebb felvilágositást. *Dr.-ne.* 900—1

Kis kapitány. Sietve értesitem magát, hogy madarunk kirepült a fészekből, tehát ismét csond, nyugalom honol körülöttem és rémséges magány. Reménlem azonban, hogy miután ezeket tudomására hoztam, magányom nem soká lesz megosztatlan? Sok, sok . . . . . várja *Dudus.* 926—1

Nimród 23. Levelét megkaptam, de körülményeim nem engedik a kézirást. Kérem e rovatban tudatni, hogy az ünnepeket itt tölti-e? 904—1

Elza. Csókolom a kezét; érkezése nagy örömet okozott. Végre megismerhetem, de találkozásunk, feltételei szerint Öntől függ. Ez iránti sürgős intézkedését türelmetlenül várja kis herczig *Inréje.* 281—1

Szegzárd 1896. Vigasztalan vagyok, de nem hibás, tizenegyre mondott óra előtt ott voltam, vétlen késésemet számára hozott virág okozta. Esdeklem jöjjön holnap vagy holnapután egész délig fogom várni. Előre elkészitett papirlap nem becsapás, vagy jelzés, amiből le kell vonnom a konzekvenciákat? nagyon boldogtalan hü . . . 227—1

Gleichenberg. Nem tudom mi okozta a hely-e vagy a régen várt találkozás, de annyi bizonyos, hogy elfogultságomat alig tudtam leplezni; magára azonban nem tett az nagy hatást. En azonban azt hiszem, hogy ami késik az nem mulik. Mikor fog irni? és mikor látom magát? A tegnapi ebéd, illetve a társaság, melyről emlitést tettem nagyon érdekes és kedélyes volt. Szóval többet. *Marietta.* 898—1

A. J. Sajnálatomra kedves válaszát mindeddig nélkülözöm, szi-veskedjék az „Országos Hirlap"-ban fenti jelige alatt közzétett hirdetés által velem tudatni, vajjon levelem birtokába jutott-e? és hogy jövő szombaton délután vagy még inkább este, mely kávéházban találhatnám. Üdvözli hive A. F. 912—1

Riviera. Figyelmeztetését köszönöm, tessék megüzenni, mely napon lehetséges. M. á. v. 233—1

Philosophus. Nagyon csalódik, a ztg ondolja, hogy engem a maga apró bosszantásai bántanak. Ámbár mondhatom, hogy az ujabb és ujabb témák kitalálásában utólérhetlenül találékony. Azt hiszem méltó versenytársam ebben is, ez tetszik, imponál nekem és biztositom, hogy mi még a legjobb barátok leszünk — a jövőben. Azt hiszi, hogy én felülök a maga „Szőke baba" meséjének? Képzelt alak ez, édes, bölcs barátom, de én ezt is értem. Ilyesmivel akarja vértezni magát az én befolyásom ellen, pedig hiába . . . 914—1

Mon chère ami! Üzenetét olvastam és jól esett nekem az az igaz rokonszenv, mely annak minden során átvonul. Tudom, érzem, hogy Ön megfogja érdemelni az előlegezett bizalmat, mely megszólitásomban kifejezést nyer. Levelét várja Önt üdvözölve, O. 920—1

HÁZASSÁG.

Férjhez óhajtom adni hugomat 15,000 frt hozománynyal, lehetőleg a fővárosban, vagy annak közelében, hivatalnokhoz, vagy földbirtokoshoz. Hugom kevéssé szép, jó nevelt leány és amit külsejétől megtagadott a természet, azért kárpótlást nyujtanak egyéni tulajdonságai és ezek nem olyan mulandó dolgok, mint a külsőségek általában. Ha találkozik olyan komoly gondolkozásu és rendezett viszonyok közt élő egyén, aki előtt birnak értékkel az e félék, kérem irjon e lap kiadóhiv. és jelezze e rovatban azt „Nemes" czimen. 928—2

Nősülni óhajt egy rendezett anyagi viszonyok között élő 36 éves ip^ros. Némi hozományt igényel. Ajánlatot kér „Iparos"" jelige alatt e lap kiadóhivatalba. 866—2

ÁLLÁST KERES.

Nevelőnő, ki ez idő szerint is ily minőségben van alkalmazva, előkelő uri háznál alkalmazást keres. Szives megkeresést kér e lap kiadóhivatalába „Emma" jelige alatt. 907—3

Ügyes kárpitos-segéd, ki már nagyobb műhelyekben dolgozott, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 864—3

Az összes irodai teendőkben, magyar, német levelezésben és könyvelésben jártas fiatal ember nagyobb vállalatnál irodatiszti állást keres. Szives megkereséseket *„kitünő erő"* jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 772—3

Irodai teendőkben jártas joghallgató szerény feltételek mellett alkalmazást keres ügyvédi irodába. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 858—3

Vidékre nevelőnek ajánlkozik e téren jártas egyetemi hallgató. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 858—3

Nevelőnő több évi gyakorlattal, jó bizonyitványokkal sürgősen állást keres. Szives megkereséseket „Szorgalmas" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 282—3

Másodéves joghallgató, kitünő magyar-német levelező, délutáni órákra irodai, vagy korrepetitori állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 888—3

Pénzbeszedőnek ajánlkozik egy óvadékképes kitünő bizonyitványokkal és legjobb ajánlatokkal rendelkező, 39 éves férfiu. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 534—3

Takaritst elvállal egy tisztességes asszony lakasért. Czime meg tudható a kiadóhivatalban. 486—3

Nyugalmazott honvédőhadnagy, ki a Ludovika Akadémiát végezte, komptoarista állást keres. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 572—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Takaritónőt keresek azonnali belépésre uri házhoz. Czim a kiadóhivatalban. 910—4

Intelligens jó szváduju urak állandó és jól jövedelmező alkalmazást nyerhetnek egy elsőrangu biztositó intézetnél. — Pályázók szivoskedjenek V. ker., Váczi-körut 16. II em. 52. sz. a. délelőtt 10—12 közt bemutatkozni. 6431—4

Helybeli irodalmi vállalat keres ügyes szakképzett utazót. Kik e téren már működtek előnyben részesülnek. Bizonyitvány másolatokkal ellátott „I. V." jegyű ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit. 809—4

Takaritónőt keresek uri családhoz. Czim a kiadóhivatalban. 815—4

Pénztárnoknő több évi gyakorlattal, 1000 forint óvadékkal nagyobb üzletben állást nyer. Ajánlatok „K. M." jelige alatt a kladóba küldendők. 782—4

Gyakornok, jó irással, 10 frt kezdő fizetéssel azonnal felvétetik. Magyar, német ajánlatok *»Utazási iroda«* jeligével a kiadóhivatalba küldendők. 801—4

OKTATÁS.

Bál-bizottságok figyelmébe! Egy közkedvelt, népszerü *fővárosi táncztanitó* szerény feltételek mellett ajánlja magát a farsangi idényre. Czim a kiadóhivatalban. 930—5

Zongora tanárnő, ki mint ilyen már több év óta működik, zongora órákat óhajt adni. 1 óra 80 kr. Czim a kiadóhivatalban. 892—5

Nevelőnőt keresek három kis leányom mellé, ki őket mint művelt nő, olyan nevelésben tudná részesiteni, amilyet előkelő származásuk és szüleiknek reprezentabilis állása igényel. Ajánlatokat „Disztingvált" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 872—5

Szabadkézi, nemkülönben mértani rajzolásban kezdőknek oktatást adok szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 440—5

Iparmüvészeti iskolai növendék, elemi iskolai tanulók mellé korreptitornak ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 488—5

BIRTOK ELADÁS.

Eladó Puszta-Szt. Mihályon a körvasut mentén egy szoba és konyhából álló lakház. Czim a kiadóhivatalban. 223—6

Eladó birtok. Pestmegyében, vasuthoz közel 24 katasztери hold eladó. Bővebbet Pahi község jegyzőségénél. 221—6

HÁZ és VILLA ELADÁS.

Eladó házak! *Nagyobb* és *kisebb házak* a főváros minden kerületében, uj, adómentesek, ahol a befektetendő tőke 7, 8 és 9% kamatot, esetleg többet is hoz, de mindig a ház fekvésétől és kiállitásától függ. *Nyaralók,* Budapesten és környékén, nemkülönben *fürdőhelyeken.* Balaton-Füred mellett kettő, 5 és 20000 frtért, szép, uri lakások eladók. Czim a kiadóban. 774—7

Bérpalota! Az Andrássy-uttól alig 40 lépésnyire, egy ritka szép, III emeletes bérpalota sarok, csupán nagy lakásokat tartalmaz előkelő lakóktól lakva, elsőrendű épitkezés, istálló és kocsi-szinnel, ahol esetleg egy előkelő vevőnek 16—18 utczai szobából álló lakás alakitható. Ára 280000 frt, teher 115000 frt. 5% pénz törlesztéssel együtt. Ajánlatok *»Bérpalota«* czim alatt kéretnek a kiadóba. 778—7

Körut közelében egy 8 emeletes bérház még 12 évig adómentes, kedvező feltételek mellett eladó. Szükséges tőke 40.000 frt. Ajánlatokat „1000" jelige alatt a kiadóhivatal közvetit. 320—7

ELADÁS.

Honvédtiszti attila és csákó, majdnem uj, olcsón eladó. Ajánlatok a kiadóba „Uj honvédtiszti ruha" czimen kéretnek. 738—8

Elegánsan berendezett illatszertár, áruraktárral együtt, azonnal eladó. Különösen ajánlandó egy magános hölgynek, könnyen vezethető; évi jövedelem 1200 frt, szükséges 3000 frt. Czim a kiadóhivatalban. 6427—8

Ebenfa fuvola *(Ziegler mester müve) ezüst billentyükkel, elefánt csontfejjel, eladó 100 frtért.* Czim a kiadóhivatalban. 716—8

Honvéd gyalogtiszti — egyenruha, alig használt, minden áron eladó. Czim a kiadóhivalban. 835—8

Egy gyermek-mérleg tizedes rendszerü, kitünő készitmény jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 708—8

„A természettudományi közlöny" 25 évfolyama, 125 frt helyett, 70 frtért eladó. A kötetek füzetekben vannak, ép tiszta állapotban. Ajánlatokat „Természettudományi Közlöny" jelige alatt a kiadó közvetit 644—8

Egy aquarium, egy diszes virágasztal, phönix és legyező pálmákkal több rendbeli disznövény eladó. Levelek „Aquarium" jelige alatt a kiadóba intézendők. 630—8

Több kissebb és nagyobb lakás kiadó május 1-ére, esetleg azonnal is. Czim a kiadóhivatalban. 847—8

Gyógyszertár. Reáljogu gyógyszertár nagy vidéki városban, megye székhelyén 30000 frton felüli évi forgalommal 90000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 138—8

Eladó telkek. Budán, a Gellérthegy legszebb helyén, a fő-ut mellett, két szép telek villának igen alkalmas, szabad kézből eladó. Ajánlatokat „H. K." jelige alatt e lap kiadója továbbit. 628—8

VÉTEL.

Megvételre keresek a főváros közelében egy kissebb telket, ahol 2—3 szobás kis házat lehetne épiteni és azonkivül egy kis udvar is maradna. Czimem megtudható e lap kiadóhivatalában. 862—9

Telket vásárlok Budapesten vagy környékén. Irásbeli ajánlatok „Készpénz" jelige alatt a kiadóba kérek. 500—9

Tisztviselőtelepen lakást vagy házat keresek bérbe, mely 2—3—4 utczai szobából és tartozékaiból áll, május 1-ére. Ajánlatot kérek *B. M. 76* czim alatt a kiadóba. 518—9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó. Czim megtudható e lap kiadóhivatalában. 888—10

Egy elegánsan berendezett két ablakos utczai szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 890—10

A Nagymező-utczában egy I. emeleti, különbejáratu szoba kiadó. 522—10

1-ső kerület. A Fortuna-utczában, földszint, 2 utczai szoba szépen butorozva, 1—2 urnak azonnal kiadó. 472—10

2-ik kerületben a Hattyu-utczában 1 szoba, előszoba 15 frtért azonnal kiadó. 474—10

Kiadó egy külön bejáratu tiszta butorozott udvari szoba, külön bejárat az előszobán át. Czim a kiadóhivatalban. 845—10

A Csillag-utczában egy butorozott nagy utczai szoba azonnal kiadó. 805—10

Külön bejáratu (folyosóval) szép szoba, esetleg ellátással kiadó. Kerepesi-ut 64. I. em. 14. 199—10

Külön bejáratu szépen butorozott 2 ablakos utczai szoba (előszobából nyiló) gyermektelen családnál egy urnak kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 672—10

Egy elegánsan butorozott külön bejáratu szoba a belvárosban azonnal kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 840—10

A Damjanich-utczában egy tiszta butorozott szoba 12 frtért azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 582—10

Butorozott utczai szoba fürdőszoba használattal az Iloi-uton, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 584—10

Dohány-utczában egy külön bejáratu 2 ablakos udvari szoba havi 14 forintért azonnal kiadó. 670—10

Rottenbiller-utczában egy tiszta csendes utczai szoba, külön bejárattal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalba. 536—10

Csinos kis udvari szoba, uri családnál kiadó a klinika közelében. Czim a kiadóhivatalban. 502—10

Kiadó szoba. Csinosan butorozott, két ablakos utczai hónapos szoba kiadó. Villamvasuti megállóhely a közvetlen közelben. Czim a kiadóhivatalban. 520—10

SZOBA KERESTETIK.

Nagy uraságí lakást keresek az Andrássy-ut közelében, mely áll 5—6 szobából és a hozzátartozó mellék helyiségekből. Levelet kérek „Bankigazgató" czimen. 868—12

Butorozott szobát *keresek az »Országos Hirlap« tőszomszédságában.* Ajánlatok a kiadóba kéretnek *»József-körути gargon lakás«* jelige alatt. 526—12

Lakást keresek május 1-ére József-köruton vagy annak közvetlen közelében, mely 2—3—4 utczai szobából és hozzátartozékaiból áll. Ajánlatot kérek *R. V. 57* alatt a kiadóhivatalba. 516—12

KIADÓ LAKÁSOK.

1-ső kerület, Rézmál-dülő, a János-kórház közelében 2 nagy szoba, veranda, fürdőszoba, konyha (vizvezetékkel), éléskamara, pincze és padlásból álló lakás azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 118—13

1-ső kerületben Attila- és Roham-utcza sarkán a fővárosi nyári szinház közelében, a III. emeleten egy erkélyes lakás kiadó, mely áll 3 utczai-, cseléd-, fürdő- és előszobából. 476—13

1-ső kerület, Karácsonyi-utcza, egy 8 utczai szobás földszinti lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 168—13

2-ik kerüet, a Bimbó-utczában egy I. emeleti lakás kiadó, mely áll 4 nagy, 1 kis szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, veranda, konyha stb., azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 170—13

Magyar-utczában egy I. emeleti utczai lakás azonnal kiadó. Bővebet a kiadóban. 666—13

4-ik kerület. Belvárosban egy III-ik emeleti lakás kiaqó, mely áll 1 kétablakos utczai szobából. 1 udvari-, elő-, konyha és éléskamrából. Bővebbet a kiadóban. 482—13

A Krisztina-köruton egy 3 utczai elő, fürdő- és cselédszobából álló lakás azonnal kiadó. Bővebbett a kiadóhivatalban. 488—13

6-ik kerület. Vörösmarty-utczába, 2 udvari-, előszoba, konyha, kamra azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 484—13

6-ik kerület. A Váczi-köruton egy 3 bejáratu lakás kiadó, mely áll 5 utczai-, 2 elő-, cselédszoba és konyha. 486—13

7-ik ker., az István-uton egy I. emeleti lakás azonnal kiadó, mely áll 2 kerti szobából, konyha, kamra stb. Bővebb czime megtudható a kiadóhivatalban. 172—13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II. és III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre minden előzetes költség nélkül közvetitek, a legrövidebb idő alatt előkelő fővárosi intézetnél csekély utólagos honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv szükséges. Érkezhetni d. u. 1—3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 851—14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kis bolthelyiség a József-köruton azonnal kiadó. Évi bér 400 frt. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 814—17

KÜLÖNFÉLE.

Örökbe óhajtom adni, nehéz anyagi körülményeim következtében egyéves szép szőke kis leányomat. Ha akadna olyan némeslelkü egyén, ki rajtam ezáltal segiteni és gyermekemnek bisztos jövőt, otthont nyujtani kegyes lenne, sziveskedjék „Árva" czimen megkeresni a kiadóhivatalban. 894—18

Elveszet a fővárosban egy nagy fekete kutya, ismertető jele: nyakán sárgaréz szegekkel kivert fekete szij, két hátulsó lábán fehér folt. Didó névre hallgat. A szives megtaláló kéretik a kiadóhivatalban jelentkezni, hol illő jutalomban részesül. 896—18

Elveszett egy arany-óra ezüst lánczczal a József-tér és Erzsébet-tér tájékán. Kéretik a megtaláló azt az „Országos Hirlap közvetitésével méltó jutalom mellett, tulajdonosához juttatni. 908—18

Urak! Kiknek férfiöltözékeik zálogban vannak, én azokat kiváltom, csak a zálogczédulát, lakczimet és nevét egy levélboritékban küldje hozzám. A ruha finoman kivasalva, amelyiken javitás kivántatik, javitva lesz. Szóval teljesen rendbehozva, a legcsekélyebb munkadijat és a kiváltási összeget számitva, kivánt időre házhoz szállitom. Fazekas József férfi-szabó, Rökk Szilárd-utcza 6. szám. 229—18

Kedves Jlonka! Ha szinházba, hangversenybe megy és Ön is feltünő akar lenni, mint barátnőm, akkor ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobb hirnévnek örvendő Ravissante arczbőr szépitő különlegességet: Ravissante arczport, Ravissante pipere-szappant és Ravissante szépitőt. (Ára 1 frt 50 kr.; elegendő 3 hónapra) Török József és Török Sándor urak gyógyszertáraiban kapható valódi minőségben. Kamilla. 918—18

Majd ha fagy, baj lesz nagy, ha nem használja azonnal, mikor csak egy kevés fagyviszketegséget érez, a *Ratícz-féle fagyfluidot.* Ezen ismert és évek óta bevált szer minden fagyos testrészt legrövidebb idő mulva meggyógyit, friss bajt már 2 nap mulva. Egy üveg 1 korona. Fő- és szétküldési raktár: *Raditz R.,* Apostol-gyógyszertára, Budapest *József-körut 64.* 110—18

Bérbe adandó. *A Péterhegyi téglaipar részvény-társaság* a III. kerületben a Római-fürdő telepén, a Szent Endrei-uton fekvő *gazdasági épületét,* lakó- és melléképület, 40 pár lóval befogadó istálló, 3000 négyszögméter terjedelmü udvart, *1898. évi május hótól bérbe adni* óhajtja. Az épületek tejgazdaságra, majorság berendezésére igen alkalmasak. A bérlőnek a gyárhoz tartozó körülbelül 10 hold föld is bérbe adatik. *Bővebb értesités a városi irodában V., Nádor-utcza 30.* nyerhető. 6485—18

Mariska! Önnek is csak a Ravissante arczport ajánlhatom legjobban, de minthogy Ön „barna" tehát a Rachel (testszinü) hozassa meg Török József gyógyszertárából. Nővére pedig a halvány rózsaszinü, akkor elragadók lesznek az estélyen. — Attól se féljen, hogy észre veszik, a Ravissante láthatatlan és átalmatlan. Etelka. 916—18

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP„ körforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám